

**International Convention
on the Protection of the Rights of
All Migrant Workers
and Members of Their Families**

December 2011

Cover photo: Cambodian migrant workers in Thailand
Photo by LSCW

This publication is jointly produced by
the United Nations Entity for Gender Equality and
the Empowerment Women (UN WOMEN) and
the Office of the United Nations High
Commissioner for Human Rights

Table of Contents

Introduction	7
Preamble	13
Part I: Scope and Definitions	15
Part II: Non-discrimination with Respect to Rights	19
Part III: Human Rights of All Migrant Workers and Members of their Families	19
Part IV: Other Rights of Migrant Workers and Members of their Families who are Documented or in a Regular Situation	31
Part V: Provisions Applicable to Particular Categories of Migrant Workers and Members of their Families	39
Part VI: Promotion of sound, equitable, humane and lawful conditions in connection with international migration of workers and members of their families	41
Part VII: Application of the Convention.....	44
Part VIII: General provisions.....	52
Part IX: Final provisions.....	53

Introduction

International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families

With the advent of globalization and the accompanied ease of international transport and communications, an increasing number of people have left their country of origin in search of better economic opportunities abroad. Despite the fact that most international human rights instruments cover the rights of migrant workers and members of their families, migrant workers throughout the world, in particular those in an irregular situation, continue to face challenges in enjoying their human rights on an equal footing with other individuals, including discrimination in many forms.

The General Assembly of the United Nations adopted the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families on 18 December 1990. The Convention came into force on 1 July 2003. As of 1 December 2011, 45 States are parties to the Convention. It constitutes the most comprehensive international treaty dealing with the human rights of migrant workers. In particular, the Convention applies during the entire migration process, including preparation for migration, departure, transit, the period of stay in the State of employment and return to the State of origin or of habitual residence. As will be seen from its provisions, the Convention takes very practical approach to the issue of protection of the rights of migrant workers.

Who is a migrant worker?

Article 2 of the Convention defines a migrant worker as “a person who is to be engaged, is engaged or has been engaged in a remunerated activity in a State of which he or she is not a national”. Furthermore, article 4 defines members of their families as “persons married to migrant workers or having a relationship

that, according to applicable law, produces effects equivalent to marriage, as well as their dependent children or other dependent persons who are recognized as members of the family by applicable legislation or applicable bilateral or multilateral agreements between the States concerned.”

The Convention draws a clear distinction between migrant workers who are documented or in a regular situation and those who are non-documented or in an irregular situation. Article 5 provides that migrant workers are considered to be documented or in a regular situation “if they authorized to enter, to stay and to engage in a remunerated activity in the State of employment pursuant to the law of that State and to international agreements to which that State is a party”. If they are not authorized to do so, they are considered to be non-documented or in an irregular situation. The Convention makes it very clear that nothing in the Convention shall be interpreted as implying the regularization of the situation of such migrant workers or members of their families (article 35).

The principle of non-discrimination

Article 1 states that the Convention applies to all migrant workers and members of their families “without distinction of any kind such as sex, race, colour, language, religion or conviction, political or other opinion, ethnic or social origin, nationality, age, economic position, property, marital status, birth or other status”. Similarly, article 7 provides that States parties should respect and ensure the rights contained in the Convention without distinction of any kind. It is worth noting here that the list of prohibited grounds of distinction (which is not exhaustive) is much broader than those found in other international human rights instruments.

Human rights of all migrants

Part III of the Convention (articles 8 to 35) deals with a comprehensive range of rights which should be enjoyed by *all* migrant workers and members of their families, irrespective of their legal status. For its main part, Part III reflects the rights covered in the International Covenants on Civil and Political Rights and on Economic, Social and Cultural Rights and the other

core human rights treaties and recalls that these rights are so fundamental that they apply to all migrant workers and members of their families.

Part III also includes provisions which address the specific protection needs of migrant workers and provide additional guarantees. For instance, article 21 contains safeguards against confiscation, destruction or attempts to destroy identity documents, documents authorizing entry to or stay, residence or establishment in the national territory or work permits and prohibits the destruction of the passport of a migrant worker or a member of his or her family. Also specific to the situation of migrant workers, article 23 protects their right to have recourse to the protection and assistance of the consular or diplomatic authorities of their State of origin whenever the rights recognized under the Convention are under threat.

In several countries, migrant workers are excluded from the protection of national labour laws and regulations and are denied the right to take part in trade union activities. In this regard, Article 25 of the Convention provides that migrant workers shall enjoy treatment not less favourable than that which applies to nationals of the State of employment in respect of remuneration and other conditions of work and terms of employment. Article 26 recognises their right to take part in meetings and activities of trade unions and freely join them.

In light of the often unsatisfactory living conditions of migrant workers, the Convention contains a number of provisions which guarantee *inter alia* their right to social security (article 27), to medical care (article 28) and the basic right of their children of access to education (article 30).

Finally, article 33 provides that migrant workers and members of their families shall have the right to be informed of their rights arising out of the Convention, as well as the conditions of their admission and their rights and obligations under the law and practice of the State concerned.

Additional rights of migrant workers and members of their families who are documented or in a regular situation

Part IV of the Convention (article 36 to 56) assigns additional rights to migrant workers and members of their families who are documented or in a regular situation. These rights include, for instance, the right to freely move in the territory of the State of employment and freely choose their residence there (article 39), the right to form associations and trade unions (article 40) and the right to participate in public affairs of their State of origin, including the right to vote and to be elected (article 41).

In addition, articles 43 and 45 provide that documented migrant workers and members of their families shall enjoy the same opportunities and treatment as nationals in relation to various economic and social services. Article 54 affords to them the same protection as that enjoyed by nationals against dismissal and the enjoyment of unemployment benefits.

As mentioned earlier, the drafters of the Convention have adopted a pragmatic approach to the issue of protection of the rights of migrant workers. Accordingly, the Convention seeks to address in a very practical manner the problems faced by migrant workers. For instance, it provides that migrant workers and members of their families in a regular status shall enjoy exemption from import and export taxes on their household and personal effects (article 46), shall have the right to transfer their earnings and savings from the State of employment to their State of origin or any other State (article 47), and shall not be liable to more onerous taxation than nationals in similar circumstances (article 48).

The Convention does not provide for a right to family reunification. Nevertheless, States parties are encouraged to facilitate family reunification and to protect the unity of the family (article 44).

Promotion of sound, equitable, humane and lawful conditions of migration

In addition to setting out the obligations of States parties with respect to migrant workers as individuals, Part VI of the

Convention (articles 64 to 71) also provides a framework for international cooperation to promote sound, equitable, humane and lawful conditions of migration. In particular, article 65 calls on States parties to maintain appropriate services to deal with questions about international migration of migrant workers and members of their families, including the formulation and implementation of migration policies, the exchange of information with other States parties, the provision of appropriate information and assistance to employers and migrant workers.

In order to protect migrant workers from abuse, article 66 restricts the recruitment operations of workers for employment in another State to public services, State bodies or authorized private agencies. Article 67 stipulates that States parties should cooperate in the adoption of measures for the orderly return of migrant workers to their State of origin.

Article 68 deals with the prevention and elimination of trafficking in persons and smuggling of migrants. It invites States parties to collaborate with a view to preventing and eliminating illegal or clandestine movements and employment of migrant workers in an irregular situation and adopt specific measures in this regard.

The Committee on Migrant Workers

In line with most international human rights treaties, the Convention establishes a committee of independent experts to monitor the implementation of the Convention by States parties (article 72). The Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (hereinafter the Committee) is composed of 14 experts elected by States parties and serving in their personal capacity. The Committee holds two sessions per year in Geneva.

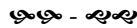
In accordance with article 73, States parties have to submit periodic reports to the Committee on the measures they have taken to give effect to the provisions of the Convention. The Committee examines such reports and then issues recommendations for further action to the State party concerned (article 74).

A State party can decide to give the Committee competence to receive and consider inter-State complaints (article 76) and/or communications from or on behalf of individuals who claim that their rights under the Convention have been violated by that State party (article 77).

The Convention on Migrant Workers and Cambodia

Cambodia signed the Convention on 27 September 2004. In order to become a State party to the Convention, it still needs to ratify it. In recent years, there have been many reports of abuses suffered by Cambodian migrant workers in other countries. The Convention could serve as a useful tool for Cambodia to improve the situation of Cambodian migrant workers to the extent that it sets out a number of obligations on sending States to protect their rights. It is therefore hoped that Cambodia will take the necessary steps to ratify the Convention in due course.

OHCHR Cambodia, December 2011

International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families

Adopted by General Assembly resolution 45/158 of 18 December 1990

Preamble

The States Parties to the present Convention,

Taking into account the principles embodied in the basic instruments of the United Nations concerning human rights, in particular the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and the Convention on the Rights of the Child,

Taking into account also the principles and standards set forth in the relevant instruments elaborated within the framework of the International Labour Organisation, especially the Convention concerning Migration for Employment (No. 97), the Convention concerning Migrations in Abusive Conditions and the Promotion of Equality of Opportunity and Treatment of Migrant Workers (No.143), the Recommendation concerning Migration for Employment (No. 86), the Recommendation concerning Migrant Workers (No.151), the Convention concerning Forced or Compulsory Labour (No. 29) and the Convention concerning Abolition of Forced Labour (No. 105),

Reaffirming the importance of the principles contained in the Convention against Discrimination in Education of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization,

Recalling the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the Declaration of the Fourth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, the Code of Conduct for Law Enforcement Officials, and the Slavery Conventions,

Recalling that one of the objectives of the International Labour Organisation, as stated in its Constitution, is the protection of the interests of workers when employed in countries other than their own, and bearing in mind the expertise and experience of that organization in matters related to migrant workers and members of their families,

Recognizing the importance of the work done in connection with migrant workers and members of their families in various organs of the United Nations, in particular in the Commission on Human Rights and the Commission for Social Development, and in the Food and Agriculture Organization of the United Nations, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization and the World Health Organization, as well as in other international organizations,

Recognizing also the progress made by certain States on a regional or bilateral basis towards the protection of the rights of migrant workers and members of their families, as well as the importance and usefulness of bilateral and multilateral agreements in this field,

Realizing the importance and extent of the migration phenomenon, which involves millions of people and affects a large number of States in the international community,

Aware of the impact of the flows of migrant workers on States and people concerned, and desiring to establish norms which may contribute to the harmonization of the attitudes of States through the acceptance of basic principles concerning the treatment of migrant workers and members of their families,

Considering the situation of vulnerability in which migrant workers and members of their families frequently find themselves owing, among other things, to their absence from their State of origin and to the difficulties they may encounter arising from their presence in the State of employment,

Convinced that the rights of migrant workers and members of their families have not been sufficiently recognized everywhere and therefore require appropriate international protection,

Taking into account the fact that migration is often the cause of serious problems for the members of the families of migrant workers as well as for the workers themselves, in particular because of the scattering of the family,

Bearing in mind that the human problems involved in migration are even more serious in the case of irregular migration and convinced therefore that appropriate action should be encouraged in order to prevent and eliminate clandestine movements and trafficking in migrant workers, while at the same time assuring the protection of their fundamental human rights,

Considering that workers who are non-documented or in an irregular situation are frequently employed under less favourable conditions of work than other workers and that certain employers find this an inducement to seek such labour in order to reap the benefits of unfair competition,

Considering also that recourse to the employment of migrant workers who are in an irregular situation will be discouraged if the fundamental human rights of all migrant workers are more widely recognized and, moreover, that granting certain additional rights to migrant workers and members of their families in a regular situation will encourage all migrants and employers to respect and comply with the laws and procedures established by the States concerned,

Convinced, therefore, of the need to bring about the international protection of the rights of all migrant workers and members of their families, reaffirming and establishing basic norms in a comprehensive convention which could be applied universally,

Have agreed as follows:

Part I: Scope and Definitions

Article 1

1. The present Convention is applicable, except as otherwise provided hereafter, to all migrant workers and members of their families without distinction of any kind such as sex, race, colour, language, religion or conviction, political or other opinion, national, ethnic or social origin, nationality, age, economic position, property, marital status, birth or other status.

2. The present Convention shall apply during the entire migration process of migrant workers and members of their families, which comprises preparation for migration, departure, transit and the entire period of stay and remunerated activity in the State of employment as well as return to the State of origin or the State of habitual residence.

Article 2

For the purposes of the present Convention:

1. The term "migrant worker" refers to a person who is to be engaged, is engaged or has been engaged in a remunerated activity in a State of which he or she is not a national.

2. (a) The term "frontier worker" refers to a migrant worker who retains his or her habitual residence in a neighbouring State to which he or she normally returns every day or at least once a week;

(b) The term "seasonal worker" refers to a migrant worker whose work by its character is dependent on seasonal conditions and is performed only during part of the year;

(c) The term "seafarer", which includes a fisherman, refers to a migrant worker employed on board a vessel registered in a State of which he or she is not a national;

(d) The term "worker on an offshore installation" refers to a migrant worker employed on an offshore installation that is under the jurisdiction of a State of which he or she is not a national;

(e) The term "itinerant worker" refers to a migrant worker who, having his or her habitual residence in one State, has to travel to another State or States for short periods, owing to the nature of his or her occupation;

(f) The term "project-tied worker" refers to a migrant worker admitted to a State of employment for a defined period to work solely on a specific project being carried out in that State by his or her employer;

(g) The term "specified-employment worker" refers to a migrant worker:

(i) Who has been sent by his or her employer for a restricted and defined period of time to a State of employment to undertake a specific assignment or duty; or

(ii) Who engages for a restricted and defined period of time in work that requires professional, commercial, technical or other highly specialized skill; or

(iii) Who, upon the request of his or her employer in the State of employment, engages for a restricted and defined period of time in work whose nature is transitory or brief; and who is required to depart from the State of employment either at the expiration of his or her authorized period of stay, or earlier if he or she no longer undertakes that specific assignment or duty or engages in that work;

(h) The term "self-employed worker" refers to a migrant worker who is engaged in a remunerated activity otherwise than under a contract of employment and who earns his or her living through this activity normally working alone or together with members of his or her family, and to any other migrant worker recognized as self-employed by applicable legislation of the State of employment or bilateral or multilateral agreements.

Article 3

The present Convention shall not apply to:

(a) Persons sent or employed by international organizations and agencies or persons sent or employed by a State outside its territory to perform official functions, whose admission and status are regulated by general international law or by specific international agreements or conventions;

(b) Persons sent or employed by a State or on its behalf outside its territory who participate in development programmes and other co-operation programmes, whose admission and status are regulated by agreement with the State of employment and who, in accordance with that agreement, are not considered migrant workers;

(c) Persons taking up residence in a State different from their State of origin as investors;

(d) Refugees and stateless persons, unless such application is provided for in the relevant national legislation of, or international instruments in force for, the State Party concerned;

(e) Students and trainees;

(f) Seafarers and workers on an offshore installation who have not been admitted to take up residence and engage in a remunerated activity in the State of employment.

Article 4

For the purposes of the present Convention the term "members of the family" refers to persons married to migrant workers or having with them a relationship that, according to applicable law, produces effects equivalent to marriage, as well as their dependent children and other dependent persons who are recognized as members of the family by applicable legislation or applicable bilateral or multilateral agreements between the States concerned.

Article 5

For the purposes of the present Convention, migrant workers and members of their families:

(a) Are considered as documented or in a regular situation if they are authorized to enter, to stay and to engage in a remunerated activity in the State of employment pursuant to the law of that State and to international agreements to which that State is a party;

(b) Are considered as non-documented or in an irregular situation if they do not comply with the conditions provided for in subparagraph (a) of the present article.

Article 6

For the purposes of the present Convention:

(a) The term "State of origin" means the State of which the person concerned is a national;

(b) The term "State of employment" means a State where the migrant worker is to be engaged, is engaged or has been engaged in a remunerated activity, as the case may be;

(c) The term "State of transit," means any State through which the person concerned passes on any journey to the State of employment or from the State of employment to the State of origin or the State of habitual residence.

Part II: Non-discrimination with Respect to Rights

Article 7

States Parties undertake, in accordance with the international instruments concerning human rights, to respect and to ensure to all migrant workers and members of their families within their territory or subject to their jurisdiction the rights provided for in the present Convention without distinction of any kind such as to sex, race, colour, language, religion or conviction, political or other opinion, national, ethnic or social origin, nationality, age, economic position, property, marital status, birth or other status.

Part III: Human Rights of All Migrant Workers and Members of their Families

Article 8

1. Migrant workers and members of their families shall be free to leave any State, including their State of origin. This right shall not be subject to any restrictions except those that are provided by law, are necessary to protect national security, public order (ordre public), public health or morals or the rights and freedoms of others and are consistent with the other rights recognized in the present part of the Convention.

2. Migrant workers and members of their families shall have the right at any time to enter and remain in their State of origin.

Article 9

The right to life of migrant workers and members of their families shall be protected by law.

Article 10

No migrant worker or member of his or her family shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 11

1. No migrant worker or member of his or her family shall be held in slavery or servitude.

2. No migrant worker or member of his or her family shall be required to perform forced or compulsory labour.

3. Paragraph 2 of the present article shall not be held to preclude, in States where imprisonment with hard labour may be imposed as a punishment for a crime, the performance of hard labour in pursuance of a sentence to such punishment by a competent court.

4. For the purpose of the present article the term "forced or compulsory labour" shall not include:

(a) Any work or service not referred to in paragraph 3 of the present article normally required of a person who is under detention in consequence of a lawful order of a court or of a person during conditional release from such detention;

(b) Any service exacted in cases of emergency or calamity threatening the life or well-being of the community;

(c) Any work or service that forms part of normal civil obligations so far as it is imposed also on citizens of the State concerned.

Article 12

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to freedom of thought, conscience and religion. This right shall include freedom to have or to adopt a religion or belief of their choice and freedom either individually or in community with others and in public or private to manifest their religion or belief in worship, observance, practice and teaching.

2. Migrant workers and members of their families shall not be subject to coercion that would impair their freedom to have or to adopt a religion or belief of their choice.

3. Freedom to manifest one's religion or belief may be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary to protect public safety, order, health or morals or the fundamental rights and freedoms of others.

4. States Parties to the present Convention undertake to have respect for the liberty of parents, at least one of whom is a migrant worker, and, when applicable, legal guardians to ensure the religious and moral education of their children in conformity with their own convictions.

Article 13

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to hold opinions without interference.

2. Migrant workers and members of their families shall have the right to freedom of expression; this right shall include freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art or through any other media of their choice.

3. The exercise of the right provided for in paragraph 2 of the present article carries with it special duties and responsibilities. It may therefore be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided by law and are necessary:

(a) For respect of the rights or reputation of others;

(b) For the protection of the national security of the States concerned or of public order (ordre public) or of public health or morals;

(c) For the purpose of preventing any propaganda for war;

(d) For the purpose of preventing any advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence.

Article 14

No migrant worker or member of his or her family shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his or her privacy, family, , correspondence or other communications, or to unlawful attacks on his or her honour and reputation. Each migrant worker and member of his or her family shall have the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 15

No migrant worker or member of his or her family shall be arbitrarily deprived of property, whether owned individually or in association with others. Where, under the legislation in force in the State of employment, the assets of a migrant worker or a member of his or her family are expropriated in whole or in part, the person concerned shall have the right to fair and adequate compensation.

Article 16

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to liberty and security of person.

2. Migrant workers and members of their families shall be entitled to effective protection by the State against violence, physical injury, threats and intimidation, whether by public officials or by private individuals, groups or institutions.

3. Any verification by law enforcement officials of the identity of migrant workers or members of their families shall be carried out in accordance with procedure established by law.

4. Migrant workers and members of their families shall not be subjected individually or collectively to arbitrary arrest or detention; they shall not be deprived of their liberty except on such grounds and in accordance with such procedures as are established by law.

5. Migrant workers and members of their families who are arrested shall be informed at the time of arrest as far as possible in a language they understand of the reasons for their arrest and they shall be promptly informed in a language they understand of any charges against them.

6. Migrant workers and members of their families who are arrested or detained on a criminal charge shall be brought promptly before a judge or other officer authorized by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release. It shall not be the general rule that while awaiting trial they shall be detained in custody, but release may be subject to guarantees to appear for trial, at any other stage of the judicial proceedings and, should the occasion arise, for the execution of the judgement.

7. When a migrant worker or a member of his or her family is arrested or committed to prison or custody pending trial or is detained in any other manner:

(a) The consular or diplomatic authorities of his or her State of origin or of a State representing the interests of that State shall, if he or she so requests, be informed without delay of his or her arrest or detention and of the reasons therefor;

(b) The person concerned shall have the right to communicate with the said authorities. Any communication by the person concerned to the said authorities shall be forwarded without delay, and he or she shall also have the right to receive communications sent by the said authorities without delay;

(c) The person concerned shall be informed without delay of this right and of rights deriving from relevant treaties, if any, applicable between the States concerned, to correspond and to meet with representatives of the said authorities and to make arrangements with them for his or her legal representation.

8. Migrant workers and members of their families who are deprived of their liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings before a court, in order that that court may decide without delay on the lawfulness of their detention and order their release if the detention is not lawful. When they attend such proceedings, they shall have the assistance, if necessary without cost to them, of an interpreter, if they cannot understand or speak the language used.

9. Migrant workers and members of their families who have been victims of unlawful arrest or detention shall have an enforceable right to compensation.

Article 17

1. Migrant workers and members of their families who are deprived of their liberty shall be treated with humanity and with respect for the inherent dignity of the human person and for their cultural identity.

2. Accused migrant workers and members of their families shall, save in exceptional circumstances, be separated from convicted persons and shall be subject to separate treatment appropriate to their status as unconvicted persons. Accused juvenile persons shall be separated from adults and brought as speedily as possible for adjudication.

3. Any migrant worker or member of his or her family who is detained in a State of transit or in a State of employment for violation of provisions relating to migration shall be held, in so far as practicable, separately from convicted persons or persons detained pending trial.

4. During any period of imprisonment in pursuance of a sentence imposed by a court of law, the essential aim of the treatment of a migrant worker or a member of his or her family shall be his or her reformation and social rehabilitation. Juvenile offenders shall be separated from adults and be accorded treatment appropriate to their age and legal status.

5. During detention or imprisonment, migrant workers and members of their families shall enjoy the same rights as nationals to visits by members of their families.

6. Whenever a migrant worker is deprived of his or her liberty, the competent authorities of the State concerned shall pay attention to the problems that may be posed for members of his or her family, in particular for spouses and minor children.

7. Migrant workers and members of their families who are subjected to any form of detention or imprisonment in accordance with the law in force in the State of employment or in the State of transit shall enjoy the same rights as nationals of those States who are in the same situation.

8. If a migrant worker or a member of his or her family is detained for the purpose of verifying any infraction of provisions related to migration, he or she shall not bear any costs arising therefrom.

Article 18

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to equality with nationals of the State concerned before the courts and tribunals. In the determination of any criminal charge against them or of their rights and obligations in a suit of law, they shall be entitled to a fair and public hearing by a competent, independent and impartial tribunal established by law.

2. Migrant workers and members of their families who are charged with a criminal offence shall have the right to be presumed innocent until proven guilty according to law.

3. In the determination of any criminal charge against them, migrant workers and members of their families shall be entitled to the following minimum guarantees:

(a) To be informed promptly and in detail in a language they understand of the nature and cause of the charge against them;

(b) To have adequate time and facilities for the preparation of their defence and to communicate with counsel of their own choosing;

(c) To be tried without undue delay;

(d) To be tried in their presence and to defend themselves in person or through legal assistance of their own choosing; to be informed, if they do not have legal assistance, of this right; and to have legal assistance assigned to them, in any case where the interests of justice so require and without payment by them in any such case if they do not have sufficient means to pay;

(e) To examine or have examined the witnesses against them and to obtain the attendance and examination of witnesses on their behalf under the same conditions as witnesses against them;

(f) To have the free assistance of an interpreter if they cannot understand or speak the language used in court;

(g) Not to be compelled to testify against themselves or to confess guilt.

4. In the case of juvenile persons, the procedure shall be such as will take account of their age and the desirability of promoting their rehabilitation.

5. Migrant workers and members of their families convicted of a crime shall have the right to their conviction and sentence being reviewed by a higher tribunal according to law.

6. When a migrant worker or a member of his or her family has, by a final decision, been convicted of a criminal offence and when subsequently his or her conviction has been reversed or he or she has been pardoned on the ground that a new or newly discovered fact shows conclusively that there has been a miscarriage of justice, the person who has suffered punishment as a result of such conviction shall be compensated according to law, unless it is proved that the non-disclosure of the unknown fact in time is wholly or partly attributable to that person.

7. No migrant worker or member of his or her family shall be liable to be tried or punished again for an offence for which he or she has already been finally convicted or acquitted in accordance with the law and penal procedure of the State concerned.

Article 19

1. No migrant worker or member of his or her family shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission that did not constitute a criminal offence under national or international law at the time when the criminal offence was committed, nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time when it was committed. If, subsequent to the commission of the offence, provision is made by law for the imposition of a lighter penalty, he or she shall benefit thereby.

2. Humanitarian considerations related to the status of a migrant worker, in particular with respect to his or her right of residence or work, should be taken into account in imposing a sentence for a criminal offence committed by a migrant worker or a member of his or her family.

Article 20

1. No migrant worker or member of his or her family shall be imprisoned merely on the ground of failure to fulfill a contractual obligation.

2. No migrant worker or member of his or her family shall be deprived of his or her authorization of residence or work permit or expelled merely on the ground of failure to fulfill an obligation arising out of a work contract unless fulfillment of that obligation constitutes a condition for such authorization or permit.

Article 21

It shall be unlawful for anyone, other than a public official duly authorized by law, to confiscate, destroy or attempt to destroy identity documents, documents authorizing entry to or stay, residence or establishment in the national territory or work permits. No authorized confiscation of such documents shall take place without delivery of a detailed receipt. In no case shall it be permitted to destroy the passport or equivalent document of a migrant worker or a member of his or her family.

Article 22

1. Migrant workers and members of their families shall not be subject to measures of collective expulsion. Each case of expulsion shall be examined and decided individually.

2. Migrant workers and members of their families may be expelled from the territory of a State Party only in pursuance of a decision taken by the competent authority in accordance with law.

3. The decision shall be communicated to them in a language they understand. Upon their request where not otherwise mandatory, the decision shall be communicated to them in writing and, save in exceptional circumstances on account of national security, the reasons for the decision likewise stated. The persons concerned shall be informed of these rights before or at the latest at the time the decision is rendered.

4. Except where a final decision is pronounced by a judicial authority, the person concerned shall have the right to submit the reason he or she should not be expelled and to have his or her case reviewed by the competent authority, unless compelling reasons of national security require otherwise. Pending such review, the person concerned shall have the right to seek a stay of the decision of expulsion.

5. If a decision of expulsion that has already been executed is subsequently annulled, the person concerned shall have the right to seek compensation according to law and the earlier decision shall not be used to prevent him or her from re-entering the State concerned.

6. In case of expulsion, the person concerned shall have a reasonable opportunity before or after departure to settle any claims for wages and other entitlements due to him or her and any pending liabilities.

7. Without prejudice to the execution of a decision of expulsion, a migrant worker or a member of his or her family who is subject to such a decision may seek entry into a State other than his or her State of origin.

8. In case of expulsion of a migrant worker or a member of his or her family the costs of expulsion shall not be borne by him or her. The person concerned may be required to pay his or her own travel costs.

9. Expulsion from the State of employment shall not in itself prejudice any rights of a migrant worker or a member of his or her family acquired in accordance with the law of that State, including the right to receive wages and other entitlements due to him or her.

Article 23

Migrant workers and members of their families shall have the right to have recourse to the protection and assistance of the consular or diplomatic authorities of their State of origin or of a State representing the interests of that State whenever the rights recognized in the present Convention are impaired. In particular, in case of expulsion, the person concerned shall be informed of this right without delay and the authorities of the expelling State shall facilitate the exercise of such right.

Article 24

Every migrant worker and every member of his or her family shall have the right to recognition everywhere as a person before the law.

Article 25

1. Migrant workers shall enjoy treatment not less favourable than that which applies to nationals of the State of employment in respect of remuneration and:

(a) Other conditions of work, that is to say, overtime, hours of work, weekly rest, holidays with pay, safety, health, termination of the employment relationship and any other conditions of work which, according to national law and practice, are covered by these terms;

(b) Other terms of employment, that is to say, minimum age of employment, restriction on work and any other matters which, according to national law and practice, are considered a term of employment.

2. It shall not be lawful to derogate in private contracts of employment from the principle of equality of treatment referred to in paragraph 1 of the present article.

3. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that migrant workers are not deprived of any rights derived from this principle by reason of any irregularity in their stay or employment. In particular, employers shall not be relieved of any legal or contractual obligations, nor shall their obligations be limited in any manner by reason of such irregularity.

Article 26

1. States Parties recognize the right of migrant workers and members of their families:

(a) To take part in meetings and activities of trade unions and of any other associations established in accordance with law, with a view to protecting their economic, social, cultural and other interests, subject only to the rules of the organization concerned;

(b) To join freely any trade union and any such association as aforesaid, subject only to the rules of the organization concerned;

(c) To seek the aid and assistance of any trade union and of any such association as aforesaid.

2. No restrictions may be placed on the exercise of these rights other than those that are prescribed by law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security, public order (ordre public) or the protection of the rights and freedoms of others.

Article 27

1. With respect to social security, migrant workers and members of their families shall enjoy in the State of employment the same treatment granted to nationals in so far as they fulfill the requirements provided for by the applicable legislation of that State and the applicable bilateral and multilateral treaties. The competent authorities of the State of origin and the State of employment can at any time establish the necessary arrangements to determine the modalities of application of this norm.

2. Where the applicable legislation does not allow migrant workers and members of their families a benefit, the States concerned shall examine the possibility of reimbursing interested persons the amount of contributions made by them with respect to that benefit on the basis of the treatment granted to nationals who are in similar circumstances.

Article 28

Migrant workers and members of their families shall have the right to receive any medical care that is urgently required for the preservation of their life or the avoidance of irreparable harm to their health on the basis of equality of treatment with nationals of the State concerned. Such emergency medical care shall not be refused them by reason of any irregularity with regard to stay or employment.

Article 29

Each child of a migrant worker shall have the right to a name, to registration of birth and to a nationality.

Article 30

Each child of a migrant worker shall have the basic right of access to education on the basis of equality of treatment with nationals of the State concerned. Access to public pre-school educational institutions or schools shall not be refused or limited by reason of the irregular situation with respect to stay or employment of either parent or by reason of the irregularity of the child's stay in the State of employment.

Article 31

1. States Parties shall ensure respect for the cultural identity of migrant workers and members of their families and shall not prevent them from maintaining their cultural links with their State of origin. 2. States Parties may take appropriate measures to assist and encourage efforts in this respect.

Article 32

Upon the termination of their stay in the State of employment, migrant workers and members of their families shall have the right to transfer their earnings and savings and, in accordance with the applicable legislation of the States concerned, their personal effects and belongings.

Article 33

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to be informed by the State of origin, the State of employment or the State of transit as the case may be concerning:

(a) Their rights arising out of the present Convention;

(b) The conditions of their admission, their rights and obligations under the law and practice of the State concerned and such other matters as will enable them to comply with administrative or other formalities in that State.

2. States Parties shall take all measures they deem appropriate to disseminate the said information or to ensure that it is provided by employers, trade unions or other appropriate bodies or institutions. As appropriate, they shall co-operate with other States concerned.

3. Such adequate information shall be provided upon request to migrant workers and members of their families, free of charge, and, as far as possible, in a language they are able to understand.

Article 34

Nothing in the present part of the Convention shall have the effect of relieving migrant workers and the members of their families from either the obligation to comply with the laws and regulations of any State of transit and the State of employment or the obligation to respect the cultural identity of the inhabitants of such States.

Article 35

Nothing in the present part of the Convention shall be interpreted as implying the regularization of the situation of migrant workers or members of their families who are non-documented or in an irregular situation or any right to such regularization of their situation, nor shall it prejudice the measures intended to ensure sound and equitable-conditions for international migration as provided in part VI of the present Convention.

Part IV: Other Rights of Migrant Workers and Members of their Families who are Documented or in a Regular Situation

Article 36

Migrant workers and members of their families who are documented or in a regular situation in the State of employment shall enjoy the rights set forth in the present part of the Convention in addition to those set forth in part III.

Article 37

Before their departure, or at the latest at the time of their admission to the State of employment, migrant workers and members of their families shall have the right to be fully informed by the State of origin or the State of employment, as appropriate, of all conditions applicable to their admission and particularly those concerning their stay and the remunerated activities in which they may engage as well as of the requirements they must satisfy in the State of employment and the authority to which they must address themselves for any modification of those conditions.

Article 38

1. States of employment shall make every effort to authorize migrant workers and members of the families to be temporarily absent without effect upon their authorization to stay or to work, as the case may be. In doing so, States of employment shall take into account the special needs and obligations of migrant workers and members of their families, in particular in their States of origin.

2. Migrant workers and members of their families shall have the right to be fully informed of the terms on which such temporary absences are authorized.

Article 39

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to liberty of movement in the territory of the State of employment and freedom to choose their residence there.

2. The rights mentioned in paragraph 1 of the present article shall not be subject to any restrictions except those that are provided by law, are necessary to protect national security, public order (ordre public), public health or morals, or the rights and freedoms of others and are consistent with the other rights recognized in the present Convention.

Article 40

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to form associations and trade unions in the State of employment for the promotion and protection of their economic, social, cultural and other interests.

2. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those that are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security, public order (ordre public) or the protection of the rights and freedoms of others.

Article 41

1. Migrant workers and members of their families shall have the right to participate in public affairs of their State of origin and to vote and to be elected at elections of that State, in accordance with its legislation.

2. The States concerned shall, as appropriate and in accordance with their legislation, facilitate the exercise of these rights.

Article 42

1. States Parties shall consider the establishment of procedures or institutions through which account may be taken, both in States of origin and in States of employment, of special needs, aspirations and obligations of migrant workers and members of their families and shall envisage, as appropriate, the possibility for migrant workers and members of their families to have their freely chosen representatives in those institutions.

2. States of employment shall facilitate, in accordance with their national legislation, the consultation or participation of migrant workers and members of their families in decisions concerning the life and administration of local communities.

3. Migrant workers may enjoy political rights in the State of employment if that State, in the exercise of its sovereignty, grants them such rights.

Article 43

1. Migrant workers shall enjoy equality of treatment with nationals of the State of employment in relation to:

(a) Access to educational institutions and services subject to the admission requirements and other regulations of the institutions and services concerned;

(b) Access to vocational guidance and placement services;

(c) Access to vocational training and retraining facilities and institutions;

(d) Access to housing, including social housing schemes, and protection against exploitation in respect of rents;

(e) Access to social and health services, provided that the requirements for participation in the respective schemes are met;

(f) Access to co-operatives and self-managed enterprises, which shall not imply a change of their migration status and shall be subject to the rules and regulations of the bodies concerned;

(g) Access to and participation in cultural life.

2. States Parties shall promote conditions to ensure effective equality of treatment to enable migrant workers to enjoy the rights mentioned in paragraph 1 of the present article whenever the terms of their stay, as authorized by the State of employment, meet the appropriate requirements.

3. States of employment shall not prevent an employer of migrant workers from establishing housing or social or cultural facilities for them. Subject to article 70 of the present Convention, a State of employment may make the establishment of such facilities subject to the requirements generally applied in that State concerning their installation.

Article 44

1. States Parties, recognizing that the family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State, shall take appropriate measures to ensure the protection of the unity of the families of migrant workers.

2. States Parties shall take measures that they deem appropriate and that fall within their competence to facilitate the reunification of migrant workers with their spouses or persons who have with the migrant worker a relationship that, according to applicable law, produces effects equivalent to marriage, as well as with their minor dependent unmarried children.

3. States of employment, on humanitarian grounds, shall favourably consider granting equal treatment, as set forth in paragraph 2 of the present article, to other family members of migrant workers.

Article 45

1. Members of the families of migrant workers shall, in the State of employment, enjoy equality of treatment with nationals of that State in relation to:

(a) Access to educational institutions and services, subject to the admission requirements and other regulations of the institutions and services concerned;

(b) Access to vocational guidance and training institutions and services, provided that requirements for participation are met;

(c) Access to social and health services, provided that requirements for participation in the respective schemes are met;

(d) Access to and participation in cultural life.

2. States of employment shall pursue a policy, where appropriate in collaboration with the States of origin, aimed at facilitating the integration of children of migrant workers in the local school system, particularly in respect of teaching them the local language.

3. States of employment shall endeavour to facilitate for the children of migrant workers the teaching of their mother tongue and culture and, in this regard, States of origin shall collaborate whenever appropriate.

4. States of employment may provide special schemes of education in the mother tongue of children of migrant workers, if necessary in collaboration with the States of origin.

Article 46

Migrant workers and members of their families shall, subject to the applicable legislation of the States concerned, as well as relevant international agreements and the obligations of the States concerned arising out of their participation in customs unions, enjoy exemption from import and export duties and taxes in respect of their personal and household effects as well as the equipment necessary to engage in the remunerated activity for which they were admitted to the State of employment:

- (a) Upon departure from the State of origin or State of habitual residence;
- (b) Upon initial admission to the State of employment;
- (c) Upon final departure from the State of employment;
- (d) Upon final return to the State of origin or State of habitual residence.

Article 47

1. Migrant workers shall have the right to transfer their earnings and savings, in particular those funds necessary for the support of their families, from the State of employment to their State of origin or any other State. Such transfers shall be made in conformity with procedures established by applicable legislation of the State concerned and in conformity with applicable international agreements.

2. States concerned shall take appropriate measures to facilitate such transfers.

Article 48

1. Without prejudice to applicable double taxation agreements, migrant workers and members of their families shall, in the matter of earnings in the State of employment:

- (a) Not be liable to taxes, duties or charges of any description higher or more onerous than those imposed on nationals in similar circumstances;

(b) Be entitled to deductions or exemptions from taxes of any description and to any tax allowances applicable to nationals in similar circumstances, including tax allowances for dependent members of their families. 2. States Parties shall endeavour to adopt appropriate measures to avoid double taxation of the earnings and savings of migrant workers and members of their families.

Article 49

1. Where separate authorizations to reside and to engage in employment are required by national legislation, the States of employment shall issue to migrant workers authorization of residence for at least the same period of time as their authorization to engage in remunerated activity.

2. Migrant workers who in the State of employment are allowed freely to choose their remunerated activity shall neither be regarded as in an irregular situation nor shall they lose their authorization of residence by the mere fact of the termination of their remunerated activity prior to the expiration of their work permits or similar authorizations.

3. In order to allow migrant workers referred to in paragraph 2 of the present article sufficient time to find alternative remunerated activities, the authorization of residence shall not be withdrawn at least for a period corresponding to that during which they may be entitled to unemployment benefits.

Article 50

1. In the case of death of a migrant worker or dissolution of marriage, the State of employment shall favourably consider granting family members of that migrant worker residing in that State on the basis of family reunion an authorization to stay; the State of employment shall take into account the length of time they have already resided in that State.

2. Members of the family to whom such authorization is not granted shall be allowed before departure a reasonable period of time in order to enable them to settle their affairs in the State of employment.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of the present article may not be interpreted as adversely affecting any right to stay and work otherwise granted to such family members by the legislation of the State of employment or by bilateral and multilateral treaties applicable to that State.

Article 51

Migrant workers who in the State of employment are not permitted freely to choose their remunerated activity shall neither be regarded as in an irregular situation nor shall they lose their authorization of residence by the mere fact of the termination of their remunerated activity prior to the expiration of their work permit, except where the authorization of residence is expressly dependent upon the specific remunerated activity for which they were admitted. Such migrant workers shall have the right to seek alternative employment, participation in public work schemes and retraining during the remaining period of their authorization to work, subject to such conditions and limitations as are specified in the authorization to work.

Article 52

1. Migrant workers in the State of employment shall have the right freely to choose their remunerated activity, subject to the following restrictions or conditions.

2. For any migrant worker a State of employment may:

(a) Restrict access to limited categories of employment, functions, services or activities where this is necessary in the interests of this State and provided for by national legislation;

(b) Restrict free choice of remunerated activity in accordance with its legislation concerning recognition of occupational qualifications acquired outside its territory. However, States Parties concerned shall endeavour to provide for recognition of such qualifications.

3. For migrant workers whose permission to work is limited in time, a State of employment may also:

(a) Make the right freely to choose their remunerated activities subject to the condition that the migrant worker has resided lawfully in its territory for the purpose of remunerated activity for a period of time prescribed in its national legislation that should not exceed two years;

(b) Limit access by a migrant worker to remunerated activities in pursuance of a policy of granting priority to its nationals or to persons who are assimilated to them for these purposes by virtue of legislation or bilateral or multilateral agreements. Any such limitation shall cease to apply to a migrant worker who has resided lawfully in its territory for the purpose of remunerated activity for a period of time prescribed in its national legislation that should not exceed five years.

4. States of employment shall prescribe the conditions under which a migrant worker who has been admitted to take up employment may be authorized to engage in work on his or her own account. Account shall be taken of the period during which the worker has already been lawfully in the State of employment.

Article 53

1. Members of a migrant worker's family who have themselves an authorization of residence or admission that is without limit of time or is automatically renewable shall be permitted freely to choose their remunerated activity under the same conditions as are applicable to the said migrant worker in accordance with article 52 of the present Convention.

2. With respect to members of a migrant worker's family who are not permitted freely to choose their remunerated activity, States Parties shall consider favourably granting them priority in obtaining permission to engage in a remunerated activity over other workers who seek admission to the State of employment, subject to applicable bilateral and multilateral agreements.

Article 54

1. Without prejudice to the terms of their authorization of residence or their permission to work and the rights provided for in articles 25 and 27 of the present Convention, migrant workers shall enjoy equality of treatment with nationals of the State of employment in respect of:

- (a) Protection against dismissal;
- (b) Unemployment benefits;
- (c) Access to public work schemes intended to combat unemployment;
- (d) Access to alternative employment in the event of loss of work or termination of other remunerated activity, subject to article 52 of the present Convention.

2. If a migrant worker claims that the terms of his or her work contract have been violated by his or her employer, he or she shall have the right to address his or her case to the competent authorities of the State of employment, on terms provided for in article 18, paragraph 1, of the present Convention.

Article 55

Migrant workers who have been granted permission to engage in a remunerated activity, subject to the conditions attached to such permission, shall be entitled to equality of treatment with nationals of the State of employment in the exercise of that remunerated activity.

Article 56

1. Migrant workers and members of their families referred to in the present part of the Convention may not be expelled from a State of employment, except for reasons defined in the national legislation of that State, and subject to the safeguards established in part III.

2. Expulsion shall not be resorted to for the purpose of depriving a migrant worker or a member of his or her family of the rights arising out of the authorization of residence and the work permit.

3. In considering whether to expel a migrant worker or a member of his or her family, account should be taken of humanitarian considerations and of the length of time that the person concerned has already resided in the State of employment.

Part V: Provisions Applicable to Particular Categories of Migrant Workers and Members of their Families

Article 57

The particular categories of migrant workers and members of their families specified in the present part of the Convention who are documented or in a regular situation shall enjoy the rights set forth in part m and, except as modified below, the rights set forth in part IV.

Article 58

1. Frontier workers, as defined in article 2, paragraph 2 (a), of the present Convention, shall be entitled to the rights provided for in part IV that can be applied to them by reason of their presence and work in the territory of the State of employment, taking into account that they do not have their habitual residence in that State.

2. States of employment shall consider favourably granting frontier workers the right freely to choose their remunerated activity after a specified period of time. The granting of that right shall not affect their status as frontier workers.

Article 59

1. Seasonal workers, as defined in article 2, paragraph 2 (b), of the present Convention, shall be entitled to the rights provided for in part IV that can be applied to them by reason of their presence and work in the territory of the State of employment and that are compatible with their status in that State as seasonal workers, taking into account the fact that they are present in that State for only part of the year.

2. The State of employment shall, subject to paragraph 1 of the present article, consider granting seasonal workers who have been employed in its territory for a significant period of time the possibility of taking up other remunerated activities and giving them priority over other workers who seek admission to that State, subject to applicable bilateral and multilateral agreements.

Article 60

Itinerant workers, as defined in article 2, paragraph 2 (A), of the present Convention, shall be entitled to the rights provided for in part IV that can be granted to them by reason of their presence and work in the territory of the State of employment and that are compatible with their status as itinerant workers in that State.

Article 61

1. Project-tied workers, as defined in article 2, paragraph 2 (of the present Convention), and members of their families shall be entitled to the rights provided for in part IV except the provisions of article 43, paragraphs I (b) and (c), article 43, paragraph I (d), as it pertains to social housing schemes, article 45, paragraph I (b), and articles 52 to 55.

2. If a project-tied worker claims that the terms of his or her work contract have been violated by his or her employer, he or she shall have the right to address his or her case to the competent authorities of the State which has jurisdiction over that employer, on terms provided for in article 18, paragraph 1, of the present Convention.

3. Subject to bilateral or multilateral agreements in force for them, the States Parties concerned shall endeavour to enable project-tied workers to remain adequately protected by the social security systems of their States of origin or habitual residence during their engagement in the project. States Parties concerned shall take appropriate measures with the aim of avoiding any denial of rights or duplication of payments in this respect.

4. Without prejudice to the provisions of article 47 of the present Convention and to relevant bilateral or multilateral agreements, States Parties concerned shall permit payment of the earnings of project-tied workers in their State of origin or habitual residence.

Article 62

1. Specified-employment workers as defined in article 2, paragraph 2 (g), of the present Convention, shall be entitled to the rights provided for in part IV, except the provisions of article 43, paragraphs I (b) and (c), article 43, paragraph I (d), as it pertains to social housing schemes, article 52, and article 54, paragraph 1 (d).

2. Members of the families of specified-employment workers shall be entitled to the rights relating to family members of migrant workers provided for in part IV of the present Convention, except the provisions of article 53.

Article 63

1. Self-employed workers, as defined in article 2, paragraph 2 (h), of the present Convention, shall be entitled to the rights provided for in part IV with the exception of those rights which are exclusively applicable to workers having a contract of employment.

2. Without prejudice to articles 52 and 79 of the present Convention, the termination of the economic activity of the self-employed workers shall not in itself imply the withdrawal of the authorization for them or for the members of their families to stay or to engage in a remunerated activity in the State of employment except where the authorization of residence is expressly dependent upon the specific remunerated activity for which they were admitted.

Part VI: Promotion of sound, equitable, humane and lawful conditions in connection with international migration of workers and members of their families

Article 64

1. Without prejudice to article 79 of the present Convention, the States Parties concerned shall as appropriate consult and co-operate with a view to promoting sound, equitable and humane conditions in connection with international migration of workers and members of their families.

2. In this respect, due regard shall be paid not only to labour needs and resources, but also to the social, economic, cultural and other needs of migrant workers and members of their families involved, as well as to the consequences of such migration for the communities concerned.

Article 65

1. States Parties shall maintain appropriate services to deal with questions concerning international migration of workers and members of their families. Their functions shall include, inter alia :

(a) The formulation and implementation of policies regarding such migration;

(b) An exchange of information, consultation and co-operation with the competent authorities of other States Parties involved in such migration;

(c) The provision of appropriate information, particularly to employers, workers and their organizations on policies, laws and regulations relating to migration and employment, on agreements concluded with other States concerning migration and on other relevant matters;

(d) The provision of information and appropriate assistance to migrant workers and members of their families regarding requisite authorizations and formalities and arrangements for departure, travel, arrival, stay, remunerated activities, exit and return, as well as on conditions of work and life in the State of employment and on customs, currency, tax and other relevant laws and regulations.

2. States Parties shall facilitate as appropriate the provision of adequate consular and other services that are necessary to meet the social, cultural and other needs of migrant workers and members of their families.

Article 66

1. Subject to paragraph 2 of the present article, the right to undertake operations with a view to the recruitment of workers for employment in another State shall be restricted to:

(a) Public services or bodies of the State in which such operations take place;

(b) Public services or bodies of the State of employment on the basis of agreement between the States concerned;

(c) A body established by virtue of a bilateral or multilateral agreement.

2. Subject to any authorization, approval and supervision by the public authorities of the States Parties concerned as may be established pursuant to the legislation and practice of those States, agencies, prospective employers or persons acting on their behalf may also be permitted to undertake the said operations.

Article 67

1. States Parties concerned shall co-operate as appropriate in the adoption of measures regarding the orderly return of migrant workers and members of their families to the State of origin when they decide to return or their authorization of residence or employment expires or when they are in the State of employment in an irregular situation.

2. Concerning migrant workers and members of their families in a regular situation, States Parties concerned shall co-operate as appropriate, on terms agreed upon by those States, with a view to promoting adequate economic conditions for their resettlement and to facilitating their durable social and cultural reintegration in the State of origin.

Article 68

1. States Parties, including States of transit, shall collaborate with a view to preventing and eliminating illegal or clandestine movements and employment of migrant workers in an irregular situation. The measures to be taken to this end within the jurisdiction of each State concerned shall include:

(a) Appropriate measures against the dissemination of misleading information relating to emigration and immigration;

(b) Measures to detect and eradicate illegal or clandestine movements of migrant workers and members of their families and to impose effective sanctions on persons, groups or entities which organize, operate or assist in organizing or operating such movements;

(c) Measures to impose effective sanctions on persons, groups or entities which use violence, threats or intimidation against migrant workers or members of their families in an irregular situation.

2. States of employment shall take all adequate and effective measures to eliminate employment in their territory of migrant workers in an irregular situation, including, whenever appropriate, sanctions on employers of such workers. The rights of migrant workers vis-à-vis their employer arising from employment shall not be impaired by these measures.

Article 69

1. States Parties shall, when there are migrant workers and members of their families within their territory in an irregular situation, take appropriate measures to ensure that such a situation does not persist.

2. Whenever States Parties concerned consider the possibility of regularizing the situation of such persons in accordance with applicable national legislation and bilateral or multilateral agreements, appropriate account shall be taken of the circumstances of their entry, the duration of their stay in the States of employment and other relevant considerations, in particular those relating to their family situation.

Article 70

States Parties shall take measures not less favourable than those applied to nationals to ensure that working and living conditions of migrant workers and members of their families in a regular situation are in keeping with the standards of fitness, safety, health and principles of human dignity.

Article 71

1. States Parties shall facilitate, whenever necessary, the repatriation to the State of origin of the bodies of deceased migrant workers or members of their families.

2. As regards compensation matters relating to the death of a migrant worker or a member of his or her family, States Parties shall, as appropriate, provide assistance to the persons concerned with a view to the prompt settlement of such matters. Settlement of these matters shall be carried out on the basis of applicable national law in accordance with the provisions of the present Convention and any relevant bilateral or multilateral agreements.

Part VII: Application of the Convention

Article 72

1. (a) For the purpose of reviewing the application of the present Convention, there shall be established a Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (hereinafter referred to as "the Committee");

(b) The Committee shall consist, at the time of entry into force of the present Convention, of ten and, after the entry into force of the Convention for the forty-first State Party, of fourteen experts of high moral standing, impartiality and recognized competence in the field covered by the Convention.

2. (a) Members of the Committee shall be elected by secret ballot by the States Parties from a list of persons nominated by the States Parties, due consideration being given to equitable geographical distribution, including both States of origin and States of employment, and to the representation of the principal legal systems. Each State Party may nominate one person from among its own nationals;

(b) Members shall be elected and shall serve in their personal capacity.

3. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of the present Convention and subsequent elections every second year. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to all States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties that have nominated them, and shall submit it to the States Parties not later than one month before the date of the corresponding election, together with the curricula vitae of the persons thus nominated.

4. Elections of members of the Committee shall be held at a meeting of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At that meeting, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those nominees who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the States Parties present and voting.

5. (a) The members of the Committee shall serve for a term of four years. However, the terms of five of the members elected in the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting of States Parties;

(b) The election of the four additional members of the Committee shall be held in accordance with the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of the present article, following the entry into force of the Convention for the forty-first State Party. The term of two of the additional members elected on this occasion shall expire at the end of two years; the names of these members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting of States Parties;

(c) The members of the Committee shall be eligible for re-election if renominated.

6. If a member of the Committee dies or resigns or declares that for any other cause he or she can no longer perform the duties of the Committee, the State Party that nominated the expert shall appoint another expert from among its own nationals for the remaining part of the term. The new appointment is subject to the approval of the Committee.

7. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee.

8. The members of the Committee shall receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the General Assembly may decide.

9. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 73

1. States Parties undertake to submit to the Secretary-General of the United Nations for consideration by the Committee a report on the legislative, judicial, administrative and other measures they have taken to give effect to the provisions of the present Convention:

(a) Within one year after the entry into force of the Convention for the State Party concerned;

(b) Thereafter every five years and whenever the Committee so requests.

2. Reports prepared under the present article shall also indicate factors and difficulties, if any, affecting the implementation of the Convention and shall include information on the characteristics of migration flows in which the State Party concerned is involved.

3. The Committee shall decide any further guidelines applicable to the content of the reports.

4. States Parties shall make their reports widely available to the public in their own countries.

Article 74

1. The Committee shall examine the reports submitted by each State Party and shall transmit such comments as it may consider appropriate to the State Party concerned. This State Party may submit to the Committee observations on any comment made by the Committee in accordance with the present article. The Committee may request supplementary information from States Parties when considering these reports.

2. The Secretary-General of the United Nations shall, in due time before the opening of each regular session of the Committee, transmit to the Director-General of the International Labour Office copies of the reports submitted by States Parties concerned and information relevant to the consideration of these reports, in order to enable the Office to assist the Committee with the expertise the Office may provide regarding those matters dealt with by the present Convention that fall within the sphere of competence of the International Labour Organisation. The Committee shall consider in its deliberations such comments and materials as the Office may provide.

3. The Secretary-General of the United Nations may also, after consultation with the Committee, transmit to other specialized agencies as well as to intergovernmental organizations, copies of such parts of these reports as may fall within their competence.

4. The Committee may invite the specialized agencies and organs of the United Nations, as well as intergovernmental organizations and other concerned bodies to submit, for consideration by the Committee, written information on such matters dealt with in the present Convention as fall within the scope of their activities.

5. The International Labour Office shall be invited by the Committee to appoint representatives to participate, in a consultative capacity, in the meetings of the Committee.

6. The Committee may invite representatives of other specialized agencies and organs of the United Nations, as well as of intergovernmental organizations, to be present and to be heard in its meetings whenever matters falling within their field of competence are considered.

7. The Committee shall present an annual report to the General Assembly of the United Nations on the implementation of the present Convention, containing its own considerations and recommendations, based, in particular, on the examination of the reports and any observations presented by States Parties.

8. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the annual reports of the Committee to the States Parties to the present Convention, the Economic and Social Council, the Commission on Human Rights of the United Nations, the Director-General of the International Labour Office and other relevant organizations.

Article 75

1. The Committee shall adopt its own rules of procedure.
2. The Committee shall elect its officers for a term of two years.
3. The Committee shall normally meet annually.
4. The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters.

Article 76

1. A State Party to the present Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under the present Convention. Communications under this article may be received and considered only if submitted by a State Party that has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this article shall be dealt with in accordance with the following procedure:

(a) If a State Party to the present Convention considers that another State Party is not fulfilling its obligations under the present Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State Party. The State Party may also inform the Committee of the matter. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State that sent the communication an explanation, or any other statement in writing clarifying the matter which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;

(b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States Parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;

(c) The Committee shall deal with a matter referred to it only after it has ascertained that all available domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where, in the view of the Committee, the application of the remedies is unreasonably prolonged;

(d) Subject to the provisions of subparagraph (c) of the present paragraph, the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of the respect for the obligations set forth in the present Convention;

(e) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present article;

(f) In any matter referred to it in accordance with subparagraph (b) of the present paragraph, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), to supply any relevant information;

(g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b) of the present paragraph, shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;

(h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b) of the present paragraph, submit a report, as follows:

(i) If a solution within the terms of subparagraph (d) of the present paragraph is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;

(ii) If a solution within the terms of subparagraph (d) is not reached, the Committee shall, in its report, set forth the relevant facts concerning the issue between the States Parties concerned. The written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report. The Committee may also communicate only to the States Parties concerned any views that it may consider relevant to the issue between them.

In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

2. The provisions of the present article shall come into force when ten States Parties to the present Convention have made a declaration under paragraph 1 of the present article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communication by any State Party shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

Article 77

1. A State Party to the present Convention may at any time declare under the present article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim that their individual rights as established by the present Convention have been violated by that State Party. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party that has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under the present article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of the present Convention.

3. The Committee shall not consider any communication from an individual under the present article unless it has ascertained that:

(a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where, in the view of the Committee, the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to that individual.

4. Subject to the provisions of paragraph 2 of the present article, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to the present Convention that has made a declaration under paragraph 1 and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

5. The Committee shall consider communications received under the present article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

8. The provisions of the present article shall come into force when ten States Parties to the present Convention have made declarations under paragraph 1 of the present article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 78

The provisions of article 76 of the present Convention shall be applied without prejudice to any procedures for settling disputes or complaints in the field covered by the present Convention laid down in the constituent instruments of, or in conventions adopted by, the United Nations and the specialized agencies and shall not prevent the States Parties from having recourse to any procedures for settling a dispute in accordance with international agreements in force between them.

Part VIII: General provisions

Article 79

Nothing in the present Convention shall affect the right of each State Party to establish the criteria governing admission of migrant workers and members of their families. Concerning other matters related to their legal situation and treatment as migrant workers and members of their families, States Parties shall be subject to the limitations set forth in the present Convention.

Article 80

Nothing in the present Convention shall be interpreted as impairing the provisions of the Charter of the United Nations and of the constitutions of the specialized agencies which define the respective responsibilities of the various organs of the United Nations and of the specialized agencies in regard to the matters dealt with in the present Convention.

Article 81

1. Nothing in the present Convention shall affect more favourable rights or freedoms granted to migrant workers and members of their families by virtue of:

- (a) The law or practice of a State Party; or
- (b) Any bilateral or multilateral treaty in force for the State Party concerned.

2. Nothing in the present Convention may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or perform any act that would impair any of the rights and freedoms as set forth in the present Convention.

Article 82

The rights of migrant workers and members of their families provided for in the present Convention may not be renounced. It shall not be permissible to exert any form of pressure upon migrant workers and members of their families with a view to their relinquishing or foregoing any of the said rights. It shall not be possible to derogate by contract from rights recognized in the present Convention. States Parties shall take appropriate measures to ensure that these principles are respected.

Article 83

Each State Party to the present Convention undertakes:

(a) To ensure that any person whose rights or freedoms as herein recognized are violated shall have an effective remedy, notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity;

(b) To ensure that any persons seeking such a remedy shall have his or her claim reviewed and decided by competent judicial, administrative or legislative authorities, or by any other competent authority provided for by the legal system of the State, and to develop the possibilities of judicial remedy;

(c) To ensure that the competent authorities shall enforce such remedies when granted.

Article 84

Each State Party undertakes to adopt the legislative and other measures that are necessary to implement the provisions of the present Convention.

Part IX: Final provisions

Article 85

The Secretary-General of the United Nations is designated as the depositary of the present Convention.

Article 86

1. The present Convention shall be open for signature by all States. It is subject to ratification.

2. The present Convention shall be open to accession by any State.

3. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 87

1. The present Convention shall enter into force on the first day of the month following a period of three months after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the present Convention after its entry into force, the Convention shall enter into force on the first day of the month following a period of three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 88

A State ratifying or acceding to the present Convention may not exclude the application of any Part of it, or, without prejudice to article 3, exclude any particular category of migrant workers from its application.

Article 89

1. Any State Party may denounce the present Convention, not earlier than five years after the Convention has entered into force for the State concerned, by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of the receipt of the notification by the Secretary-General of the United Nations.

3. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

4. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 90

1. After five years from the entry into force of the Convention a request for the revision of the Convention may be made at any time by any State Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate any proposed amendments

to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting shall be submitted to the General Assembly for approval.

2. Amendments shall come into force when they have been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of the States Parties in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force, they shall be binding on those States Parties that have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Convention and any earlier amendment that they have accepted.

Article 91

1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States the text of reservations made by States at the time of signature, ratification or accession.

2. A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.

3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to this effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall then inform all States thereof. Such notification shall take effect on the date on which it is received.

Article 92

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of the present Convention that is not settled by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State Party may at the time of signature or ratification of the present Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of the present article. The other States Parties shall not be bound by that paragraph with respect to any State Party that has made such a declaration.

3. Any State Party that has made a declaration in accordance with paragraph 2 of the present article may at any time withdraw that declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 93

1. The present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Convention to all States.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention.

អន្តរាគមន៍សង្គ្រោះបន្ទាន់

ស្តីពី

ការការពារសិទ្ធិរបស់

ពលករទេសន្តរប្រទេសនី

ក្របម្រួប និងសមាជិក

ក្រុមសាររបស់ពួកគេ

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១

ក្របះ ពលករទេសន្តប្រវេសន៍ខ្មែរធ្វើការនៅខេត្តនគររាជសីមា ប្រទេសថៃ

រូបភាពដោយអង្គការ LSCW

នេះគឺជាការបោះពុម្ពផ្សាយរួមគ្នាដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ
ដើម្បីសមភាពយេនឌ័រ និងពង្រឹងភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី និង
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិ
ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា

អង្គការសហប្រជាជាតិ
សិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យឧត្តមស្នងការ
កម្ពុជា

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម..... ៧

បុព្វកថា..... ១៧

ផ្នែកទី១៖ វិសាលភាព និងនិយមន័យ..... ២២

ផ្នែកទី២៖ ការមិនរើសអើងដោយការគោរពសិទ្ធិ..... ២៧

ផ្នែកទី៣៖ សិទ្ធិមនុស្សរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងអស់
និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ..... ២៧

ផ្នែកទី៤៖ សិទ្ធិដទៃទៀតរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងអស់ និង
សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅ
ក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់..... ៤៩

ផ្នែកទី៥៖ បទបញ្ញត្តិ ដែលអាចអនុវត្តបាន ចំពោះប្រភេទ
ដោយឡែកមួយចំនួន នៃពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងអស់
និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ..... ៦៣

ផ្នែកទី៦៖ ការលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌសមស្រប សមធម៌ មនុស្សធម៌
និងស្របច្បាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិរបស់
ពលករ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ..... ៦៧

ផ្នែកទី៧៖ ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ..... ៧២

ផ្នែកទី៨៖ បទបញ្ញត្តិទូទៅ..... ៨៥

ផ្នែកទី៩៖ អវសានប្បញ្ញត្តិ..... ៨៧

អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិ របស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ

សេចក្តីផ្តើម

ជាមួយនឹងការមកដល់នៃសកលភាវូបនីយកម្ម និងអមដោយ ភាពងាយស្រួលនៃការដឹកជញ្ជូននិងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ប្រជាជនមួយ ចំនួនធំដែលមានការកើនឡើង បានចាកចេញពីប្រទេសកំណើតរបស់ ខ្លួន ក្នុងការស្វែងរកឱកាសខាងសេដ្ឋកិច្ចដែលកាន់តែប្រសើរជាងនៅ ក្រៅប្រទេស។ ថ្វីត្បិតតែមានលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិនានា និយាយពីសិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ ពួកគេ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នៅទូទាំងពិភពលោក ជាពិសេសចំពោះ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលស្របច្បាប់ នៅតែបន្តប្រឈមមុខនឹងបញ្ហា នានាក្នុងការទទួលបានសិទ្ធិមនុស្សរបស់ពួកគេ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាន ស្មើភាពគ្នាជាមួយអ្នកដទៃរួមទាំងការរើសអើងក្នុងទម្រង់ជាច្រើន។

កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៤០ មហាសន្និបាតអង្គការសហ ប្រជាជាតិ បានអនុម័តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិរបស់ពល ករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូបនិងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ។ អនុសញ្ញា នេះ ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣។ គិតត្រឹមថ្ងៃទី១ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១១ មាន៤៥រដ្ឋហើយ បានក្លាយជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ។ អនុសញ្ញានេះ បង្កើតបានជាសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិរួមសំខាន់បំផុតមួយ ដោះស្រាយសិទ្ធិមនុស្សរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ។ ជាពិសេស

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ក្នុងកំឡុងដំណើរការធ្វើទេសន្តរ ប្រវេសន៍ទាំងមូល រួមមានការរៀបចំសំរាប់ការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ការ ចាកចេញ ការឆ្លងកាត់ រយៈពេលស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឲ្យធ្វើការ និងការវិលត្រឡប់មករដ្ឋកំណើតវិញ ឬ រដ្ឋដែលពួកគេស្នាក់នៅជា អចិន្ត្រៃយ៍។ អនុសញ្ញានេះ អនុម័តយកវិធីសាស្ត្រដែលអាចអនុវត្តជាក់ ស្តែងបាន ចំពោះបញ្ហានានានៃការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដូចនឹងបានឃើញនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនានានៃអនុសញ្ញានេះ។

តើនរណាគឺជាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍?

មាត្រា២នៃអនុសញ្ញា ឲ្យនិយមន័យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ថា “បុគ្គលដែលចូលរួម ឬបានចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពបានកំរៃ នៅ ក្នុងរដ្ឋមួយដែលបុគ្គលនោះមិនមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋនោះ។” លើសពីនេះ ទៅទៀត មាត្រា៤ ឲ្យនិយមន័យសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេថា “បុគ្គល ដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬបង្កើតញាតិ ភាពជាមួយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលមានលក្ខណៈសមមូលទៅនឹង ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន រួមមានកូន និងអ្នក នៅក្នុងបន្ទុកដទៃទៀត ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាសមាជិកគ្រួសារ តាមច្បាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដែលនៅជាធរមាន រវាង រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ។”

អនុសញ្ញា ធ្វើការបែងចែកយ៉ាងច្បាស់រវាងពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្របច្បាប់ និងអ្នកដែលគ្មានឯក សារត្រឹមត្រូវ ឬខុសច្បាប់។ មាត្រា៥ ចែងថា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវបានចាត់ថាមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្របច្បាប់ “ប្រសិនបើពួកគេ ត្រូវបានអនុសញ្ញាឲ្យចូល ឲ្យស្នាក់នៅ និងឲ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបាន

កំរែ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឲ្យធ្វើការ ស្របតាមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋនោះ គឺជារដ្ឋភាគី។ ប្រសិនបើពួកគេមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នោះទេ ពួកគេ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលគ្មានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬខុសច្បាប់។ មាត្រា៣៥ នៃអនុសញ្ញានេះ បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបកស្រាយថាជាការធ្វើឲ្យស្របច្បាប់នៃស្ថានភាពរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេឡើយ។

គោលការណ៍នៃការមិនរើសអើង

មាត្រា១ ចែងថា អនុសញ្ញានេះ អនុវត្តចំពោះពលករទេសន្តប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ “ដោយគ្មានការបែងចែកនៃប្រភេទណាមួយឡើយ ដូចជា ភេទ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភាសា សាសនាឬជំនឿ ទស្សនៈនយោបាយឬទស្សនៈផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិឬសង្គម សញ្ជាតិ អាយុ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាពគ្រួសារ ស្ថានភាពកំណើតឬស្ថានភាពដទៃទៀត។” ដូចគ្នានេះដែរ មាត្រា៧ចែងថា រដ្ឋភាគីត្រូវគោរពនិងធានាសិទ្ធិនានាដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះដោយគ្មានការបែងចែកនៃប្រភេទណាមួយឡើយ។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ក្នុងការកត់សំគាល់នៅទីនេះថា បញ្ជីនៃមូលដ្ឋានហាមឃាត់ពីការបែងចែកនេះ(ដែលមិនមែនចប់ត្រឹមនេះទេ) គឺមានច្រើនទូលំទូលាយជាងនេះទៀត ដែលអាចរកឃើញក្នុងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដទៃទៀត។

សិទ្ធិមនុស្សរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍

ផ្នែកទី៣នៃអនុសញ្ញានេះ(មាត្រា៨ ដល់៣៥) ចែងពីសិទ្ធិជាប្រូ

នានារបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដោយមិនគិតពីឋានៈតាមផ្លូវច្បាប់របស់ពួកគេឡើយ។ ផ្នែកសំខាន់នៃ ផ្នែកទី៣នេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសិទ្ធិនានាដែលមានចែងនៅក្នុងកតិកាសញ្ញា អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ និងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ និងសន្និសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្ស ស្តុលដទៃទៀត និងធ្វើការរំលឹកឡើងវិញថា សិទ្ធិទាំងនេះ គឺជាសិទ្ធិមូល ដ្ឋាន ដែលរដ្ឋភាគី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ។

ផ្នែកទី៣នេះ ក៏មានរួមបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិនានាដែលចែងពីតម្រូវ ការនៃការការពារជាក់លាក់ដល់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងផ្តល់នូវកិច្ច ការពារបន្ថែមទៀត។ ជាឧទាហរណ៍ មាត្រា២១ចែងពីការការពារប្រឆាំង នឹងការរឹបអូស ការបំផ្លាញឬប៉ុនប៉ងបំផ្លាញឯកសារអត្តសញ្ញាណ លិខិត អនុញ្ញាតឲ្យចូលឬស្នាក់នៅ ឬបង្កើតស្ថាប័នជំនួញនៅក្នុងដែនដីជាតិ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការ និងហាមឃាត់មិនឲ្យបំផ្លាញលិខិតឆ្លងដែន របស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់របស់ពួកគេ។ មាត្រា២៣ ការពារសិទ្ធិពួកគេឲ្យទទួលបានការការពារនិងជំនួយពីស្ថាន កុងស៊ុលឬអាជ្ញាធរទូតពីរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ នៅពេលណាដែលសិទ្ធិ នានា ដែលទទួលស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ស្ថិតនៅក្រោមការគំរាម។

នៅបណ្តាប្រទេសមួយចំនួន ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវបាន ផាត់ចេញពីការការពារនៃច្បាប់ និងបទបញ្ជាជាតិស្តីពីការងារ ហើយត្រូវ បានបដិសេធសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសហជីព។ ក្នុងបញ្ហានេះ មាត្រា ២៥ ចែងថា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើ ដែលមិនត្រូវទាបជាងការប្រព្រឹត្តលើ ដែលអនុវត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋ

ដែលទទួលឲ្យធ្វើការ ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាក់ឈ្នួល និងលក្ខខណ្ឌការងារដទៃ ទៀត និងលក្ខខណ្ឌបំរើការងារ។ មាត្រា២៦ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ពួក គេចូល រួមក្នុងការប្រជុំ និងសកម្មភាពសហជីព និងចូលរួមបានដោយ សេរី។

ពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌរស់នៅដែលមិនគួរឲ្យពេញចិត្តរបស់ពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ អនុសញ្ញានេះ ក៏មានចែងនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ដែលតាមរយៈនេះ ធានាការពារសិទ្ធិខាងសន្តិសុខសង្គម (មាត្រា២៧) ការថែទាំសុខភាព (មាត្រា២៨) និងសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់កូនពួកគេ ទទួលបានការអប់រំ (មាត្រា៣០)។

នៅទីបញ្ចប់ មាត្រា៣៣ ចែងថា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានពីសិទ្ធិនានា ដែលកើតចេញពីអនុសញ្ញានេះ ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌនៃការចូលរបស់ពួក គេ ព្រមទាំងសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចក្រោមច្បាប់និងការអនុវត្តរបស់រដ្ឋសាមី។

សិទ្ធិបន្ថែមរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសារ របស់ពួកគេ ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្របច្បាប់

ផ្នែកទី៤នៃអនុសញ្ញានេះ (មាត្រា៣៦ ដល់មាត្រា៥៦) ផ្តល់នូវ សិទ្ធិបន្ថែមទៀតដល់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ ពួកគេ ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្របច្បាប់។ សិទ្ធិទាំងនេះ រួមមាន ជាអាទិ៍ សិទ្ធិដើរហើរដោយសេរីនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋដែលទទួលឲ្យធ្វើការ និងជ្រើសរើសដោយសេរី ពីនិវេសនដ្ឋានរបស់ខ្លួន នៅក្នុងរដ្ឋនោះ (មាត្រា៣៩) សិទ្ធិបង្កើតសមាគមនិងសហជីព(មាត្រា៤០) និងសិទ្ធិចូល រួមក្នុងកិច្ចការសាធារណៈនៃរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ រួមទាំងសិទ្ធិបោះ ឆ្នោត និងឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោត (មាត្រា៤១)។

លើសពីនេះ មាត្រា៤៣និងមាត្រា៤៥ ចែងថា ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ត្រូវមានឱកាស និងការប្រព្រឹត្តិលើដូចគ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋនោះដែរ ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗ។ មាត្រា៥៤ផ្តល់ឲ្យពួកគេ នូវការការពារដូចគ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋនោះទទួលបានដែរ ពាក់ព័ន្ធនឹង ការបណ្តេញចេញពីការងារ និងទទួលបានប្រយោជន៍ពីភាពអត់ការធ្វើ។

ដូចបានរៀបរាប់ពីដំបូង អ្នកព្រាងអនុសញ្ញានេះ បានអនុម័ត យក វិធីប្រាកដនិយម ចំពោះបញ្ហានៃកិច្ចការពារសិទ្ធិរបស់ពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍។ អាស្រ័យហេតុនេះ អនុសញ្ញានេះស្វែងរកនូវការ ដោះស្រាយបញ្ហាតាមលក្ខណៈជាក់ស្តែង ដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ បានប្រឈម។ ជាឧទាហរណ៍ អនុសញ្ញាចែងថា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលមានឋានៈស្របច្បាប់ ត្រូវទទួល បានការលើកលែងពន្ធពីការនាំចូល និងការនាំចេញលើទ្រព្យសម្បត្តិ គ្រួសារ និងផ្ទាល់ខ្លួន (មាត្រា៤៦) ត្រូវមានសិទ្ធិផ្ទេរប្រាក់រកបាន និង ប្រាក់សន្សំ ពីរដ្ឋដែលទទួលឲ្យធ្វើការ ទៅរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ ឬរដ្ឋ ផ្សេងទៀត (មាត្រា៤៧) និងមិនត្រូវទទួលខុសត្រូវបង់ពន្ធច្រង់ជាង ប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋនោះ ក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នានោះទេ (មាត្រា៤៨)។

អនុសញ្ញានេះ មិនមានចែងពីសិទ្ធិជួបជុំគ្រួសារទេ។ ទោះបីជា យ៉ាងណាក៏ដោយ រដ្ឋភាគី ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ឲ្យសម្របសម្រួលដល់ ការជួបជុំគ្រួសារ និងការពារដល់ឯកភាពនៃគ្រួសារ (មាត្រា៤៤)។

**ការលើកស្ទួយលក្ខខណ្ឌស្របច្បាប់ សមស្រប សមធម៌ និង
មនុស្សធម៌នៃការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍**

បន្ថែមលើការបង្កើតកាតព្វកិច្ចនៃរដ្ឋភាគី ពាក់ព័ន្ធនឹងពលករ
ទេសន្តរប្រវេសន៍ ជាឯកត្តបុគ្គល ផ្នែកទី៦ នៃអនុសញ្ញានេះ (មាត្រា៦៤
ដល់មាត្រា៧១) ចែងផងដែរពីក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បី
លើកស្ទួយលក្ខខណ្ឌស្របច្បាប់ សមស្រប សមធម៌ និងមនុស្សធម៌ នៃ
ការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍។ ជាពិសេស មាត្រា៦៥ បង្គាប់ដល់រដ្ឋភាគីឲ្យ
រក្សាសេវាសមស្រប ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានា អំពីការធ្វើទេសន្តរ
ប្រវេសន៍អន្តរជាតិនៃពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់
ពួកគេ រួមទាំង ការបង្កើត និងការអនុវត្តគោលនយោបាយទេសន្តរ
ប្រវេសន៍ ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានគ្នាជាមួយរដ្ឋភាគីដទៃទៀត ការផ្តល់ព័ត៌
មានសមស្រប និងជំនួយដល់និយោជក និងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍។

ដើម្បីការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ពីការបំពាន មាត្រា៦៦
ដាក់កំហិតដល់ការប្រតិបត្តិជ្រើសរើសពលករ សំរាប់បំរើការងារក្នុងកិច្ច
ការសាធារណៈ ក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋឬទីភ្នាក់ងារឯកជនដែលមានការអនុញ្ញាត
នៅក្នុងរដ្ឋមួយទៀត។ មាត្រា៦៧ ចែងថា រដ្ឋភាគីគួរសហការក្នុងការ
អនុម័តវិធានការ សំរាប់ការវិលត្រឡប់មកវិញ ជាលំដាប់លំដោយ នៃ
ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ មករដ្ឋកំណើតវិញ។

មាត្រា៦៨ មានចែងពីការបង្ការ និងការលប់បំបាត់ការជួញដូរ
មនុស្ស និងការរត់ពន្ធពលករ។ មាត្រានេះ ស្នើសុំរដ្ឋភាគីឲ្យសហការគ្នា
ដើម្បីបង្ការ និងលប់បំបាត់ចលនាលួចលាក់ប្តូរស្របច្បាប់ និងការផ្តល់ការ
ងារឲ្យធ្វើដល់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលខុសច្បាប់ ហើយត្រូវចាត់
វិធានការជាក់លាក់នៅក្នុងបញ្ហានេះ។

គណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍

ដូចសន្និសីទសញ្ញាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិភាគច្រើនដែរ អនុសញ្ញា
នេះ បង្កើតគណៈកម្មាធិការមួយនៃអ្នកជំនាញការឯករាជ្យ ដើម្បីតាមឃ្លាំ
មើលការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះដោយរដ្ឋភាគី (មាត្រា៧២)។ គណៈកម្មា
ធិការ ស្តីពីការការពារសិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និង
សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ (បន្ទាប់ពីនេះទៅ ហៅថាគណៈកម្មាធិការ)
មានសមាជិកជាអ្នកជំនាញការ ចំនួន១៤ រូប បោះឆ្នោតដោយរដ្ឋភាគី
ហើយបំបែកការងារក្នុងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ គណៈកម្មាធិការ
នេះ បើកសម័យប្រជុំរបស់ខ្លួន ២ដង ក្នុង១ឆ្នាំ នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ។

អនុលោមតាមមាត្រា៧៣ រដ្ឋភាគីត្រូវដាក់របាយការណ៍តាម
កាលកំណត់របស់ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការ ពីវិធានការដែលរដ្ឋភាគីបាន
ធ្វើ ដើម្បីធ្វើឲ្យបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ មានប្រសិទ្ធភាព។ គណៈ
កម្មាធិការ ពិនិត្យរបាយការណ៍បែបនេះ រួចហើយផ្តល់អនុសាសន៍ដើម្បី
ឲ្យចាត់វិធានការបន្ថែមទៀតដោយរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ (មាត្រា៧៤)។

រដ្ឋភាគីមួយ អាចសំរេចផ្តល់ឲ្យគណៈកម្មាធិការ នូវសមត្ថកិច្ច
ទទួល និងពិចារណាលើបណ្តឹង រវាងរដ្ឋ (មាត្រា៧៦) និង/ឬបណ្តឹងពី
បុគ្គល ឬក្រុមតំណាង ដែលអះអាងថា សិទ្ធិរបស់គេ តាមអនុសញ្ញានេះ
ត្រូវបានរំលោភបំពាន ដោយរដ្ឋភាគីនោះ។ (មាត្រា៧៧)

អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការការពារសិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និង
សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងកម្ពុជា

កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ កាលពីថ្ងៃទី២៧
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៤។ ដើម្បីក្លាយជាជរាជ្ជកាតិកនៃអនុសញ្ញានេះ កម្ពុជា
ចាំបាច់ត្រូវផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ។ ក្នុងបណ្តាឆ្នាំថ្មីៗនេះ មាន
របាយការណ៍ជាច្រើនពីការបំពាន ដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍
កម្ពុជាទទួលរងការឈឺចាប់នៅក្នុងប្រទេសដទៃទៀត។ អនុសញ្ញានេះ
អាចជាឧបករណ៍មួយយ៉ាងសំខាន់សំរាប់កម្ពុជា ដើម្បីកែលំអស្ថានភាព
ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍កម្ពុជា តាមវិសាលភាពមួយដែលថា អនុសញ្ញា
នេះមានបង្កើតកាតព្វកិច្ចមួយចំនួន ចំពោះរដ្ឋដែលបញ្ជូនពលករ
ទេសន្តរប្រវេសន៍ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ពួកគេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ
យើងសង្ឃឹមជឿជាក់ថា កម្ពុជា នឹងចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីផ្តល់
សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ ក្នុងពេលវេលាដ៏សមស្រប។

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការ
អង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យប្រចាំនៅកម្ពុជា
ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១

២២២ * ២២២

អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ
ស្តីពី ការការពារសិទ្ធិ របស់
ពលករទេសន្តរប្រចេសន៍ក្រសួងប្រៃសណីយ៍
និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ

អនុម័តដោយសេចក្តីសម្រេចមហាសន្និបាតលេខ៤៥/១៥៨ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩០
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣
កម្ពុជាចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី២៧ កញ្ញា ២០០៤

បុព្វកថា

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ :

ដោយធ្វើការពិចារណាលើគោលការណ៍ដែលមាននៅក្នុងលិខិតុបករណ៍ ជាមូលដ្ឋានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងស្ត្រីភេទ និងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ។

ដោយធ្វើការពិចារណាផងដែរ លើគោលការណ៍ និងបទដ្ឋានដែលបានដាក់ចេញ នៅក្នុងលិខិតុបករណ៍ពាក់ព័ន្ធ ដែលបរិយាយនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ជាពិសេស នៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ (អនុសញ្ញាលេខ៩៧) អនុសញ្ញាស្តីពីការ

ធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍នៅក្នុងស្ថានភាពដែលមានការរំលោភបំពាន និងការលើកកម្ពស់សមភាពនៃការផ្តល់ឱកាស និងការគ្រប់គ្រងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ (អនុសញ្ញាលេខ១៤៣) អនុសាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ(អនុសញ្ញាលេខ៨៦) អនុសាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍(អនុសញ្ញាលេខ១៥១) អនុសញ្ញាស្តីពីពលកម្មដោយបង្ខំ ឬដោយជាប់កាតព្វកិច្ច(អនុសញ្ញាលេខ២២៩) និងអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់ពលកម្មដោយបង្ខំ (អនុសញ្ញាលេខ១០៥) ។

ដោយគូសបញ្ជាក់សាជាថ្មី នូវសារៈសំខាន់នៃគោលការណ៍ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការរើសអើង ក្នុងការអប់រំ របស់អង្គការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌នៃសហប្រជាជាតិ (UNESCO) ។

ដោយរំលឹកឡើងវិញ ពីអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោក, សេចក្តីប្រកាសរបស់សភាអង្គការសហប្រជាជាតិលើកទី៤ស្តីពីការបង្ការទប់ស្កាត់បទឧក្រិដ្ឋ និងការគ្រប់គ្រងជនល្មើស ក្រមសីលធម៌សម្រាប់មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ និងអនុសញ្ញាស្តីពីទោសភាព ។

*ដោយរំលឹកឡើងវិញថា*គោលដៅមួយក្នុងចំណោមគោលដៅនានារបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការនេះ គឺការការពារផលប្រយោជន៍ពលករ នៅពេលពួកគេទៅធ្វើការនៅប្រទេសផ្សេង ក្រៅពីប្រទេសរបស់ខ្លួន និងដោយចងចាំជំនាញ និងបទពិសោធន៍ដែលអង្គការនេះមាន ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

ដោយទទួលស្គាល់ ពីសារៈសំខាន់នៃការងារពាក់ព័ន្ធនឹងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលបានធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នផ្សេងៗរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេស គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍសង្គម ព្រមទាំងអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ(FAO) អង្គការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រនិងវប្បធម៌សហប្រជាជាតិ (UNESCO) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ក៏ដូចជាអង្គការអន្តរជាតិដទៃទៀតដែរ ។

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ ពីវឌ្ឍនភាពដែលរដ្ឋមួយចំនួន សម្រេចបានក្នុងកម្រិតតំបន់ឬទ្វេភាគីឆ្ពោះទៅរកការការពារសិទ្ធិពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងពីសារៈសំខាន់ និងសារៈប្រយោជន៍ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងពហុភាគីក្នុងវិស័យនេះ ។

ដោយដឹង ពីសារៈសំខាន់និងវិសាលភាពនៃបាតុភូតធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមនុស្សរាប់លាននាក់ និងប៉ះពាល់ដល់រដ្ឋមួយចំនួន នៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ។

ដោយជ្រួតជ្រាប ពីផលប៉ះពាល់នៃលំហូរពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ មកលើប្រជាជន និងរដ្ឋសាមីនានា និងពីបំណងប្រាថ្នាបង្កើតបទដ្ឋាននានា ដែលអាចរួមចំណែកដល់សុខុមនីយកម្មនៃឥរិយាបថរបស់រដ្ឋនានា តាមរយៈការទទួលយកគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន ស្តីពីការគ្រប់គ្រងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

ដោយយល់ឃើញ ពីស្ថានភាពនៃភាពងាយរងគ្រោះដែលពលករទេសន្តរ
ប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ តែងជួបប្រទះក្នុងចំណោមបញ្ហា
ដទៃទៀត ដោយសារតែពួកគេមិនមានវត្តមាននៅក្នុងរដ្ឋកំណើតរបស់ពួក
គេ និងដោយសារតែការលំបាកនានា ដែលពួកគេអាចជួបប្រទះកើតចេញពី
វត្តមានរបស់ពួកគេ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

ដោយជឿថា សិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសារ
របស់ពួកគេ ពុំត្រូវបានទទួលស្គាល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ នៅគ្រប់ទីកន្លែងនៅ
ឡើយទេ ហេតុដូច្នេះ វាទាមទារឱ្យមានការការពារសមស្របជាលក្ខណៈ
អន្តរជាតិ ។

ដោយធ្វើការពិចារណា លើតថភាពដែលថា ជារឿយៗ ការធ្វើទេសន្តរ
ប្រវេសន៍ គឺជាមូលហេតុនៃបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ ដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់ពលករ
ទេសន្តរប្រវេសន៍ និងពលករខ្លួនឯង ជាពិសេស ដោយសារការត្រូវរស់នៅ
ឆ្ងាយពីក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួន ។

ដោយចងចាំថា បញ្ហាដែលមនុស្សជួបប្រទះ ដោយសារការធ្វើទេសន្តរ
ប្រវេសន៍ កាន់តែមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងករណីនៃការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍
មិនស្របច្បាប់ ហើយហេតុដូច្នេះ ត្រូវជឿថាគួរមានការលើកទឹកចិត្តឱ្យមាន
វិធានការសមស្រប ដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់និងលុបបំបាត់ចលនាព្រលាក់ និង
ការជួញដូរពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នា ធានាឱ្យមាន
ការការពារសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ ។

ដោយយល់ឃើញថា ពលករដែលពុំមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅ ក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ តែងត្រូវគេជួលឱ្យធ្វើការ ក្រោមលក្ខខណ្ឌមិន សូវអំណោយផល បើធ្វើបដិមួយនឹងពលករដទៃទៀត ហើយនិយោជក មួយចំនួន តែងចង់បានពលករបែបនេះ ឱ្យធ្វើការងារឱ្យខ្លួន ដើម្បីទាញ ប្រយោជន៍ពីការប្រកួតប្រជែងដោយមិនស្មើភាព ។

ដោយបានពិចារណាឃើញផងដែរថា ជម្រើសផ្តល់ការងារដល់ពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលខុសច្បាប់ នឹងមិនត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យយកមកប្រើ ប្រាស់ឡើយ ប្រសិនបើសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ទាំងអស់ ត្រូវបានទទួលស្គាល់កាន់តែទូលំទូលាយ ហើយលើសពីនេះទៅ ទៀត ក៏ពិចារណាឃើញថា ការផ្តល់សិទ្ធិបន្ថែមមួយចំនួនដល់ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលស្របច្បាប់ នឹងលើកទឹកចិត្ត ឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងនិយោជកទាំងអស់ គោរព និងអនុវត្តតាម ច្បាប់ និងនីតិវិធីនានា ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ។

ដោយយល់ ពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការផ្តល់ការការពារជាអន្តរជាតិដល់សិទ្ធិ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងអស់ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដោយ គូសបញ្ជាក់ឡើងវិញ និងដោយបង្កើតបទដ្ឋានគ្រឹះនៅក្នុងអនុសញ្ញារួមមួយ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានជាសកល ។

ដូច្នេះ បានឯកភាពគ្នាដូចខាងក្រោម :

ផ្នែកទី១: វិសាលភាព និងនិយមន័យ

មាត្រា ១

លើកលែងតែមានការចែងផ្សេងពីនេះ អនុសញ្ញានេះ អាចអនុវត្តបាន ចំពោះគ្រប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដោយ មិនមានការបែងចែកភេទ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភាសា សាសនា ឬជំនឿ ទស្សនៈនយោបាយ ឬទស្សនៈយល់ឃើញផ្សេងទៀត សញ្ជាតិ ជាតិសាសន៍ ឬដើមកំណើតសង្គម អាយុ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាព គ្រួសារ កំណើត ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ ។

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងដំណើរការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងមូល របស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដូចជា ការ រៀបចំធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ការចេញដំណើរ ការឆ្លងកាត់ និងរយៈពេលស្នាក់ នៅទាំងស្រុង និងសកម្មភាពបានកម្រៃ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ និង ពេលដែលពួកគេត្រលប់មករដ្ឋកំណើត ឬរដ្ឋដែលពួកគេ មានទីលំនៅ អចិន្ត្រៃយ៍វិញ ។

មាត្រា ២

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ :

ពាក្យថា "ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍" សំដៅលើបុគ្គលដែលត្រូវចូលរួម ឬបានចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ដែលបុគ្គលនោះ មិនមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋនោះ ។

(ក) ពាក្យថា "ពលករតាមព្រំដែន" សំដៅលើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលមានទីលំនៅនៅក្នុងរដ្ឋជិតខាងរបស់ខ្លួន ហើយតាមធម្មតា ពួកគេ តែងត្រលប់មកលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់គេវិញជារៀងរាល់ថ្ងៃ ឬយ៉ាង ហោចណាស់ ម្តងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។

(ខ) ពាក្យថា "ពលករតាមរដូវ" សំដៅលើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលត្រូវទៅធ្វើការតាមរដូវ តាមលក្ខណៈចរិតនៃការងារនេះ ហើយក្នុង មួយឆ្នាំៗ ការងារនេះ ត្រូវធ្វើតែក្នុងមួយរយៈពេលប៉ុណ្ណោះ ។

(គ) ពាក្យថា "ពលករតាមសមុទ្រ" ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកនេសាទ ផង សំដៅលើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលគេជួលឱ្យធ្វើការនៅលើនាវា ដែលចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋដែលពលកររូបនេះមិនមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋនោះ ។

(ឃ) ពាក្យថា "ពលករដែលធ្វើការងារលើទីតាំងក្នុងសមុទ្រ" សំដៅលើ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលគេជួលឱ្យធ្វើការលើទីតាំងណាមួយក្នុងសមុទ្រ ហើយដែលទីតាំងនោះ ស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋមួយ ដែលពលកររូបនេះ មិនមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋនោះ ។

(ង) ពាក្យថា "ពលករត្រាច់ចរ" សំដៅលើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ហើយត្រូវធ្វើដំណើរទៅរដ្ឋមួយ ទៀត ឬរដ្ឋដទៃទៀតក្នុងរយៈពេលខ្លី ដោយសារតែលក្ខណៈចរិតនៃការងារ របស់ខ្លួន។

(ច) ពាក្យថា "ពលករធ្វើការតាមគម្រោង" សំដៅលើពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ ដែលរដ្ឋមួយទទួលឱ្យធ្វើការងារ ក្នុងរយៈពេលមួយមានកំណត់ ដើម្បីធ្វើការងារតែក្នុងគម្រោងជាក់លាក់ណាមួយ ដែលនិយោជករបស់ ពលករក្នុងរដ្ឋនោះ ត្រូវអនុវត្ត ។

(ឆ) ពាក្យថា "ពលករតាមការងារជាក់លាក់" សំដៅលើពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ :

(i) ដែលនិយោជករបស់ខ្លួន បានបញ្ជូនទៅកាន់រដ្ឋមួយ ដែលគាត់ត្រូវបំពេញតួនាទី ភារកិច្ចណាមួយជាក់លាក់ នៅក្នុងរយៈពេលមួយមានកំណត់ ឬ

(ii) ដែលការងាររបស់គាត់ តម្រូវឱ្យមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ពាណិជ្ជកម្ម បច្ចេកទេស ឬជំនាញឯកទេសកម្រិតខ្ពស់ដទៃទៀត នៅក្នុងរយៈពេលមួយ ជាក់លាក់ និងមានកំណត់ ឬ

(iii) ដែលការងាររបស់គាត់ ជាប្រភេទការងារក្នុងរយៈពេលខ្លី ឬជាការ ងារបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងរយៈពេលមួយជាក់លាក់ និងមានកំណត់ បន្ទាប់ពី មានការស្នើសុំពិនិយោជកនៅក្នុងរដ្ឋដែលពលកររូបនោះបំពេញការងារ និង ដែលត្រូវចាកចេញពីរដ្ឋដែលខ្លួនបំពេញការងារវិញ នៅថ្ងៃផុតកំណត់នៃ រយៈពេលដែលខ្លួនទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬត្រូវចាកចេញមុន កាលកំណត់ ប្រសិនបើពលកររូបនោះ មិនមានការចាំបាច់ក្នុងការបំពេញការ ងារ ឬគ្មានការងារអ្វីផ្សេងទៀតទេនោះ ។

(ជ) ពាក្យថា "ពលករស្វ័យបម្រើការងារ" សំដៅលើពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ ដែលធ្វើសកម្មភាពបានកម្រៃ ដោយមិនស្ថិតក្រោមកិច្ចសន្យាការ ងារ និងទទួលបានចំណូលតាមធម្មតា ពីសកម្មភាពបំពេញការងារដោយឯក ឯង ឬរួមជាមួយសមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្លួន ហើយពលករស្វ័យបម្រើការងារ សំដៅលើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ផ្សេងទៀត ដែលច្បាប់របស់រដ្ឋអនុញ្ញាត ឱ្យពួកគេបំពេញការងារ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ទទួលស្គាល់ ថាជាពលករស្វ័យបម្រើការងារ ។

មាត្រា ៧

អនុសញ្ញានេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ :

(ក) បុគ្គលដែលត្រូវបានបញ្ជូន ឬជួលឱ្យធ្វើការដោយអង្គការ និង ទីភ្នាក់ងារអន្តរជាតិ ឬបុគ្គលដែលត្រូវបានបញ្ជូន ឬជួលដោយរដ្ឋខាងក្រៅ ដែនដីរបស់ខ្លួន ឱ្យបំពេញមុខងារជាផ្លូវការ ហើយដែលការទទួលយក និង ឋានៈរបស់ពួកគេ ត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់អន្តរជាតិទូទៅ ឬដោយកិច្ច ព្រមព្រៀង ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិជាក់លាក់ ។

(ខ) បុគ្គលដែលត្រូវបានបញ្ជូន ឬជួលឱ្យធ្វើការដោយរដ្ឋណាមួយ ឬ ក្នុងនាមតំណាងរបស់រដ្ឋនោះ នៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន ហើយដែលចូលរួម នៅក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ និងកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការផ្សេងទៀត ហើយដែល ការទទួលយក និងឋានៈរបស់ពួកគេ ត្រូវបានកំណត់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀង ជាមួយរដ្ឋដែលពួកគេបំពេញការងារ ហើយពួកគេមិនត្រូវបានចាត់ទុកជា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ស្របទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនោះទេ ។

(គ) បុគ្គលជានិយោគិនដែលមានទីលំនៅក្នុងរដ្ឋមួយក្រៅពីរដ្ឋកំណើត របស់ខ្លួន។

(ឃ) ជនភៀសខ្លួន ឬបុគ្គលគ្មានរដ្ឋ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិចែងឱ្យ អនុវត្តផ្ទុយពីនេះ នៅក្នុងច្បាប់ជាតិ ឬលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលនៅជា ធរមាន សម្រាប់រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ។

(ង) សិស្ស និស្សិត និងកម្មសិក្សាការី ។

(ច) ពលករតាមសមុទ្រ និងពលករធ្វើការងារលើទីតាំងក្នុងសមុទ្រ ដែលមិនត្រូវបានទទួលឱ្យស្នាក់នៅ និងមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសកម្មភាពបាន កម្រៃ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

មាត្រា ៤

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យថា "សមាជិកគ្រួសារ" សំដៅលើបុគ្គលដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬបង្កើតញាតិភាពជាមួយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលមានលក្ខណៈសម មូលទៅនឹងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន រួមមាន កូន និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុកដទៃទៀត ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ជាសមាជិក គ្រួសារតាមច្បាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដែលនៅជាធរមាន រវាងរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៥

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ :

(ក) ត្រូវចាត់ទុកថាមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពស្រប ច្បាប់ ប្រសិនបើពួកគេទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូល ឱ្យស្នាក់នៅ និង ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ដោយ អនុលោមទៅតាមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ និងទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋនោះ ជាភាគី ។

(ខ) ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាព មិនស្របច្បាប់ ប្រសិនបើពួកគេ មិនអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមាន ចែងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (ក) នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៦

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ

- (ក) ពាក្យថា "រដ្ឋកំណើត" មានន័យថារដ្ឋដែលបុគ្គលសាមីមានសញ្ជាតិ ។
- (ខ) ពាក្យថា "រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ" មានន័យថា រដ្ឋដែលពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍បំពេញការងារដើម្បីរកកម្រៃ ។
- (គ) ពាក្យថា "រដ្ឋឆ្លងកាត់" មានន័យថា រដ្ឋណាមួយដែលបុគ្គលសាមី ឆ្លងកាត់ នៅពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរទៅកាន់រដ្ឋ ដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ឬពី រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ទៅរដ្ឋកំណើត ឬទៅរដ្ឋដែលគាត់កំពុងរស់នៅ ។

ផ្នែកទី២: ការមិនរើសអើង ដោយការគោរពសិទ្ធិ

មាត្រា ៧

អនុលោមតាមលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិនានាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស រដ្ឋភាគីត្រូវគោរព និងធានាយ៉ាងណា ឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ទទួលបានសិទ្ធិដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ នៅក្នុងដែនដី ឬយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានការបែងចែកនៃប្រភេទណាមួយឡើយ ដូចជាភេទ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភាសា សាសនា ឬជំនឿ ទស្សនៈនយោបាយ ឬទស្សនៈយល់ឃើញផ្សេងទៀត ជាតិសាសន៍ ឬដើមកំណើតជាតិពន្ធុ ឬសង្គម សញ្ជាតិ អាយុ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាពគ្រួសារ កំណើត ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ ។

ផ្នែកទី៣:

**សិទ្ធិមនុស្សរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍គ្រប់រូប
និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ**

មាត្រា ៨

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសេរីភាពក្នុងការចាកចេញពីរដ្ឋណាមួយ រួមទាំង រដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេផង ។ សិទ្ធិនេះមិនត្រូវទទួលរងការដាក់កំហិតអ្វីទាំងអស់ លើកលែងតែការដាក់កំហិតទាំងឡាយណា ដែលតម្រូវដោយច្បាប់ និងដែលចាំបាច់ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សុខភាពឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃទៀត ហើយដែលស្របទៅតាមសិទ្ធិដទៃទៀត ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិចូល និងបន្តស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋកំណើតរបស់ខ្លួន នៅពេលណាក៏បាន ។

មាត្រា ៩

សិទ្ធិរស់រានមានជីវិតរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវបានការពារដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ១០

ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវទទួលរងទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលឃោរឃៅអមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោកឡើយ ។

មាត្រា ១១

១-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់របស់ពួកគេ ត្រូវបានគេរក្សាទុកក្នុងទោសភាព ឬសេវាភាពឡើយ ។

២-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់របស់ពួកគេ ត្រូវបានគេតម្រូវឱ្យធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំឬដោយជាប់កាតព្វកិច្ចឡើយ ។

៣-កថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវយកមករារាំងមិនឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋដែលមានការដាក់ពន្ធនាគារ ដោយតម្រូវឱ្យមានការធ្វើពលកម្មធ្ងន់ធ្ងរទុកជាទោសទណ្ឌសម្រាប់បទល្មើសអ្វីមួយឡើយ តែការអនុវត្តពលកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ទៅតាមការកាត់ទោស ឱ្យមានការដាក់ទោសទណ្ឌបែបនេះ ត្រូវធ្វើដោយតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ។

៤-សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះ ពាក្យថា "ពលកម្មដោយបង្ខំ ឬដោយជាប់កាតព្វកិច្ច" មិនត្រូវរាប់បញ្ចូល :

(ក) ការងារ ឬសេវាទាំងឡាយដែលមិនត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រានេះ ដែលជាធម្មតា តម្រូវឱ្យជនដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនដោយសារតែដីកាស្របច្បាប់របស់តុលាការ ឬពីជនណាម្នាក់ នៅក្នុងកំឡុងពេលដោះលែង ដោយមានលក្ខខណ្ឌពីការឃុំខ្លួនបែបនេះ ។

(ខ) សេវាកម្មណា ដែលត្រូវមាននៅក្នុងករណីបន្ទាន់ ឬករណីមានគ្រោះមហន្តរាយដែលគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិតឬសុខុមាលភាពរបស់សហគមន៍

(គ) ការងារ ឬសេវាកម្មណាដែលបង្កើតជាផ្នែកមួយនៃកាតព្វកិច្ចស៊ីវិលធម្មតា ដរាបណាការងារ ឬសេវានេះ ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តលើប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋសាមីនោះផងដែរ ។

មាត្រា ១២

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិមានសេរីភាពខាងគំនិត មនសិការ និងកាន់សាសនាអ្វីមួយ ។ សិទ្ធិនេះត្រូវរាប់បញ្ចូលសេរីភាពកាន់ ឬគោរពតាមសាសនា ឬជំនឿអ្វីមួយ ទៅតាមជម្រើស និងសេរីភាពរបស់ពួកគេ ជាឯកត្តបុគ្គលក្តី ឬជាមួយអ្នកដទៃ នៅក្នុងសហគមន៍ក្តី និងនៅតាមទីកន្លែងសាធារណៈ ឬឯកជន ដើម្បីបង្ហាញពីសាសនា ឬជំនឿរបស់ពួកគេ តាមរយៈការគោរពបូជា ការគោរពតាម ការប្រតិបត្តិ និងការបង្ហាត់បង្រៀន ជាដើម ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ មិនត្រូវទទួលរងការបង្ខិតបង្ខំ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេរីភាពរបស់ពួកគេ នៅក្នុងការប្រកាន់យក ឬគោរពតាមសាសនា ឬជំនឿ ទៅតាមជម្រើសរបស់ពួកគេឡើយ ។

៣-សេរីភាពបង្ហាញពីសាសនា ឬជំនឿរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ អាចទទួល
រងការដាក់កំហិតដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ហើយដែលចាំបាច់ ដើម្បី
ការពារសុវត្ថិភាពសាធារណៈ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុខភាព ឬ
សីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋានរបស់មនុស្សដទៃទៀត
តែប៉ុណ្ណោះ ។

៤-រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវគោរពសេរីភាពរបស់ឪពុកម្តាយ ដែល
យ៉ាងហោចណាស់ មានម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេទាំងពីរនាក់ ជាពលករទេសន្តរ
ប្រវេសន៍ និងអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ប្រសិនបើអាចអនុវត្តបាន ដើម្បី
ធានាឱ្យមានការអប់រំ សាសនា និងសីលធម៌ដល់កូនៗរបស់ពួកគេសមស្រប
ទៅតាមជំនឿផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ១៧

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមាន
សិទ្ធិប្រកាន់គំនិត ដោយមិនមានការជ្រៀតជ្រែកឡើយ ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមាន
សិទ្ធិមានសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ។ សិទ្ធិនេះ ត្រូវរួមមានសេរី
ភាពក្នុងការស្វែងរក ទទួល និងផ្តល់ព័ត៌មាន និងគំនិតគ្រប់ប្រភេទ ដោយ
មិនគិតពីព្រំដែន មិនថាផ្ទាល់មាត់ លាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ឬបោះពុម្ពក្នុងទម្រង់
សិល្បៈ ឬតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដទៃផ្សេងទៀត ទៅតាមជម្រើស
របស់ពួកគេ ។

៣-ការអនុវត្តសិទ្ធិ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ
ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវពិសេស ។ ដូច្នោះ អាចមាន
ការដាក់កំហិតមួយចំនួន ប៉ុន្តែការដាក់កំហិតទាំងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយ
ច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ និងមានភាពចាំបាច់ដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) ដើម្បីគោរពសិទ្ធិ និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់អ្នកដទៃ ។
- (ខ) ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិរបស់រដ្ឋសាមី ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ។
- (គ) ដើម្បីគោលបំណងទប់ស្កាត់មិនឱ្យមានការឃោសនាអំពីសង្គ្រាម ។
- (ឃ) ដើម្បីគោលបំណងទប់ស្កាត់មិនឱ្យមានការបំផុសបំផុលឱ្យមានការស្តាប់គ្នា ខាងជាតិសាសន៍ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា ដែលជាការញុះញង់ឱ្យមានការរើសអើង អវិភាព ឬអំពើហិង្សា ។

មាត្រា ១៤

ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវទទួលរងការរំខានតាមអំពើចិត្ត ឬដោយខុសច្បាប់ ចំពោះភាពឯកជន គ្រួសារ លំនៅដ្ឋាន លិខិតឆ្លើយឆ្លង ឬការប្រាស្រ័យទាក់ទងដទៃទៀតរបស់ពួកគេ ឬត្រូវទទួលរងការវាយប្រហារដោយមិនស្របច្បាប់លើកិត្តិយស និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ពួកគេឡើយ ។ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេម្នាក់ៗ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារពីច្បាប់ប្រឆាំងនឹងការរំខាន ឬការវាយប្រហារបែបនេះ ។

មាត្រា ១៥

ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានគេដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិតាមអំពើចិត្ត មិនថាពួកគេជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិតែឯង ឬរួមជាមួយអ្នកដទៃទៀតឡើយ ។ ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ជាធរមានរបស់រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវធ្វើអស្សាមិករណ៍ទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែក បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានសំណងដោយយុត្តិធម៌ និងគ្រប់គ្រាន់ ។

មាត្រា ១៦

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ មានសិទ្ធិទទួលបានសេរីភាព និងសន្តិសុខផ្ទាល់ខ្លួន ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារដោយប្រសិទ្ធភាពពីរដ្ឋ ប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សាការបង្ករបួសស្នាមដល់រាងកាយ ការគំរាមកំហែង និងការបំភិតបំភ័យ មិនថាបង្កឡើងដោយមន្ត្រីសាធារណៈ ឬដោយបុគ្គលឯកជន ក្រុម ឬស្ថាប័ននោះទេ ។

៣-ការផ្ទៀងផ្ទាត់ណាក៏ដោយដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់លើអត្តសញ្ញាណរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមនីតិវិធី ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

៤-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ មិនត្រូវទទួលរងការចាប់ចង ឬការឃុំខ្លួនជាបុគ្គល ឬជាក្រុម ដោយគ្មានហេតុផលច្បាស់លាស់ឡើយ ។ ពួកគេ មិនត្រូវបានដកហូតសេរីភាពឡើយ លើកលែងតែមានមូលដ្ឋាន និងអនុលោមទៅតាមនីតិវិធី ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

៥-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅពេលចាប់ខ្លួនភ្លាមៗ តាមតែអាចធ្វើបាន ជាភាសាមួយដែលពួកគេអាចយល់បាន អំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ហើយពួកគេត្រូវបានជូនដំណឹងភ្លាមៗជាភាសាដែលពួកគេអាចយល់បាន អំពីការចោទប្រកាន់លើពួកគេ ។

៦-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវបាន ចាប់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ពីបទព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ត្រូវយកទៅកាត់ទោសភ្លាមៗ នៅមុខចៅក្រម ឬមន្ត្រីដទៃទៀត ដែលត្រូវបានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្ត អំណាចតុលាការ ហើយត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការកាត់សេចក្តី នៅក្នុងរយៈ ពេលសមស្របមួយ ឬត្រូវបានដោះលែងឱ្យរួចខ្លួនវិញ។ ការឃុំខ្លួនពួកគេ ដើម្បីរង់ចាំសវនាការកាត់សេចក្តី មិនមែនជាគោលការណ៍ទូទៅនោះទេ ប៉ុន្តែ ការដោះលែងពួកគេ ត្រូវមានការធានាថា ពួកគេ ត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួននៅ សវនាការកាត់សេចក្តី និងនៅដំណាក់កាលដទៃទៀតនៃដំណើរការនីតិវិធី របស់តុលាការ ហើយត្រូវចូលរួមក្នុងការអនុវត្តសាលក្រម ប្រសិនបើមាន ។

៧-នៅពេលដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ណាម្នាក់ ឬសមាជិកគ្រួសារ របស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬចាប់ដាក់ពន្ធនាគារ ឬការឃុំខ្លួនរង់ ចាំសវនាការកាត់សេចក្តី ឬត្រូវបានឃុំខ្លួន តាមរបៀបដទៃផ្សេងទៀត :

(ក) កុងស៊ុលឬអាជ្ញាធរការទូតនៃរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេឬនៃរដ្ឋតំណាង ឱ្យផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋនោះ ត្រូវទទួលបានការជូនដំណឹងពីការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំខ្លួន និងពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំខ្លួននេះភ្លាមៗ ដោយ មិនមានការពន្យារពេល ប្រសិនបើអ្នកដែលត្រូវបានចាប់ ឬឃុំខ្លួនស្នើសុំ បែបនេះ ។

(ខ) សាមីជនត្រូវមានសិទ្ធិប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនិងអាជ្ញាធរខាងលើ ។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងណាមួយដែលធ្វើឡើងដោយសាមីជនជាមួយអាជ្ញាធរ ខាងលើ ត្រូវបញ្ជូនទៅភ្លាមៗដោយមិនពន្យារពេល ហើយសាមីជនត្រូវ មានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ដែលធ្វើដោយអាជ្ញាធរខាងលើវិញ ដោយមិន មានការពន្យារពេលដែរ ។

(គ) សាមីជន ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានភ្លាមៗពីសិទ្ធិនេះ និងសិទ្ធិនានាដែល មានចែងនៅក្នុងសន្និសីទពាក់ព័ន្ធនានាប្រសិនបើមាន ដែលអនុវត្តរវាងរដ្ឋ ពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីឆ្លើយតប និងជួបជាមួយតំណាងអាជ្ញាធរខាងលើ និងធ្វើ ការរៀបចំជាមួយពួកគេដើម្បីឱ្យមានអ្នកតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់របស់ពួកគេ ។

៨-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវបាន គេដកហូតសេរីភាព តាមរយៈការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំខ្លួន ត្រូវមានសិទ្ធិចូល រួមក្នុងដំណើរការក្តីនៅចំពោះមុខតុលាការ ដើម្បីឱ្យតុលាការនោះ អាច សម្រេចក្តីភ្លាមៗ អំពីភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំខ្លួនរបស់ពួកគេ និងបញ្ជាឱ្យ មានការដោះលែង ប្រសិនបើការឃុំខ្លួននេះ ធ្វើឡើងដោយមិនត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ ។ នៅពេលដែលពួកគេចូលរួមក្នុងដំណើរការក្តីបែបនេះ ពួកគេ ត្រូវមានជំនួយពីអ្នកបកប្រែ ដោយមិនចាំបាច់ចំណាយឡើយ ប្រសិនបើពួក គេមិនអាចយល់ ឬនិយាយភាសា ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅពេលដំណើរ ការក្តីនោះបានទេ ។

៩-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលធ្លាប់ រងគ្រោះដោយសារការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំខ្លួន ដោយខុសច្បាប់ ត្រូវមានសិទ្ធិ ទទួលបានសំណងជំងឺចិត្ត ។

មាត្រា ១៧

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវបាន គេដកហូតសេរីភាព ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដោយមនុស្សធម៌ និង ដោយការគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូរពិកំណើត ក្នុងនាមជាមនុស្សរបស់ពួកគេ និង ការគោរពអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌របស់ពួកគេ ។

២-លើកលែងតែក្នុងករណីពិសេសមួយចំនួន ជនជាប់ចោទជាពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយ លែកពីជនជាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ហើយត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដោយឡែក ដែល សមស្របទៅតាមឋានៈរបស់ពួកគេ ជាជនដែលមិនទាន់ជាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។ ជនជាប់ ចោទជាអនីតិជនត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីមនុស្សពេញវ័យ ហើយត្រូវនាំ ទៅកាត់សេចក្តីឱ្យបានឆាប់បំផុតតាមតែអាចធ្វើបាន ។

៣-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់របស់ពួកគេ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួន នៅក្នុងរដ្ឋឆ្លងកាត់ ឬនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ចំពោះការរំលោភបំពានបទប្បញ្ញត្តិនានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរ ប្រវេសន៍ ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីជនជាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ឬព្រហ្មទណ្ឌដែលជាប់ឃុំ រង់ចាំសវនាការកាត់សេចក្តី ក្នុងកម្រិតដែលអាចធ្វើបាន ។

៤-នៅក្នុងកំឡុងពេលជាប់ពន្ធនាគារ អនុលោមតាមការផ្តន្ទាទោស ដែលសំរេចដោយតុលាការ គោលបំណងសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ គឺការកែប្រែ និងការស្តារ នីតិសម្បទាសង្គមរបស់ជននោះ ។ ជនល្មើសជាអនីតិជន ត្រូវដាក់ឱ្យនៅ ដោយឡែកពីមនុស្សពេញវ័យ ហើយត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដែលសម ស្របទៅតាមអាយុ និងឋានៈតាមផ្លូវច្បាប់របស់ពួកគេ ។

៥-នៅក្នុងកំឡុងពេលឃុំខ្លួន ឬជាប់ពន្ធនាគារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិដូចគ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងរដ្ឋនោះដែរ ដើម្បីទទួលបានការមកសួរសុខទុក្ខ ពីសំណាក់សមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

៦-នៅពេលដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ត្រូវបានគេដកហូតសេរីភាព អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ បញ្ហានានាដែលអាចកើតមានចំពោះសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ជាពិសេស ចំពោះសហព័ទ្ធ និងកូនដែលជាអនីតិជនរបស់ពួកគេ ។

៧-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែល ទទួលរងការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ពន្ធនាគារតាមទម្រង់ណាមួយ ស្របទៅតាម ច្បាប់ជាធរមាននៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ឬនៅក្នុងរដ្ឋឆ្លងកាត់ ត្រូវ ទទួលបានសិទ្ធិដូចគ្នា ទៅនឹងប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋទាំងនោះ ដែលស្ថិតនៅ ក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានេះដែរ ។

៨-ប្រសិនបើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវបានចាប់ឃុំខ្លួន សម្រាប់គោលបំណងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ពីអំពើល្មើសណា មួយ ចំពោះបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ សាមីជន នឹង មិនត្រូវរារាំងចំពោះ ចំណាយដែលកើតឡើងពីការផ្ទៀងផ្ទាត់នេះឡើយ ។

មាត្រា ១៨

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមាន សិទ្ធិទទួលបានសមភាព ដូចប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ នៅមុខ តុលាការ និងសាលាក្តីនានា ។ នៅក្នុងការសំរេចពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណា មួយប្រឆាំងនឹងពួកគេឬសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចក្នុងការធ្វើបណ្តឹងទៅតាមច្បាប់ ពួកគេត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានសវនាការជាសាធារណៈ និងយុត្តិធម៌ ដោយ សាលាក្តីដែលមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ដែលត្រូវបានបង្កើត ឡើងដោយច្បាប់ ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលត្រូវបាន
ចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការសន្តត់ជាមុនថាគ្មាន
ទោស រហូតដល់មានភស្តុតាងបង្ហាញពីពុទ្ធភាពទៅតាមច្បាប់ ។

៣-នៅក្នុងការសំរេចពីការចោទប្រកាន់ ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះពួកគេ
ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិ
ទទួលបានការធានាក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ដូចខាងក្រោម ៖

(ក) ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានភ្លាមៗ និងពិស្តារ អំពីប្រភេទ និងមូលហេតុ
នៃការចោទប្រកាន់ចំពោះពួកគេតាមភាសាមួយដែលពួកគេអាចយល់បាន ។

(ខ) ត្រូវមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយរូបវន្តគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីរៀបចំ
ការការពារក្តីរបស់ពួកគេ និងធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយមេធាវី ទៅ
តាមជម្រើសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ។

(គ) ត្រូវទទួលបានការកាត់សេចក្តី ដោយពុំមានការពន្យារពេលមិនសម
ហេតុផល ។

(ឃ) ត្រូវទទួលបានការកាត់សេចក្តី ដោយមានវត្តមានរបស់ពួកគេ និង
ការការពារខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឬដោយមានជំនួយផ្លូវច្បាប់ ទៅតាមជម្រើសរបស់
ពួកគេ ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានពីសិទ្ធិមានមេធាវី ប្រសិនបើពួកគេពុំមាន
ជំនួយផ្លូវច្បាប់ និងត្រូវទទួលបានជំនួយផ្លូវច្បាប់ ដែលផ្តល់ឱ្យពួកគេ នៅក្នុង
ករណីណាក៏ដោយដែលផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌តម្រូវបែបនេះ ហើយពួកគេ
មិនចាំបាច់បង់ថ្លៃ នៅក្នុងករណីបែបនេះឡើយ ប្រសិនបើពួកគេពុំមាន
មធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង់ថ្លៃ ។

(ង) ពិនិត្យ ឬបានពិនិត្យសាក្សីដាក់បន្ទុក និងទទួលបានការចូលរួម និងការពិនិត្យសាក្សីដែលតំណាងឱ្យពួកគេ តាមលក្ខខណ្ឌដូចគ្នានឹងសាក្សីដាក់បន្ទុក ។

(ច) ទទួលបានជំនួយពីអ្នកបកប្រែដោយមិនគិតថ្លៃ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចយល់ ឬមិនចេះនិយាយភាសាដែលប្រើនៅក្នុងតុលាការ ។

(ឆ) មិនត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យសារភាពប្រឆាំងខ្លួនឯង ឬសារភាពថាខ្លួនមានកំហុសឡើយ ។

៤-នៅក្នុងករណីអនីតិជន នីតិវិធីត្រូវពិចារណាពីអាយុរបស់ពួកគេ និងពីបំណងលើកកម្ពស់ការស្តារនីតិសម្បទារបស់ពួកគេ ។

៥-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសពីបទល្មើសមួយ ត្រូវមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យសាលាក្តីកម្រិតខ្ពស់ ពិនិត្យឡើងវិញពីការផ្ដន្ទាទោស និងការកាត់ទោសពួកគេ ទៅតាមផ្លូវច្បាប់ ។

៦-នៅពេលដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយតាមអំណាចសាលក្រមស្ថាពរ ហើយនៅពេលបន្ទាប់មកទៀត ការផ្ដន្ទាទោសពួកគេត្រូវបានកែប្រែឬសាមីជន ត្រូវបានលើកលែងទោស ដោយហេតុថាអង្គហេតុថ្មី ឬអង្គហេតុដែលរកឃើញថា បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា តុលាការមិនបានជំនុំជម្រះឱ្យត្រឹមត្រូវ នោះបុគ្គលដែលទទួលរងការដាក់ទោសទណ្ឌ ដោយសារការផ្ដន្ទាទោសបែបនេះត្រូវទទួលបានសំណងជីវិតទៅតាមច្បាប់ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានភស្តុតាងបង្ហាញថា អង្គហេតុដែលគេមិនបានដឹងពីខាងដើម មិនត្រូវបានបើកបង្ហាញឱ្យដឹងទាំងស្រុងឬដោយអន្តិ ដោយសារតែសាមីជននោះ

៧-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានគេនាំមកកាត់សេចក្តី ឬដាក់ទោសទណ្ឌម្តងទៀត ដោយសារតែបទល្មើសដែលពួកគេត្រូវបានផ្តន្ទាទោសរួចរាល់ ឬត្រូវបានដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពទៅហើយ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរបស់រដ្ឋសាមីនោះទេ ។

មាត្រា ១៩

១-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ដោយសារតែអំពើដែលមិនបង្កើតបានជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ តាមច្បាប់ជាតិ ឬអន្តរជាតិ នៅពេលដែលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើយ ទោះជាអំពើនោះសកម្មក្តីឬអកម្មក្តី ហើយពួកគេក៏មិនត្រូវទទួលទោសទណ្ឌក្នុងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរជាងទោសទណ្ឌ ដែលត្រូវអនុវត្តនៅពេលដែលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើយ ។ បន្ទាប់ពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះ ប្រសិនបើមានបទប្បញ្ញត្តិដែលតម្រូវឱ្យមានការដាក់ទោសទណ្ឌស្រាលជាងនេះ នោះសាមីជន ត្រូវទទួលបានប្រយោជន៍ ពីបទប្បញ្ញត្តិនេះ ។

២-គួរមានការពិចារណាលើកត្តាមនុស្សធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ជាពិសេសការគោរពសិទ្ធិតាំងទីលំនៅ ឬសិទ្ធិធ្វើការងាររបស់ពួកគេ នៅពេលធ្វើការកាត់ទោសលើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌអ្វីមួយ ដែលប្រព្រឹត្តដោយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ។

មាត្រា ២០

១-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគារ គ្រាន់តែដោយសារពួកគេ ខកខានមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យានោះឡើយ ។

២-ពុំមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ ត្រូវបានគេដកហូតលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការ ឬត្រូវបានគេបណ្ដេញចេញ គ្រាន់តែដោយសារពួកគេ ខកខានមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ច ដែលកើតចេញពីកិច្ចសន្យាការងារនោះឡើយ លុះត្រាតែការបំពេញកាតព្វកិច្ចនេះ គឺជាលក្ខខណ្ឌមួយ សម្រាប់ទទួលបានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការងារនោះ ។

មាត្រា ២១

វាគឺជាអំពើខុសច្បាប់សម្រាប់ជនណាក៏ដោយ ក្រៅពីមន្ត្រីសាធារណៈ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវដោយច្បាប់ធ្វើការរឹបអូស បំផ្លាញ ឬប៉ុនប៉ងបំផ្លាញឯកសារសម្គាល់អត្តសញ្ញាណ ឯកសារអនុញ្ញាតឱ្យចូល ឬស្នាក់នៅការតាំងទីលំនៅ ឬការបង្កើតគ្រឹះស្ថាននៅក្នុងដែនដីរបស់ប្រទេស ឬលិខិតអនុញ្ញាតការងារ ។ ពុំមានការរឹបអូសឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយគ្មានផ្តល់វិក័យប័ត្រពិស្តារពីសំភារៈដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះឡើយ ។ ទោះជានៅក្នុងករណីណាក៏ដោយ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបំផ្លាញលិខិតឆ្លងដែន ឬឯកសារសមមូលរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ឡើយ ។

មាត្រា ២២

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ មិនត្រូវទទួលរងវិធានការបណ្តេញចេញរួមគ្នានោះទេ ។ ករណីបណ្តេញចេញនីមួយៗត្រូវមានការពិនិត្យ និងសម្រេចទៅតាមករណីបុគ្គលម្នាក់ៗ ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេអាចត្រូវបានបណ្តេញចេញពីដែនដីរបស់រដ្ឋភាគី តែទៅតាមសេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។

៣-សេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់ពួកគេ តាមភាសាមួយដែលពួកគេអាចយល់បាន ។ តាមការស្នើសុំរបស់ពួកគេ បើទោះបីជាមិនតម្រូវ សេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់ពួកគេជាលាយលក់ក្នុងអក្សរលើកលែងតែនៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាសន្តិសុខជាតិ និងមូលហេតុនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចបែបនេះ ។ សាមីជន ត្រូវទទួលបានព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិទាំងនេះ មុនពេល ឬយូរបំផុត នៅពេលដែលចេញសេចក្តីសម្រេចនេះ ។

៤-លើកលែងតែនៅក្នុងករណីដែលអាជ្ញាធរតុលាការ បានចេញសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររួចទៅហើយ សាមីជនត្រូវមានសិទ្ធិដាក់ជូនទៅអាជ្ញាធរនោះនូវមូលហេតុដែលខ្លួនមិនគួរត្រូវបានបណ្តេញចេញ និងស្នើសុំឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ពិនិត្យឡើងវិញលើករណីរបស់ខ្លួន លើកលែងតែមានមូលហេតុសំខាន់ផ្នែកសន្តិសុខជាតិ តម្រូវឱ្យមានការអនុវត្តផ្សេងពីនេះ ។ នៅពេលកំពុងរង់ចាំការពិនិត្យឡើងវិញនេះ សាមីជនត្រូវមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យបង្កង់ការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចពីការបណ្តេញចេញនេះ ។

៥-ប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចអំពីការបណ្តេញចេញ ដែលត្រូវបានអនុវត្ត រួចហើយ ត្រូវបានទុកជាមោឃៈ នៅពេលបន្ទាប់មក សាមីជនមានសិទ្ធិស្នើ សុំសំណងជំងឺចិត្តទៅតាមច្បាប់ ហើយសេចក្តីសម្រេចពីការបណ្តេញចេញ នេះ មិនត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីរារាំងពួកគេមិនឱ្យចូលមកក្នុងរដ្ឋដែល ពាក់ព័ន្ធឡើងវិញឡើយ ។

៦-នៅក្នុងករណីមានការបណ្តេញចេញ សាមីជនត្រូវមានឱកាសសម ស្រប ដើម្បីដោះស្រាយការទាមទារប្រាក់ឈ្នួល និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេង ទៀត ដែលពួកគេត្រូវទទួលបាន ក៏ដូចជាទូទាត់បំណុលនានាដែលនៅសល់ មុនពេល ឬក្រោយពេលចាកចេញរបស់ពួកគេ ។

៧-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចអំពីការបណ្តេញ ចេញ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលស្ថិត នៅក្រោមសេចក្តីសម្រេចនេះ អាចស្នើសុំចូលទៅក្នុងរដ្ឋមួយទៀត ក្រៅពីរដ្ឋ កំណើតរបស់ពួកគេបាន ។

៨-នៅក្នុងករណីដែលមានការបណ្តេញពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេចេញ ការចំណាយលើការបណ្តេញចេញនេះ មិន ត្រូវរ៉ាប់រងដោយសាមីជននោះឡើយ ។ សាមីជនអាចនឹងតម្រូវឱ្យរ៉ាប់រង ថ្លៃធ្វើដំណើររបស់ខ្លួន ។

៩-ការបណ្តេញចេញពីរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ មិនត្រូវមានផលប៉ះ ពាល់លើសិទ្ធិណាមួយរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ ពួកគេ ទទួលបានស្របទៅតាមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ រួមទាំងសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់ ឈ្នួល និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត ដែលពួកគេត្រូវទទួលបាន ។

មាត្រា ២៣

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារ និងជំនួយពីកុងស៊ុល ឬអាជ្ញាធរទូតនៃរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ ឬនៃរដ្ឋតំណាងឱ្យផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋនោះ នៅពេលណាក៏ដោយសិទ្ធិដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានទទួលរងប៉ះពាល់ ។ ជាពិសេស ក្នុងករណីនៃការបណ្តេញចេញ សារមីជន ត្រូវបានទទួលបានព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិនេះភ្លាមៗ ដោយមិនមានការពន្យារពេល ហើយអាជ្ញាធររបស់រដ្ឋដែលធ្វើការបណ្តេញចេញ ត្រូវសម្រួលដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិនេះ ។

មាត្រា ២៤

គ្រប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិឱ្យគេទទួលស្គាល់នៅគ្រប់ទីកន្លែង ក្នុងនាមជាមនុស្សនៅពីមុខច្បាប់ ។

មាត្រា ២៥

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើ ដែលមិនត្រូវទាបជាងការប្រព្រឹត្តលើ ដែលអនុវត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការពាក់ព័ន្ធនឹងបៀវត្ស និង:

- (ក) លក្ខខណ្ឌការងារដទៃទៀត ដូចជា ការងារបន្ថែមម៉ោង ចំនួនម៉ោងធ្វើការ ការសម្រាកប្រចាំសប្តាហ៍ ការឈប់សម្រាក ដោយមានប្រាក់ឈ្នួលសុវត្ថិភាព សុខភាព ការបញ្ឈប់ទំនាក់ទំនងការងារ និងលក្ខខណ្ឌការងារដទៃផ្សេងទៀត ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិ និងការអនុវត្តក្នុងប្រទេស ដែលត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយប្រការទាំងនេះ ។

(ខ) លក្ខខណ្ឌបំរើការងារផ្សេងទៀត ដូចជា ប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ការដាក់កំហិតទៅលើការងារនៅផ្ទះនិងបញ្ហាដទៃផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាលក្ខខណ្ឌការងារអនុលោមទៅតាមច្បាប់និងការអនុវត្តក្នុងប្រទេស ។

២-ការព្យួរសិទ្ធិក្នុងកិច្ចសន្យាការងារឯកជន ពីគោលការណ៍សមភាពនៃការប្រព្រឹត្តលើ ដូចបានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាការខុសច្បាប់ ។

៣-រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថា ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ មិនត្រូវបានដកហូតសិទ្ធិណាមួយ ដែលកើតចេញពីគោលការណ៍នេះ ដោយសារមូលហេតុនៃភាពមិនស្របច្បាប់នៃការស្នាក់នៅ ឬការងាររបស់ពួកគេឡើយ ។ ជាពិសេស និយោជកមិនត្រូវរួចខ្លួនពីកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ ឬកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាឡើយ ហើយកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេក៏មិនត្រូវបានកម្រិតត្រឹមលក្ខណៈណាមួយ ដោយសារមូលហេតុនៃភាពមិនស្របច្បាប់នេះដែរ ។

មាត្រា ២៦

១-រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ :

(ក) ដើម្បីចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ និងសកម្មភាពនានារបស់សហជីពនិងសមាគមដទៃផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ សំដៅការពារផលប្រយោជន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងផលប្រយោជន៍ដទៃទៀតអាស្រ័យទៅតាមវិធានរបស់អង្គការដែលពាក់ព័ន្ធ ។

(ខ) ដើម្បីចូលរួមដោយសេរី នៅក្នុងសហជីពណាមួយ និងសមាគម ដូចរៀបរាប់ខាងលើ អាស្រ័យទៅតាមវិធានរបស់អង្គការដែលពាក់ព័ន្ធ ។

(គ) ដើម្បីស្វែងរកជំនួយ និងការជួយគាំទ្រពីសហជីពណាមួយ និងសមាគម ដូចរៀបរាប់ខាងលើ ។

២-ពុំមានការដាក់កំហិតណាមួយ អាចត្រូវធ្វើលើការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះឡើយ លើកលែងតែការដាក់កំហិតនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ហើយដែលមានភាពចាំបាច់នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្នែកសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬការការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃទៀត ។

មាត្រា ២៧

១-ពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខសង្គម ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដូចគ្នានឹងការប្រព្រឹត្តលើដែលផ្តល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការដរាបណាពួកគេបំពេញបានតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ជាធរមានរបស់រដ្ឋនោះ និងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាទ្វេភាគី និងពហុភាគីដែលនៅជាធរមាន ។ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋកំណើត និងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាចបង្កើតការរៀបចំចាំបាច់បានគ្រប់ពេល ដើម្បីកំណត់ពិទ្ធភ្រមង់ការនៃការអនុវត្តបទដ្ឋាននេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលច្បាប់នៅជាធរមាន មិនបានផ្តល់ឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេនូវផលប្រយោជន៍នេះទេ រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវពិនិត្យពីលទ្ធភាពនៃការសងវិញដល់បុគ្គលដែលមានប្រយោជន៍នូវចំនួនបដិភាគ ដែលពួកគេបានផ្តល់ឱ្យ អាស្រ័យទៅតាមផលប្រយោជន៍នោះ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការប្រព្រឹត្តលើដែលត្រូវផ្តល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ដែលស្ថិតនៅក្នុងកាលៈទេសៈស្រដៀងគ្នានេះដែរ ។

មាត្រា ២៨

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការថែទាំសុខភាព ដែលពួកគេត្រូវការជាបន្ទាន់ សំរាប់ការរក្សាអាយុជីវិតរបស់ពួកគេ ឬការបញ្ឈប់ស្រែកម្រៃថ្នាក់ដែលមិនអាចកែចៃបានដល់សុខភាពរបស់ពួកគេ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានស្មើភាពគ្នានៃការប្រព្រឹត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋសាមី ។ ការថែទាំសុខភាពបន្ទាន់បែបនេះរបស់ពួកគេមិនត្រូវបានបដិសេធ ដោយសារមូលហេតុនៃភាពមិនស្របច្បាប់ណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នាក់នៅ ឬការងាររបស់ពួកគេឡើយ ។

មាត្រា ២៩

កុមារគ្រប់រូបរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានឈ្មោះ ការចុះសំបុត្រកំណើត និងសញ្ជាតិ ។

មាត្រា ៣០

កុមារគ្រប់រូបរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវមានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានទទួលបានការអប់រំ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានសមភាពនៃការប្រព្រឹត្តលើដូចប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋសាមី ។ មិនត្រូវបានបដិសេធ ឬដាក់កំហិតលើការចូលរៀននៅក្នុងស្ថាប័ន អប់រំកំរិតមធ្យមសិក្សារបស់រដ្ឋ ឬសាលារៀនរបស់រដ្ឋ ដោយសារតែមូលហេតុនៃស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នាក់នៅ ឬការងាររបស់ឪពុក ឬម្តាយ ឬដោយសារតែមូលហេតុនៃភាពមិនស្របច្បាប់នៃការស្នាក់នៅរបស់កុមារនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការឡើយ ។

មាត្រា ៣១

១-រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាឱ្យមានការគោរពអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌របស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ហើយមិនត្រូវរារាំងពួកគេ មិនឱ្យរក្សាទំនាក់ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ជាមួយនឹងរដ្ឋកំណើត របស់ពួកគេឡើយ ។

២-រដ្ឋភាគី អាចចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីជួយ និងលើកទឹកចិត្ត ឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបែបនេះ ។

មាត្រា ៣២

បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិផ្ទេរចំណូល និងប្រាក់ សន្សំរបស់ពួកគេ ក៏ដូចជាទ្រព្យសម្បត្តិ និងរបស់របរផ្ទាល់ខ្លួន ដោយ អនុលោមទៅតាមច្បាប់ដែលនៅជាធរមានរបស់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៣៣

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមាន សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានពីរដ្ឋកំណើត រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ឬរដ្ឋឆ្លងកាត់ អំពីករណីដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹង :

- (ក) សិទ្ធិរបស់ពួកគេ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។
- (ខ) លក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយកពួកគេ សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេតាម ច្បាប់ និងការអនុវត្តរបស់រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលផ្តល់ លទ្ធភាពឱ្យពួកគេអាចអនុវត្តទៅតាមបែបបទរដ្ឋបាល ឬបែបបទផ្សេង ទៀត នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។

២-រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការគ្រប់បែបយ៉ាង ដែលខ្លួនចាត់ទុកថាសម ស្រប ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានខាងលើនេះ ឬដើម្បីធានាយ៉ាងណាឱ្យមាន ការផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះ ដោយនិយោជក សហជីព ឬអង្គការ ឬស្ថាប័ន សមស្របដទៃទៀត ។ តាមការសមស្រប រដ្ឋភាគីត្រូវសហការជាមួយនឹង រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។

៣-ព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យតាមការស្នើសុំដល់ពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដោយមិនគិតថ្លៃ និងតាម លទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន ក្នុងភាសាមួយដែលពួកគេអាចយល់បាន ។

មាត្រា ៣៤

ពុំមានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ធ្វើឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ រួចផុតពីកាតព្វកិច្ច ស្របតាមច្បាប់ និងបទ បញ្ជាផ្សេងៗរបស់រដ្ឋឆ្លងកាត់ និងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ឬកាតព្វកិច្ច គោរពអត្តសញ្ញាណវិប្បធម៌របស់ប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុងរដ្ឋទាំងនេះឡើយ ។

មាត្រា ៣៥

ពុំមានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបកស្រាយថា ជា ការធ្វើឱ្យស្របច្បាប់នៃស្ថានភាពរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេដែលពុំមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមិន ស្របច្បាប់ឡើយ ឬថាជាសិទ្ធិណាមួយចំពោះការធ្វើឱ្យស្របច្បាប់បែបនេះ នៃស្ថានភាពរបស់ពួកគេឡើយ ឬធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់វិធានការនានាដែលមាន ចេតនាធានាឱ្យមានលក្ខខណ្ឌប្រសើរ និងប្រកបដោយសមធម៌សម្រាប់ ការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិ ដូចចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៦ នៃអនុសញ្ញានេះ ឡើយ ។

ផ្នែកទី៤:

សិទ្ធិដីខែទៀតរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិក

គ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ

ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់

មាត្រា ៣៦

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកនេះនៃអនុសញ្ញានេះ បន្ថែមលើសិទ្ធិនានា ដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៣ ។

មាត្រា ៣៧

មុនពេលចេញដំណើររបស់ពួកគេ ឬយ៉ាងយូរបំផុត នៅពេលដែលពួកគេ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញពីរដ្ឋកំណើត ឬរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ តាមការសម្របតិលក្ខខណ្ឌទាំងអស់ដែលអាចអនុវត្តបានចំពោះការចូលរបស់ពួកគេ និងជាពិសេសលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នាក់នៅ និងសកម្មភាពបានកម្រៃដែលពួកគេចូលរួមធ្វើ ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌត្រូវដែលពួកគេត្រូវបំពេញនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ និងអាជ្ញាធរដែលពួកគេត្រូវជូនដំណឹង អំពីការផ្លាស់ប្តូរណាមួយនៃលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ ។

មាត្រា ៣៨

១-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ អាចអរវត្តមានជាបណ្តោះអាសន្នបាន ដោយពុំមានផលប៉ះពាល់ទៅលើការអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេស្នាក់នៅ ឬធ្វើការឡើយ ដោយសារតែករណីនេះអាចកើតមាន ។ នៅពេលផ្តល់ការអនុញ្ញាតបែបនេះ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការត្រូវពិចារណាពីតម្រូវការ និងកាតព្វកិច្ចពិសេសរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ជាពិសេស តម្រូវការ និងកាតព្វកិច្ច ដែលពួកគេមាននៅក្នុងរដ្ឋកំណើត ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញអំពីលក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាតឱ្យមានអរវត្តមានជាបណ្តោះអាសន្នបែបនេះ ។

មាត្រា ៣៩

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិមានសេរីភាព ក្នុងការធ្វើដំណើរនៅក្នុងដែនដីរបស់រដ្ឋ ដែលទទួលឱ្យធ្វើការ និងសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើសកន្លែងស្នាក់នៅរបស់ពួកគេ នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។

២-សិទ្ធិដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវទទួលរងការដាក់កំហិតអ្វីទាំងអស់ លើកលែងតែការដាក់កំហិតទាំងឡាយណាដែលកំណត់ដោយច្បាប់ដែលចាំបាច់ ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ, សុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ និងស្របជាមួយនឹងសិទ្ធិដទៃទៀត ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៤០

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិបង្កើតសមាគម និងសហជីព នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារផលប្រយោជន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងផលប្រយោជន៍ដទៃទៀត របស់ពួកគេ ។

២-ពុំមានការដាក់កំហិតណាមួយ អាចត្រូវបានធ្វើលើការអនុវត្តសិទ្ធិនេះឡើយ ក្រៅតែពីការដាក់កំហិតដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និងដែលចាំបាច់នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬការការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃទៀត ។

មាត្រា ៤១

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវមានសិទ្ធិចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ នៃរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ និងមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ ។

២-រដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវសម្រួលដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះ ទៅតាមការសមស្រប និងអនុលោមទៅតាមច្បាប់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤២

១-រដ្ឋភាគី ត្រូវពិចារណាលើការបង្កើតនីតិវិធី ឬស្ថាប័ន ទាំងនៅក្នុងរដ្ឋកំណើត ទាំងនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការដែលតាមរយៈនេះ អាចយកមកពិចារណាអំពីតម្រូវការ បំណងប្រាថ្នា និងកាតព្វកិច្ចពិសេសរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងត្រូវពិចារណាតាមការសមស្របអំពីលទ្ធភាពឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ មានតំណាងដែលពួកគេជ្រើសរើសដោយសេរី នៅក្នុងស្ថាប័នទាំងនោះ ។

២-រដ្ឋដែលទទួលខុសត្រូវធ្វើការ ត្រូវសម្រួលឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ ឬ ការចូលរួមរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ នៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងអាយុជីវិតនិងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល របស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ស្របទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ។

៣-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ អាចទទួលបានសិទ្ធិនយោបាយ នៅក្នុងរដ្ឋ ដែលទទួលខុសត្រូវធ្វើការ ប្រសិនបើរដ្ឋនោះ ផ្តល់ឱ្យពួកគេ នូវសិទ្ធិបែបនេះ ក្នុង ការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤៣

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តដោយស្មើភាព គ្នាដូចប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋដែលទទួលខុសត្រូវធ្វើការដែរ ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង :

(ក) ការប្រើប្រាស់ស្ថាប័ន និងសេវាកម្មអប់រំ ដោយពួកគេត្រូវបំពេញទៅ តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការចុះឈ្មោះ និងបទបញ្ជាដទៃទៀតរបស់ស្ថាប័ន និងសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ។

(ខ) ការទទួលបានគោលការណ៍ណែនាំវិជ្ជាជីវៈនិងសេវាកម្មធ្វើកម្មសិក្សា

(គ) ការប្រើប្រាស់ស្ថាប័ន និងសំភារៈសំរាប់ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញ ។

(ឃ) ការទទួលបានលំនៅដ្ឋាន ដូចជា តាមរយៈកម្មវិធីលំនៅដ្ឋានសង្គម និងការការពារប្រឆាំងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ច ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការជួល ផ្ទះ ។

(ង) ការទទួលបានសេវាកម្មសង្គម និងសុខភាព នៅក្នុងករណីដែលពួក គេ អាចបំពេញបាន ទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដើម្បីចូលរួមក្នុងកម្មវិធីទាំង នោះបាន ។

(ច) ការចូលរួមក្នុងសហគ្រាសស្វ័យគ្រប់គ្រង និងសហការ ដែលមិនត្រូវ មានន័យថា ជាការផ្លាស់ប្តូរឋានៈនៃការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍របស់ពួកគេទេ ហើយត្រូវនៅក្រោមវិធាន និងបទបញ្ជារបស់ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ ។

(ឆ) ការទទួលបាន និងការចូលរួមក្នុងជីវភាពវប្បធម៌ ។

២-រដ្ឋភាគី ត្រូវលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌ ដើម្បីធានាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវ ការប្រព្រឹត្តប្រកបដោយសមភាព ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍អាចទទួលបានសិទ្ធិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ នៅពេលដែលលក្ខខណ្ឌនៃការស្នាក់នៅរបស់ពួកគេ បំពេញបានតាមលក្ខ ខណ្ឌតម្រូវសមស្រប ដូចដែលបានអនុញ្ញាតដោយរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

៣-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ មិនត្រូវរារាំងនិយោជករបស់ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ បង្កើតទឹកនៃង លំនៅដ្ឋាន ឬសង្គម ឬវប្បធម៌ សម្រាប់ពួកគេ ឡើយ ។ អនុលោមតាមមាត្រា៧០នៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាចបង្កើតទឹកនៃងទាំងនេះ ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលអនុវត្ត ជាទូទៅ នៅក្នុងរដ្ឋនោះ អំពីការតំឡើងទឹកនៃងទាំងនេះ ។

មាត្រា ៤៤

១-ដោយទទួលស្គាល់ថា គ្រួសារគឺជាកោសិកាគ្រឹះ និងពិធម្មជាតិរបស់ សង្គម ហើយមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារពីសង្គមនិងរដ្ឋ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់ វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាឱ្យមានការការពារឯកភាពរបស់គ្រួសារ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ។

២-រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការដែលខ្លួនយល់ថាសមស្រប និងស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្របសម្រួលឱ្យមានការជួបជុំគ្នាឡើងវិញរវាងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសហព័ទ្ធរបស់ពួកគេ ឬជនដែលមានទំនាក់ទំនងសមមូលទៅនឹងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន ព្រមទាំងជាមួយកូនៗជាអនីតិជន មិនទាន់រៀបការ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបន្ទុករបស់ពួកគេ ។

៣-ផ្អែកទៅតាមគោលការណ៍មនុស្សធម៌ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវពិចារណាដោយពេញចិត្ត ផ្តល់ការប្រព្រឹត្តិស្មើគ្នា ដល់សមាជិកគ្រួសារដទៃទៀតរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៤៥

១-នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តិលើប្រកបដោយសមភាព ដូចគ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងរដ្ឋនោះដែរ ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង :

- (ក) ការប្រើប្រាស់ស្ថាប័ន និងសេវាកម្មអប់រំ ដោយពួកគេត្រូវបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការចុះឈ្មោះ និងបទបញ្ជាដទៃទៀតរបស់ស្ថាប័ននិងសេវាកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- (ខ) ការទទួលបានគោលការណ៍ណែនាំវិជ្ជាជីវៈ និងការប្រើប្រាស់ស្ថាប័ន និងសេវាកម្មបណ្តុះបណ្តាល នៅក្នុងករណីដែលពួកគេអាចបំពេញបានទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការចូលរួម ។
- (គ) ការទទួលបានសេវាកម្មសង្គម និងសុខភាពនៅក្នុងករណីដែលពួកគេអាចបំពេញបានទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដើម្បីចូលរួមក្នុងកម្មវិធីទាំងនោះបាន ។

(ឃ) ការទទួលបាន និងការចូលរួមក្នុងជីវភាពវប្បធម៌ ។

២-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយតាមការសមស្រប ដោយសហការជាមួយនិងរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ សំដៅឱ្យមានការសម្របសម្រួលដល់ការធ្វើសមាហរណកម្មកូនរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀននៅមូលដ្ឋាន ជាពិសេស ពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្រៀនពួកគេដោយប្រើប្រាស់ភាសាក្នុងស្រុក ។

៣-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវខ្វះខ្វែងជួយសម្រួលដល់ការបង្រៀនកូនរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ពីភាសាកំណើត និងវប្បធម៌របស់ពួកគេ ហើយក្នុងករណីនេះ រដ្ឋកំណើតត្រូវសហការ នៅពេលណាសមស្រប ។

៤-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាចរៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីអប់រំពិសេស ដោយប្រើភាសាកំណើតរបស់កូនពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដោយសហការជាមួយនិងរដ្ឋកំណើត ប្រសិនបើចាំបាច់ ។

មាត្រា ៤៦

អាស្រ័យទៅតាមច្បាប់ជាធរមានរបស់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ និងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ដែលកើតចេញពីការចូលរួមរបស់រដ្ឋទាំងនោះនៅក្នុងសហព័ន្ធគយ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ត្រូវទទួលបានការលើកលែងពន្ធ និងអាករនាំចូល និងនាំចេញ ពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន និងរបស់គ្រួសារ ក៏ដូចជាសម្ភារៈចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃដែលពួកគេបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ :

(ក) បន្ទាប់ពីពួកគេចាកចេញពីរដ្ឋកំណើត រដ្ឋដែលពួកគេមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ។

(ខ) បន្ទាប់ពីទទួលបានការអនុញ្ញាតជាបឋមឱ្យចូលក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

(គ) បន្ទាប់ពីពួកគេចាកចេញចុងក្រោយពីរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

(ឃ) បន្ទាប់ពីពួកគេត្រលប់មកជាចុងក្រោយ ដល់រដ្ឋកំណើត ឬរដ្ឋដែលពួកគេមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ។

មាត្រា ៤៧

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ត្រូវមានសិទ្ធិផ្ទេរចំណូល និងប្រាក់សន្សំរបស់ពួកគេ ជាពិសេស ប្រាក់ដែលចាំបាច់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសាររបស់ពួកគេ ចេញពីរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ទៅកាន់រដ្ឋកំណើត ឬរដ្ឋដទៃទៀត ។ ការផ្ទេរប្រាក់ទាំងនេះត្រូវធ្វើឡើង ស្របទៅតាមនីតិវិធីដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ដែលនៅជាធរមានរបស់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ និងស្របទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ដែលនៅចូលជាធរមាន ។

២-រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីសម្រួលដល់ការផ្ទេរប្រាក់ទាំងនេះ ។

មាត្រា ៤៨

១-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលនៅជាធរមាន អំពីការគិតពន្ធទ្វេដង លើបញ្ហាប្រាក់ចំណូល នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ៖

(ក) មិនត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ អាករ ឬតម្លៃសេវានានា ដែលមានកម្រិតខ្ពស់ ឬធ្ងន់ធ្ងរជាងកម្រិតដែលអនុវត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់រដ្ឋនោះ នៅក្នុងស្ថានភាពស្រដៀងគ្នានេះឡើយ ។

(ខ) ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការកាត់ ឬការលើកលែងពីការបង់ពន្ធគ្រប់ បែបយ៉ាង និងចំពោះការអនុគ្រោះពន្ធនានា ដែលអនុវត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ របស់រដ្ឋនោះ នៅក្នុងស្ថានភាពស្រដៀងគ្នានេះឡើយ រួមទាំងការអនុគ្រោះ ពន្ធសម្រាប់សមាជិកគ្រួសារ ក្រោមបន្ទុករបស់ពួកគេផងដែរ ។

២-រដ្ឋភាគី ត្រូវខ្លះខ្លែងអនុម័តវិធានការសមស្រប ដើម្បីជៀសវាងពី ការយកពន្ធទ្វេដងលើប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់សន្សំរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ៤៩

១-នៅក្នុងករណីដែលច្បាប់ជាតិ តម្រូវឱ្យមានលិខិតអនុញ្ញាតដោយ ឡែកសម្រាប់ការស្នាក់នៅ និងការបំពេញការងារ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវផ្តល់ឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នូវលិខិតអនុញ្ញាតសម្រាប់ការស្នាក់នៅ រយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ ក៏ស្មើនឹងរយៈពេលនៃលិខិតអនុញ្ញាតសម្រាប់ ការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃដែរ ។

២-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសការ ងាររកកម្រៃដោយសេរីនៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ មិនត្រូវបានចាត់ទុក ថាជាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ឬបាត់ បង់ការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ដោយគ្រាន់តែសំអាងលើការបញ្ចប់សកម្មភាព រកកម្រៃរបស់ពួកគេ មុនពេលផុតកំណត់នៃលិខិតអនុញ្ញាតការងារ ឬលិខិត អនុញ្ញាតស្រដៀងគ្នានេះរបស់ពួកគេឡើយ ។

៣-ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលត្រូវបានលើក ឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី ស្វែងរកសកម្មភាពបានកម្រៃដទៃទៀតធ្វើ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ មិន គួរត្រូវបានដកហូតឡើយ យ៉ាងហោចណាស់សម្រាប់រយៈពេលមួយ ដែល ពួកគេអាចមានសិទ្ធិទទួលបានប្រយោជន៍ពីការគ្មានការងារធ្វើ ។

មាត្រា ៥០

១-នៅក្នុងករណីពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទទួលមរណភាព ឬមានការ រំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវពិចារណាដោយ ពេញចិត្ត ក្នុងការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍រូបនោះ ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ដោយផ្អែក លើមូលដ្ឋាននៃការរស់នៅជួបជុំគ្រួសារ ។ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវពិចារ ណាលើទិវវេលា ដែលពួកគេបានស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋនោះកន្លងមក ។

២-សមាជិកគ្រួសារដែលមិនបានទទួលលិខិតអនុញ្ញាតបែបនេះ ត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យមានពេលវេលាសមស្រប ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចដោះស្រាយបញ្ហា ដែលនៅសេសសល់នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការមុនពេលពួកគេចាកចេញ ពីរដ្ឋនោះ ។

៣-បទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ នៃមាត្រានេះ មិនអាច ត្រូវបានបកស្រាយថាមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ដល់សិទ្ធិរស់នៅ និងសិទ្ធិ ធ្វើការនោះឡើយ បើពុំដូច្នោះទេ ត្រូវផ្តល់ដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដោយច្បាប់របស់រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ឬដោយអនុសញ្ញាទ្វេភាគី និងពហុ ភាគី ដែលនៅជាធរមានចំពោះរដ្ឋនោះ ។

មាត្រា ៥១

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសសកម្ម ភាពបានកម្រៃដោយសេរី នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ មិនត្រូវបានចាត់ ទុកថាជាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ ឡើយ ហើយពួកគេក៏មិនត្រូវបាត់បង់ការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ដោយគ្រាន់ តែការបញ្ចប់សកម្មភាពបានកម្រៃរបស់ពួកគេ មុនការផុតកំណត់នៃលិខិត

អនុញ្ញាតការងាររបស់ពួកគេនោះឡើយ លើកលែងតែការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅនេះ ត្រូវពឹងផ្អែកយ៉ាងពិតប្រាកដទៅលើសកម្មភាពបានកម្រៃជាក់លាក់ដែលពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញ។ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ទាំងនេះត្រូវមានសិទ្ធិស្វែងរកការងារផ្សេងទៀត ការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសាធារណការ និងការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញ នៅក្នុងរយៈពេលដែលនៅសល់ ទៅតាមលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការរបស់ពួកគេ អាស្រ័យទៅតាមលក្ខខណ្ឌ និងដែនកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការនោះ ។

មាត្រា ៥២

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ត្រូវមានសិទ្ធិជ្រើសរើសសកម្មភាពបានកម្រៃដោយសេរី នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌ ឬការដាក់កំហិតដូចខាងក្រោម ។

២-សម្រាប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ណាក៏ដោយ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាច :

(ក) ដាក់កំហិតលើប្រភេទកំណត់មួយចំនួននៃការងារ មុខងារ សេវាកម្ម ឬសកម្មភាពនានា ដែលការដាក់កំហិតនេះ គឺជាការចាំបាច់ ជាប្រយោជន៍របស់រដ្ឋនោះ និងដែលត្រូវបានចែងនៅក្នុងច្បាប់ជាតិ ។

(ខ) ដាក់កំហិតលើការជ្រើសរើសសកម្មភាពបានកម្រៃដោយសេរី ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់របស់ខ្លួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់លក្ខណៈសម្បត្តិការងារ ដែលទទួលបានពីខាងក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវខ្វះខាតផ្តល់ការទទួលស្គាល់ដល់លក្ខណៈសម្បត្តិបែបនេះ ។

៣-សម្រាប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលលិខិតអនុញ្ញាតការងាររបស់ពួកគេ មានកំរិតរយៈពេល រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាច :

(ក) ដាក់សិទ្ធិជ្រើសរើសសកម្មភាពបានកម្រៃដោយសេរីរបស់ពួកគេ ឱ្យស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ បានរស់នៅដោយស្របច្បាប់នៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួនដើម្បីបំពេញសកម្មភាពបានកម្រៃក្នុងរយៈពេលមួយមានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ជាតិដែលមិនគួរលើសពីរយៈពេល២ឆ្នាំឡើយ ។

(ខ) ដាក់កំរិតឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ ដោយអនុលោមទៅតាមគោលនយោបាយ ដែលផ្តល់អាទិភាពដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ឬដល់បុគ្គលដែលមានឋានៈប្រហាក់ប្រហែលនឹងប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះ សម្រាប់គោលបំណងអាស្រ័យទៅតាមច្បាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីឬពហុភាគី ។ ការដាក់កំរិតបែបនេះ ត្រូវឈប់អនុវត្តចំពោះពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលបានស្នាក់នៅដោយស្របច្បាប់ នៅក្នុងដែនដីរបស់រដ្ឋនេះដើម្បីបំពេញសកម្មភាពបានកម្រៃ ក្នុងរយៈពេលមួយ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ជាតិ ដែលមិនគួរលើសពីរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ។

៤-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលត្រូវបានទទួលឱ្យធ្វើការ អាចចូលរួមបំពេញការងារដោយខ្លួនឯងបាន ។ ត្រូវមានការពិចារណាពីរយៈពេលស្នាក់នៅស្របច្បាប់របស់ពលកររូបនេះ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

មាត្រា ៥៧

១-សមាជិកគ្រួសារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យចូលដោយគ្មានកំណត់ពេលវេលា ឬក៏លិខិតអនុញ្ញាតដែលអាចបន្តបានដោយស្វ័យប្រវត្តិ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសសកម្មភាពបានកម្រៃរបស់ខ្លួនដោយសេរី ក្រោមលក្ខខណ្ឌដូចគ្នានឹងលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានអនុវត្តចំពោះពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលអនុលោមតាមមាត្រា៥២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

២-ពាក់ព័ន្ធនឹងសមាជិកគ្រួសារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជ្រើសរើសសកម្មភាពបានកម្រៃរបស់ខ្លួនដោយសេរី រដ្ឋភាគីត្រូវពិចារណាដោយពេញចិត្ត ផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវអាទិភាព ក្នុងការទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួម នៅក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ ជាងពលករដទៃទៀត ដែលស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ អាស្រ័យទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដែលនៅជាធរមាន ។

មាត្រា ៥៤

១-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រការនានានៃលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការ និងសិទ្ធិនានាដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២៥ និង២៧នៃអនុសញ្ញានេះ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ត្រូវទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដោយសមភាព ដូចគ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការដែរ ពាក់ព័ន្ធនឹង :

- (ក) ការការពារប្រឆាំងនឹងការបណ្តេញចេញ ។
- (ខ) អត្ថប្រយោជន៍ពីភាពគ្មានការងារធ្វើ ។
- (គ) ចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសាធារណការ ដែលមានបំណងប្រយុទ្ធនឹងភាពគ្មានការងារធ្វើ ។
- (ឃ) ការទទួលបានការងារតាមជម្រើសផ្សេង នៅក្នុងករណីដែលពួកគេ បាត់បង់ការងារ ឬត្រូវបានបញ្ឈប់ពីសកម្មភាពបានកម្រៃផ្សេងទៀត ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា៥២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

២-ប្រសិនបើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍អះអាងថា ប្រការនានានៃកិច្ចសន្យាការងាររបស់ពួកគេត្រូវបានបំពានដោយនិយោជករបស់ពួកគេ ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍រូបនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិប្តឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា១៨ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៥៥

ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលត្រូវបានផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមនៅ ក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ អាស្រ័យទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹង ការអនុញ្ញាតនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានការប្រព្រឹត្តលើដោយសមភាព ដូច គ្នានឹងប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការដែរ នៅពេលដែលពួកគេ បំពេញសកម្មភាពបានកម្រៃនេះ ។

មាត្រា ៥៦

១-ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលត្រូវបាន លើកឡើងនៅក្នុងផ្នែកនេះនៃអនុសញ្ញានេះ អាចមិនត្រូវបានគេបណ្តេញ ចេញពីរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការឡើយ លើកលែងតែមានមូលហេតុដូចបាន កំណត់នៅក្នុងច្បាប់ជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ហើយពួកគេត្រូវទទួលបានការ ពារ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី ៣ ។

២-ការបណ្តេញចេញ មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់ជាគោលបំណង នៃការដកហូតសិទ្ធិដែលកើតចេញពីលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ និងលិខិត អនុញ្ញាតការងាររបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួក គេណាម្នាក់ឡើយ ។

៣-នៅពេលពិចារណាថា តើត្រូវបណ្តេញពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ចេញ គួរមានការពិចារណាលើកត្តា មនុស្សធម៌ និងរយៈពេលដែលសាមីជននោះ បានស្នាក់នៅរួចទៅហើយ នៅ ក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

ផ្នែកទី៥:

**បទប្បញ្ញត្តិដែលអាចអនុវត្តចំពោះប្រភេទដោយឡែកមួយចំនួន
នៃពលករទេសន្តរប្រទេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ**

មាត្រា ៥៧

ប្រភេទដោយឡែកមួយចំនួននៃពលករទេសន្តរប្រទេសន៍ និងសមាជិក
គ្រួសាររបស់ពួកគេ ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងផ្នែកនេះ នៃអនុសញ្ញា ដែលមាន
ឯកសារត្រឹមត្រូវ ឬដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិ
ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៣ និងសិទ្ធិ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ លើក
លែងតែមានការកែសម្រួលមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ។

មាត្រា ៥៨

១-ពលករតាមព្រំដែន ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២
(ក) មាត្រា២នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែក
ទី៤ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានចំពោះពួកគេ ដោយសារវត្តមាន និងការ
ងាររបស់ពួកគេ នៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ដោយធ្វើការយក
ចិត្តទុកដាក់ថា ពួកគេពុំមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងរដ្ឋនោះទេ ។

២-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការត្រូវពិចារណាដោយពេញចិត្ត ផ្តល់ឱ្យពលករ
តាមព្រំដែននូវសិទ្ធិដើម្បីជ្រើសរើសសកម្មភាព បានកម្រៃរបស់ពួកគេដោយ
សេរី ក្រោយរយៈពេលកំណត់ណាមួយ ។ ការផ្តល់សិទ្ធិនេះ មិនត្រូវប៉ះពាល់
ដល់ឋានៈជាពលករតាមព្រំដែនរបស់ពួកគេឡើយ ។

មាត្រា ៥៩

១-ពលករតាមរដូវ ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២(ខ) មាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ ដែលអាចយកមកអនុវត្តចំពោះពួកគេបាន ដោយសារតែវត្តមាន និងការងាររបស់ពួកគេ នៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ហើយដែលស្របនឹងឋានៈជាពលករតាមរដូវរបស់ពួកគេនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ដោយធ្វើការយកចិត្តទុកដាក់ថា ពួកគេមានវត្តមាននៅក្នុងរដ្ឋនោះ សំរាប់រយៈពេលមួយ ផ្នែកណាមួយនៃឆ្នាំតែប៉ុណ្ណោះ ។

២-អាស្រ័យទៅតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការត្រូវពិចារណាផ្តល់ឱ្យពលករតាមរដូវ ដែលត្រូវបានជួលឱ្យធ្វើការនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន សំរាប់រយៈពេលមួយជាក់លាក់ នូវលទ្ធភាពចាប់យកសកម្មភាពបានកម្រៃផ្សេងទៀត និងផ្តល់អាទិភាពឱ្យពួកគេជាងពលករដទៃទៀត ដែលសុំការអនុញ្ញាតចូលមកបំពេញការងារនៅក្នុងរដ្ឋនោះ អាស្រ័យទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដែលនៅជាធរមាន ។

មាត្រា ៦០

ពលករត្រាច់ចរ ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២(ង) មាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ ដែលអាចផ្តល់ដល់ពួកគេបាន ដោយសារតែវត្តមាន និងការងាររបស់ពួកគេនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការហើយដែលស្របនឹងឋានៈជាពលករត្រាច់ចររបស់ពួកគេនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។

មាត្រា ៦១

១-ពលករធ្វើការតាមគម្រោង ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២(ច) មាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេត្រូវទទួលបានសិទ្ធិដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ លើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៣ កថាខណ្ឌទី១(ខ) និង(គ) មាត្រា៤៣ កថាខណ្ឌទី១(ឃ) ដោយសារតែមាត្រានេះពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីលំនៅដ្ឋានសង្គម មាត្រា៤៥ កថាខណ្ឌទី១(ខ) និងមាត្រា៥២ ដល់មាត្រា៥៥ ។

២-ប្រសិនបើពលករធ្វើការតាមគម្រោងម្នាក់អះអាងថា ប្រការនានានៃកិច្ចសន្យាការងាររបស់ខ្លួន ត្រូវបានបំពានដោយនិយោជករបស់ខ្លួន ពលកររូបនោះ ត្រូវមានសិទ្ធិប្តឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋដែលមានយុត្តាធិការលើនិយោជករូបនោះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៨ កថាខណ្ឌទី១ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

៣-អាស្រ័យទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដែលកំពុងចូលជាធរមាន រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវខ្លះខ្លះផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យពលករធ្វើការតាមគម្រោង បន្តទទួលបានការការពារគ្រប់គ្រាន់ ពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមរបស់រដ្ឋកំណើត ឬរដ្ឋដែលពួកគេមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ នៅកំឡុងពេលដែលពួកគេកំពុងចូលរួមនៅក្នុងគម្រោង។ រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ក្នុងគោលដៅបញ្ជ្រាបមិនឱ្យមានការបដិសេធនូវសិទ្ធិណាមួយ ឬការបង់ថ្លៃពីរដងដល់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ។

៤-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់បទប្បញ្ញត្តិមាត្រា៤៧ នៃអនុសញ្ញានេះ និងដល់កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋភាគី ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យពលករធ្វើការតាមគម្រោង បង់ថ្លៃដល់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមពីប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេនៅក្នុងរដ្ឋកំណើតឬរដ្ឋដែលពួកគេមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ។

មាត្រា ៦២

១-ពលករតាមការងារជាក់លាក់ ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២(ឆ) មាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ លើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៣ កថាខណ្ឌ១(ខ) និង(គ) មាត្រា៤៣ កថាខណ្ឌ១(ឃ) ដោយសារតែមាត្រានេះពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីលំនៅដ្ឋានសង្គម មាត្រា៥២ និងមាត្រា៥៤ កថាខណ្ឌ១ (ឃ) ។

២-សមាជិកគ្រួសាររបស់ពលករតាមការងារជាក់លាក់ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤នៃអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៥៣ ចេញ។

មាត្រា ៦៣

១-ពលករស្វ័យបម្រើការងារ ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២(ជ) មាត្រា២នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបានសិទ្ធិដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី៤ លើកលែងតែសិទ្ធិទាំងឡាយណា ដែលអនុវត្តដាច់មុខចំពោះតែពលករដែលមានកិច្ចសន្យាការងារ ។

២-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់មាត្រា៥២ និង៧៩ នៃអនុសញ្ញានេះ ការបញ្ឈប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពលករស្វ័យបម្រើការងារ មិនត្រូវមានន័យថាជា ការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពបានកម្រៃ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការពិពួកគេ ឬពីសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅនេះ ត្រូវអាស្រ័យទាំងស្រុងទៅលើសកម្មភាពបានកម្រៃជាក់លាក់ ដែលពួកគេ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនោះ ។

ផ្នែកទី៦:

**ការលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌសមស្រប សមធម៌ មនុស្សធម៌
និងស្របច្បាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍
អន្តរជាតិរបស់ពលករ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ**

មាត្រា ៦៤

១-ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់មាត្រា៧៩ នៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋភាគី
ដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវពិគ្រោះយោបល់និងសហការគ្នា តាមការសមស្រប ដើម្បី
លើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌសមស្រប សមធម៌ និងមនុស្សធម៌ ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើ
ទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិ របស់ពលករ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

២-ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណុចនេះ ត្រូវមានការពិចារណាត្រឹមត្រូវ មិនត្រឹមតែ
លើតម្រូវការ និងធនធានកម្លាំងពលកម្មប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងលើតម្រូវការ
ផ្នែកសង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងតម្រូវការផ្សេងទៀតរបស់ពលករ
ទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាអំពី
ផលវិបាកនៃការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍បែបនេះ មកលើសហគមន៍ដែលពាក់
ព័ន្ធនានា ។

មាត្រា ៦៥

១-រដ្ឋភាគីត្រូវរក្សាសេវាសមស្រប ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានា ដែល
ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិរបស់ពលករ និងសមាជិកគ្រួសារ
របស់ពួកគេ ។ មុខងាររបស់រដ្ឋទាំងនេះ រួមមាន :

- (ក) ការបង្កើតនិងការអនុវត្តគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរ
ប្រវេសន៍បែបនេះ ។

(ខ) ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ការពិគ្រោះយោបល់ និងការសហការជាមួយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីដទៃទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើ ទេសន្តរប្រវេសន៍បែបនេះ ។

(គ) ការផ្តល់ព័ត៌មានសមស្រប ជាពិសេស ដល់និយោជក កម្មករនិយោ ជិត និងស្ថាប័នរបស់ពួកគេ អំពីគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងបទបញ្ជាពាក់ ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍និងការងារអំពីកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលត្រូវបាន បង្កើតឡើងជាមួយរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ និងអំពីបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។

(ឃ) ការផ្តល់ព័ត៌មាន និងការជួយឧបត្ថម្ភសមស្រប ដល់ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុញ្ញាត និងបែប បទចាំបាច់និងការរៀបចំសម្រាប់ការចេញដំណើរ ការធ្វើដំណើរ ការមកដល់ ការស្នាក់នៅ សកម្មភាពបានកម្រៃ ការចាកចេញវិញ និងការវិលត្រលប់ ព្រមទាំងអំពីលក្ខខណ្ឌការងារ និងជីវិត នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ និង អំពីទំនៀមទម្លាប់ រូបិយប័ណ្ណ ពន្ធ និងច្បាប់និងបទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធដទៃ ទៀត ។

២-រដ្ឋភាគីត្រូវសម្រួលតាមការសមស្រប ដល់ការផ្តល់សេវាក្នុងស៊ុល និងសេវាដទៃទៀតឱ្យបានសមរម្យ ដែលចាំបាច់ដើម្បីបំពេញតម្រូវការផ្នែក សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងតម្រូវការដទៃទៀតរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ៦៦

១-អាស្រ័យទៅតាមកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការ ពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើសពលករឱ្យទៅបំពេញការងារ នៅក្នុងរដ្ឋមួយទៀត ត្រូវដាក់កំហិតត្រឹម :

- (ក) សេវាសាធារណៈ ឬស្ថាប័នរបស់រដ្ឋដែលមានប្រតិបត្តិការបែបនេះ ។
- (ខ) សេវាសាធារណៈ ឬស្ថាប័នរបស់រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ដោយផ្អែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- (គ) ស្ថាប័ន ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមស្មារតីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ។

២-អាស្រ័យទៅតាមការអនុញ្ញាត ការឯកភាព និងការត្រួតពិនិត្យ ដោយអាជ្ញាធរសាធារណៈរបស់រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ និងការអនុវត្តរបស់រដ្ឋ ទីភ្នាក់ងារ និយោជក ឬបុគ្គល ទាំងឡាយណាដែលធ្វើការងារ ក្នុងនាមតំណាងឱ្យពួកគេ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការខាងលើ ។

មាត្រា ៦៧

១-រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវសហការគ្នាតាមការសមស្រប ក្នុងការអនុម័តវិធានការនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិលត្រលប់មកវិញជាបន្តបន្ទាប់របស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេមកកាន់រដ្ឋកំណើតនៅពេលដែលពួកគេ សម្រេចចិត្តថា នឹងវិលត្រលប់មកវិញ ឬនៅពេលដែលលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬបំពេញការងាររបស់ពួកគេ ត្រូវផុតកាលកំណត់ ឬនៅពេលដែលពួកគេស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ។

២-ពាក់ព័ន្ធនឹងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់ រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវសហការគ្នាឱ្យបានសមស្របតាមការសមស្រប ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយរដ្ឋទាំងនោះ ដើម្បីលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានសមរម្យ សម្រាប់ការតាំងទីលំនៅជាថ្មីរបស់ពួកគេ និងដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើសមាហរណកម្មជាថ្មីឱ្យបានរឹងមាំខាងផ្នែកសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ នៅក្នុងរដ្ឋកំណើតរបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ៦៨

១-រដ្ឋភាគី រាប់បញ្ចូលទាំងរដ្ឋឆ្លងកាត់ផង ត្រូវសហការគ្នាដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់ និងលុបបំបាត់ចលនាខុសច្បាប់ ឬលួចលាក់ និងការជួលពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ ។ ដើម្បីគោលបំណងនេះ វិធានការដែលត្រូវអនុវត្តនៅ ក្នុងយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ត្រូវរួមមាន :

- (ក) វិធានការសមស្រប ប្រឆាំងនឹងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលធ្វើឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំ ពាក់ព័ន្ធនឹងនិរប្រវេសន្ត និងអន្តោប្រវេសន៍ ។
- (ខ) វិធានការដើម្បីរកឱ្យឃើញ និងលុបបំបាត់ចលនាខុសច្បាប់ ឬដោយលួចលាក់នៃពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងដាក់ទោសទណ្ឌដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដល់បុគ្គល ក្រុម ឬអង្គការដែលរៀបចំប្រតិបត្តិ ឬជួយដល់ការរៀបចំ ឬការប្រតិបត្តិចលនាបែបនេះ ។
- (គ) វិធានការដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដល់បុគ្គល ក្រុម ឬអង្គការដែលប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា ការគំរាមកំហែង ឬការបំភិតបំភ័យដល់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ ។

២-រដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប និងមាន ប្រសិទ្ធភាពគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីលុបបំបាត់ ការផ្តល់ការងារដល់ពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ នៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ដូចជា ការដាក់ទោសទណ្ឌដល់និយោជករបស់ពលករទាំងនេះ តាមជាក់ស្តែងជា ដើម ។ សិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ចំពោះនិយោជករបស់ពួកគេដែល កើតចេញពីការងារបែបនេះ មិនត្រូវរងផលប៉ះពាល់ ដោយសារវិធានការ ទាំងនេះឡើយ ។

មាត្រា ៦៩

១-នៅពេលមានពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ ពួកគេដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់ នៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថា ស្ថានភាពបែបនេះនឹងមិនបន្ត មានទៀត ។

២-នៅពេលដែលរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ពិចារណាពីលទ្ធភាពនៃការធ្វើឱ្យ ស្របច្បាប់ដល់ស្ថានភាពរបស់បុគ្គលខាងលើ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ ជាតិ និងកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដែលនៅជាធរមាន រដ្ឋនោះត្រូវ ពិចារណាឱ្យបានសមស្រប ពីកាលៈទេសៈនៃការចូលរបស់បុគ្គលទាំងនោះ រយៈពេលនៃការស្នាក់នៅរបស់ពួកគេ នៅក្នុងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការ និង កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ជាពិសេស កត្តានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថាន ភាពគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ៧០

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការ មិនទាបជាងវិធានការដែលអនុវត្តចំពោះ ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនឡើយ ដើម្បីធានាថាលក្ខខណ្ឌការងារ និងជីវភាពរស់ នៅរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែល ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្របច្បាប់ ត្រូវរក្សាទៅតាមស្តង់ដារនៃភាពស័ក្តិសម សុវត្ថិភាព សុខភាព និងគោលការណ៍នៃសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ។

មាត្រា ៧១

១-នៅពេលចាំបាច់ រដ្ឋភាគីត្រូវសម្រួលដល់ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍មក កាន់រដ្ឋកំណើតវិញ នៃសាកសពរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬសមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលបានបាត់ជីវិត ។

២-អំពីបញ្ហាសំណងជំងឺចិត្ត ដែលទាក់ទិននឹងការស្លាប់របស់ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់ជំនួយដល់បុគ្គល សាមី តាមការសមស្រប ដើម្បីដោះស្រាយជាបន្ទាន់នូវបញ្ហាសំណងជំងឺចិត្ត នេះ ។ ការដោះស្រាយបញ្ហានេះ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកទៅតាមច្បាប់ជាតិ ដែលនៅជាធរមាន អនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ និងទៅ តាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគីនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី៧: ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ

មាត្រា ៧២

១-(ក) សម្រាប់គោលបំណងនៃការពិនិត្យឡើងវិញ លើការអនុវត្ត អនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការសម្រាប់ការពារសិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍គ្រប់រូប និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេមួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង (ចាប់ពីពេលនេះទៅត្រូវបាន ហៅថា "គណៈកម្មាធិការ") ។

(ខ) នៅពេលដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវមានសមាជិកចំនួន ១០រូប ហើយក្រោយពេលដែលមានរដ្ឋចំនួន៤១ ចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវមានសមាជិកជាអ្នកជំនាញចំនួន ១៤រូប ដែលសុទ្ធសឹងជាអ្នកដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ មានភាពមិនលំអៀង និងមានសមត្ថភាពដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងវិស័យដែលគ្របដណ្តប់ ដោយអនុសញ្ញានេះ ។

២-(ក) សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវជ្រើសរើសឡើង តាមរយៈការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ដោយរដ្ឋភាគី ពីបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយរដ្ឋភាគី ដោយការពិចារណាយ៉ាងត្រឹមត្រូវអំពីរបាយភូមិសាស្ត្រប្រកបដោយសមធម៌ រាប់ទាំងរដ្ឋកំណើត និងរដ្ឋដែលទទួលឱ្យធ្វើការផង និងអំពីភាពជាតំណាងឱ្យប្រព័ន្ធច្បាប់សំខាន់ៗ ។ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចតែងតាំងបេក្ខជនម្នាក់ ពីក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ។

(ខ) សមាជិកត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតហើយត្រូវបំពេញការងារឱ្យគណៈកម្មាធិការ ក្នុងសមត្ថភាពជាបុគ្គល ។

៣-ការបោះឆ្នោតដំបូង ត្រូវរៀបចំឡើងមិនឱ្យយូរជាង ៦ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមានរបស់អនុសញ្ញានេះ ហើយការបោះឆ្នោតជាបន្តបន្ទាប់ ត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង ។ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ក្នុងរយៈពេល៤ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះឆ្នោតនីមួយៗ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្ញើលិខិតមួយច្បាប់ដល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដោយអញ្ជើញពួកគេ ឱ្យផ្ញើឈ្មោះបេក្ខជនដែលពួកគេតែងតាំងមក មិនឱ្យលើសពីរយៈពេល ២ខែ ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនទាំងនោះ ទៅតាមលំដាប់នៃតួអក្សរ ដោយចង្អុលបង្ហាញពីរដ្ឋភាគី ដែលបានតែងតាំងពួក

គេ ហើយត្រូវធ្វើបញ្ជីឈ្មោះនេះ រួមជាមួយប្រវត្តិរូបសង្ខេបរបស់បេក្ខជន ដែលត្រូវបានតែងតាំងផងទៅកាន់រដ្ឋភាគី មិនឱ្យយឺតជាងមួយខែមុន កាល បរិច្ឆេទនៃការបោះឆ្នោត ។

៤-ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវធ្វើ ឡើងនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់រដ្ឋភាគីដែលកោះប្រជុំ ដោយអគ្គលេខាធិការ នៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។ នៅក្នុងសម័យប្រជុំ នោះ ចំនួនកូរ៉េមសំរាប់ការប្រជុំ គឺពីរភាគបីនៃរដ្ឋភាគី ហើយបេក្ខជនដែល ជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវតែជាបេក្ខជនដែលទទួលបាន សម្លេងឆ្នោតច្រើនជាងគេ និងសំលេងភាគច្រើនដាច់ខាតពីរដ្ឋភាគីដែលមាន វត្តមាន និងធ្វើការបោះឆ្នោត ។

៥-(ក) សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវមានអណត្តិរយៈពេល ៤ឆ្នាំ ។ ប៉ុន្តែអណត្តិរបស់សមាជិក ៥រូប ក្នុងចំណោម សមាជិកដែលជាប់ឆ្នោតក្នុង ការបោះឆ្នោតលើកទី១ ត្រូវផុតកំណត់នៅចុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ។ ភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតលើកទី១ ឈ្មោះសមាជិកទាំង៥រូបនេះត្រូវបានជ្រើស រើសដោយការចាប់ឆ្នោត ដោយប្រធានកិច្ចប្រជុំរបស់រដ្ឋភាគី ។

(ខ) ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការ៤រូបបន្ថែមទៀត ត្រូវរៀបចំឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌទី២, ៣ និង៤ នៃ មាត្រានេះ ក្រោយពីមានរដ្ឋចំនួន៤១ បានចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ។ អណត្តិរបស់សមាជិកបន្ថែម២នាក់ ដែលជាប់ឆ្នោតក្នុងឱកាសបោះឆ្នោតនេះ ត្រូវផុតកំណត់នៅចុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ ។ ឈ្មោះរបស់សមាជិកទាំង២ រូបនេះ ត្រូវជ្រើសរើសដោយការចាប់ឆ្នោត ដោយប្រធានកិច្ចប្រជុំរបស់រដ្ឋភាគី ។

(គ) សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះនៅក្នុងការ បោះឆ្នោតជាថ្មី ប្រសិនបើពួកគេត្រូវបានតែងតាំងជាថ្មី ដោយរដ្ឋរបស់គេ ។

៦-ប្រសិនបើសមាជិកគណៈកម្មាធិការណាម្នាក់ ទទួលមរណភាព ឬ
លាលែង ឬប្រកាសថា ដោយសារមូលហេតុផ្សេងទៀត គាត់លែងអាច
បំពេញភារកិច្ចឱ្យគណៈកម្មាធិការបានទៀតហើយ រដ្ឋភាគីដែលតែងតាំង
អ្នកជំនាញរូបនេះ ត្រូវតែងតាំងអ្នកជំនាញមួយរូបទៀត ពីក្នុងចំណោម
ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន សម្រាប់រយៈពេលដែលនៅសល់នៃអណត្តិ ។ ការតែង
តាំងថ្មីនេះ ត្រូវទទួលបានការឯកភាពពីគណៈកម្មាធិការនេះ ។

៧-អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្តល់បុគ្គលិក និង
មធ្យោបាយចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យគណៈកម្មាធិការនេះ អាចបំពេញមុខងាររបស់
ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

៨-សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះត្រូវទទួលបានផលកំរៃពីធនធានរបស់
អង្គការសហប្រជាជាតិ អាស្រ័យទៅតាមខ្លឹមសារ និងលក្ខខណ្ឌ ដូចដែល
មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ អាចធ្វើការសម្រេច ។

៩-សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានមធ្យោបាយ
រូបវន្ត បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិនៃអ្នកជំនាញការ នៅពេលដែលពួកគេ
បំពេញបេសកកម្មឱ្យអង្គការសហប្រជាជាតិ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងផ្នែក
ពាក់ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញាស្តីពីបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អង្គការសហប្រជា
ជាតិ ។

មាត្រា ៧៧

១-រដ្ឋភាគីត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍របស់ខ្លួនអំពីវិធានការច្បាប់ វិធានការ
តុលាការ វិធានការរដ្ឋបាលនិងវិធានការដទៃទៀត ដែលខ្លួនបានធ្វើ ដើម្បី
ធ្វើឱ្យបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះមានប្រសិទ្ធភាព ទៅកាន់អគ្គលេខាធិការ
អង្គការសហប្រជាជាតិ ធ្វើការពិចារណាលើរបាយការណ៍នេះ ដោយគណៈ
កម្មាធិការ ៖

(ក) មិនឱ្យលើសពីរយៈពេល១ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញានេះ ចូលជាធរមាន សម្រាប់រដ្ឋភាគីសាមី ។

(ខ) រៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តងនិងនៅពេលដែលមានការស្នើសុំពីគណៈកម្មាធិការ នេះ ។

២-របាយការណ៍ ដែលរៀបចំឡើងតាមមាត្រានេះ ត្រូវបង្ហាញផងដែរ ពីកត្តា និងការលំបាកនានា ប្រសិនបើមាន ដែលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ហើយត្រូវដាក់បញ្ចូលព័ត៌មានអំពីលក្ខណៈចរិកនៃលំហូរទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលក្នុងនោះ មានពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគីសាមី ។

៣-គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវសម្រេចអំពីគោលការណ៍ណែនាំបន្ថែម ទៀត ដែលអាចអនុវត្តបាន ដល់ខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍ទាំងនេះ ។

៤-រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នេះ ឱ្យបានទូលំទូលាយ ដល់សាធារណជន នៅក្នុងប្រទេសរបស់ពួកគេ ។

មាត្រា ៧៤

១-គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវពិនិត្យរបាយការណ៍ ដែលផ្ញើដោយរដ្ឋភាគីនីមួយៗ ហើយត្រូវផ្ញើយោបល់ដែលខ្លួនចាត់ទុក ថាសមស្រប ទៅរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធវិញ។ រដ្ឋភាគីនេះ អាចឆ្លើយតបទៅសេចក្តីអង្កេតរបស់គណៈកម្មាធិការ សើយោបល់ណាមួយវិញបាន ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រានេះ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ អាចស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមពីរដ្ឋភាគី នៅពេលដែលខ្លួន កំពុងធ្វើការពិចារណាលើរបាយការណ៍ទាំងនេះ ។

២-មុនពេលបើកសម័យប្រជុំឡើងទាត់នីមួយៗ របស់គណៈកម្មាធិការនេះ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ដែលរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធផ្ទេមក និងព័ត៌មាននានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការពិចារណាលើរបាយការណ៍ទាំងនេះ ទៅអគ្គនាយកការិយាល័យពលកម្មអន្តរជាតិ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យការិយាល័យរបស់គាត់អាចជួយដល់គណៈកម្មាធិការជាមួយនឹងជំនាញឯកទេសដែលការិយាល័យនេះមាន ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានានាដែលត្រូវដោះស្រាយដោយអនុសញ្ញានេះ ដែលត្រូវស្ថិតនៅ ក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវពិចារណានៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សារបស់ខ្លួន ពីយោបល់ និងឯកសារនានា ដូចដែលការិយាល័យនេះអាចផ្តល់ឱ្យ ។

៣-បន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ គណៈកម្មាធិការនេះ រួចមកអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិក៏អាចបញ្ជូន ទៅឱ្យទីភ្នាក់ងារឯកទេសផ្សេងទៀត ព្រមទាំងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន នូវផ្នែកខ្លះនៃរបាយការណ៍ទាំងនេះ ដូចដែលអាចស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ ។

៤-គណៈកម្មាធិការនេះអាចអញ្ជើញទីភ្នាក់ងារឯកទេស និងស្ថាប័ននានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក៏ដូចជា អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតឱ្យធ្វើព័ត៌មានជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរអំពីបញ្ហានានានៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ដែលស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេ មកគណៈកម្មាធិការនេះ ដើម្បីធ្វើការពិចារណា ។

៥-គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវអញ្ជើញការិយាល័យពលកម្មអន្តរជាតិ ឱ្យតែងតាំងតំណាង ចូលរួមក្នុងនាមជាអ្នកផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ នៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ ។

៦-គណៈកម្មាធិការនេះ អាចអញ្ជើញតំណាងរបស់ទីភ្នាក់ងារឯកទេស និងទីភ្នាក់ងារដទៃទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ឱ្យមានវត្តមាន និងចូលរួមស្តាប់ក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ខ្លួន នៅពេលដែលមានការពិចារណាលើបញ្ហា ដែលស្ថិតក្នុងវិស័យក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ ។

៧-គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវបង្ហាញរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ទៅមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ដោយមានដាក់បញ្ចូលនូវការពិចារណា និងអនុសាសន៍នានារបស់ខ្លួន ជាពិសេស ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការពិនិត្យលើរបាយការណ៍ និងការសង្កេតផ្សេងទៀត ដែលដាក់បង្ហាញដោយរដ្ឋភាគី ។

៨-អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ ទៅគ្រប់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ទៅក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិ អគ្គនាយកនៃការិយាល័យពលកម្មអន្តរជាតិនិងអង្គការពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។

មាត្រា ៧៥

១-គណៈកម្មាធិការ ត្រូវអនុម័តវិធាននីតិវិធីរបស់ខ្លួន ។

២-គណៈកម្មាធិការ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសមន្ត្រីរបស់ខ្លួនសម្រាប់អណតិ ដែលមានរយៈពេល ២ឆ្នាំ ។

៣-ជាធម្មតា គណៈកម្មាធិការ ត្រូវជួបប្រជុំគ្នាជាប្រចាំឆ្នាំ ។

៤-ជាធម្មតា សម័យប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើឡើងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ៧៦

១-រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាចប្រកាសនៅពេលណាក៏បាន តាម មាត្រានេះ ថាខ្លួនទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ ក្នុងការ ទទួល និងពិចារណាលើបណ្តឹង ដែលរដ្ឋភាគីមួយអះអាងថា រដ្ឋភាគីមួយ ទៀតមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមអនុសញ្ញានេះ។ តាមមាត្រា នេះ បណ្តឹងអាចត្រូវបានទទួល និងយកមកពិចារណា តែនៅក្នុងករណីដែល បណ្តឹងនេះ ត្រូវបានធ្វើដោយរដ្ឋភាគី ដែលបានប្រកាសទទួលស្គាល់ពីសមត្ថ កិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការនេះតែប៉ុណ្ណោះ។ គណៈកម្មាធិការ នឹងមិនទទួល បណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគី ដែលមិនបានធ្វើការប្រកាសដូចខាងលើនេះ ឡើយ។ បណ្តឹងដែលទទួលបានតាមមាត្រានេះ ត្រូវយកមកដោះស្រាយ ស្របទៅតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម :

(ក) ប្រសិនបើរដ្ឋភាគីមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ពិចារណាលើពួកថា រដ្ឋភាគី មួយទៀត មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមអនុសញ្ញានេះទេ រដ្ឋ ភាគីនេះ អាចលើកយកបញ្ហានេះ តាមរយៈបណ្តឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅពិភាក្សាជាមួយរដ្ឋភាគីនោះ។ រដ្ឋភាគីនេះ ក៏អាចជូនដំណឹងដល់គណៈ កម្មាធិការ អំពីបញ្ហានេះផងដែរ។ ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៣ខែ បន្ទាប់ ពីបានទទួលបណ្តឹងនេះហើយ រដ្ឋដែលទទួលបណ្តឹងនេះ ត្រូវផ្តល់ដល់រដ្ឋដែល ដាក់បណ្តឹងនូវការពន្យល់ ឬសេចក្តីថ្លែងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផ្សេងទៀត បំភ្លឺឱ្យបានសមហេតុផលនិងតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបានពីបញ្ហាដែលបាន លើកឡើងនេះ យោងតាមនីតិវិធី និងដំណោះស្រាយក្នុងស្រុក ដែលមាន ឬ អាចអនុវត្តបានចំពោះបញ្ហានេះ។

(ខ) ប្រសិនបើបញ្ហានេះមិនត្រូវបានកែសម្រួល ដើម្បីឱ្យមានការពេញ ចិត្តពីសំណាក់រដ្ឋភាគីទាំងសងខាង ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៦ខែ ក្រោយ ពីរដ្ឋទទួលបណ្តឹង បានទទួលបណ្តឹងដំបូងនោះទេ នោះរដ្ឋភាគីណាមួយក្នុង ចំណោមរដ្ឋភាគីទាំង២នេះ មានសិទ្ធិបញ្ជូនបញ្ហានេះ ទៅគណៈកម្មាធិការ ដោយធ្វើការជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មាធិការ និងដល់រដ្ឋភាគីមួយទៀត ។

(គ) គណៈកម្មាធិការ ត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាដែលត្រូវបានបញ្ជូនមកខ្លួន តែក្រោយពេលដែលគណៈកម្មាធិការ បានបញ្ជាក់ថា គ្រប់ដំណោះស្រាយ ក្នុងស្រុក ត្រូវបានសម្រេច និងអនុវត្តអស់ ដោយអនុលោមទៅតាមគោល ការណ៍នៃច្បាប់អន្តរជាតិដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាទូទៅ ។ បើតាមការ យល់ឃើញរបស់គណៈកម្មាធិការ វាមិនមែនជាវិធានទេ បើការអនុវត្ត ដំណោះស្រាយទាំងនេះ ត្រូវបានពន្យារពេលដោយពុំមានហេតុផលសមរម្យ ។

(ឃ) អាស្រ័យទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (គ) នៃកថាខណ្ឌនេះ គណៈកម្មាធិការត្រូវផ្តល់ការអនុវត្តល្អៗដល់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ តាមទស្សនៈ មួយនៃការដោះស្រាយបញ្ហាជាមិត្តភាព ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការ គោរពតាមកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

(ង) គណៈកម្មាធិការ ត្រូវរៀបចំកិច្ចប្រជុំបិទទ្វារ នៅពេលពិចារណាលើ បណ្តឹងនានា ដែលផ្ញើមកតាមមាត្រានេះ ។

(ច) ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានានាដែលបញ្ជូនមកខ្លួន ស្របតាមអនុកថាខណ្ឌ (ខ) នៃកថាខណ្ឌនេះ គណៈកម្មាធិការ អាចស្នើដល់រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ផ្តល់ឱ្យ ខ្លួននូវព័ត៌មាននានាដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (ខ)

(ឆ) រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (ខ) នៃកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិមានតំណាង នៅពេលដែលបញ្ហាខាងលើនេះ ត្រូវបានគណៈកម្មាធិការ លើកយកមកពិចារណា និងមានសិទ្ធិធ្វើសេចក្តី ថ្លែងរបស់ខ្លួនបានដោយផ្ទាល់មាត់ និង/ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

(ជ) ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ១២ខែ បន្ទាប់ពីបានទទួលការជូនដំណឹង ក្រោមអនុកថាខណ្ឌ(ខ) នៃកថាខណ្ឌនេះ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ ដូចខាងក្រោម :

(i) ប្រសិនបើមានការឈានដល់ដំណោះស្រាយ តាមលក្ខខណ្ឌដូចក្នុងអនុកថាខណ្ឌ(ឃ) នៃកថាខណ្ឌនេះ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវសង្ខេបរបាយការណ៍របស់ខ្លួន អំពីអង្គហេតុ និងដំណោះស្រាយដែលបានព្រមព្រៀង ។

(ii) ប្រសិនបើមិនអាចឈានដល់ដំណោះស្រាយតាមលក្ខខណ្ឌដូចក្នុងអនុកថាខណ្ឌ(ឃ) ទេនោះ នៅក្នុងរបាយការណ៍របស់ខ្លួន គណៈកម្មាធិការ ត្រូវដាក់ចេញនូវអង្គហេតុដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបញ្ហារវាងរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ ចម្លើយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងកំណត់ត្រាអំពីចម្លើយផ្ទាល់មាត់ដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងរបាយការណ៍នេះ ។ គណៈកម្មាធិការ ក៏អាចធ្វើឱ្យរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ នូវទស្សនៈដែលខ្លួនចាត់ទុកថា ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហារវាងរដ្ឋភាគីទាំង២នេះ ។

នៅគ្រប់បញ្ហា របាយការណ៍ ត្រូវធ្វើឱ្យរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។

២-បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលដែលមានរដ្ឋភាគីចំនួន១០ នៃអនុសញ្ញានេះ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ។ រដ្ឋភាគីត្រូវតំកល់សេចក្តីប្រកាសនេះ នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលជាអ្នកត្រូវផ្ញើច្បាប់ចម្លងនៃសេចក្តីប្រកាសនេះទៅរដ្ឋភាគីដទៃទៀត ។ សេចក្តីប្រកាសនេះ អាចត្រូវបានដកវិញនៅពេលណាក៏បាន តាមរយៈការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការ ។ ការដកវិញនេះមិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ការពិចារណាលើបញ្ហានានា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដែល

ត្រូវបានផ្ញើរចមកហើយ ក្រោមមាត្រានេះនោះទេ ។ នៅក្នុងករណីដែលអគ្គលេខាធិការ បានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងពីការដកវិញ្ញនៃសេចក្តីប្រកាសរបស់រដ្ឋភាគីណាមួយហើយ គ្មានបណ្តឹងផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋភាគីនោះ ត្រូវបានទទួលយកមកពិនិត្យឡើយ លើកលែងតែនៅក្នុងករណីដែលរដ្ឋភាគីនោះចេញសេចក្តីប្រកាសថ្មី ។

មាត្រា ៧៧

១-រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាចប្រកាសនៅពេលណាក៏បាន តាមមាត្រានេះ ថាខ្លួនទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការ ក្នុងការទទួលនិងពិចារណាលើបណ្តឹងនានាពឹងកត្តបុគ្គល ឬពិតំណាងបុគ្គល ក្រោមយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដែលអះអាងថា សិទ្ធិកត្តបុគ្គលរបស់ពួកគេ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានរដ្ឋភាគីនោះ រំលោភបំពាន ។ គ្មានបណ្តឹងណាមួយត្រូវបានគណៈកម្មាធិការទទួលយកមកពិនិត្យឡើយ ប្រសិនបើបណ្តឹងនេះពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគីដែលមិនបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសបែបនេះ ។

២-តាមមាត្រានេះ គណៈកម្មាធិការត្រូវចាត់ទុកថាមិនអាចទទួលយកមកពិនិត្យបាន ចំពោះបណ្តឹងណាដែលអនាមិក ឬបណ្តឹងណាដែលគណៈកម្មាធិការ យល់ឃើញថា បានបំពានលើសិទ្ធិនៃការដាក់បណ្តឹង ឬបណ្តឹងណាដែលមិនស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។

៣-តាមមាត្រានេះ គណៈកម្មាធិការ មិនត្រូវពិចារណាលើបណ្តឹងណាដែលដាក់ដោយបុគ្គលម្នាក់ឡើយ លុះត្រាតែបណ្តឹងនេះ បានបញ្ជាក់ថា:

- (ក) បញ្ហាដូចគ្នានេះមិនធ្លាប់ត្រូវបាន និងមិនកំពុងត្រូវបានពិនិត្យដោយនីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេតឬការដោះស្រាយជាអន្តរជាតិមួយផ្សេងទៀតឡើយ

(ខ) បុគ្គលរូបនេះ បានប្រើប្រាស់អស់នូវមធ្យោបាយដោះស្រាយក្នុងស្រុក ដែលមាន ។ តាមការយល់ឃើញរបស់គណៈកម្មាធិការ វាមិនមែនជាវិធាន ទេ បើការអនុវត្តដំណោះស្រាយទាំងនេះ ត្រូវបានពន្យារពេល ដោយពុំមាន ហេតុផលសមរម្យ ឬមិនទំនងជាផ្តល់នូវដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធ ភាពសម្រាប់បុគ្គលនោះទេ ។

៤-អាស្រ័យទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិកថាខ័ណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ គណៈ កម្មាធិការ ត្រូវយកបណ្តឹងណាដែលផ្ញើមកខ្លួនតាមមាត្រានេះ ទៅឱ្យរដ្ឋភាគី នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសតាមកថាខណ្ឌទី១ និងដែល ត្រូវរងការចោទប្រកាន់ថា បានបំពានទៅលើបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។ ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី៦ខែ រដ្ឋដែលទទួលបណ្តឹងនេះ ត្រូវធ្វើឱ្យគណៈ កម្មាធិការនូវការពន្យល់ ឬសេចក្តីផ្តែងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បំភ្លឺពីបញ្ហា និងដំណោះស្រាយដែលខ្លួនបានដាក់ចេញ ប្រសិនបើមាន ។

៥-គណៈកម្មាធិការ ត្រូវពិចារណាលើបណ្តឹងដែលខ្លួនទទួល តាមមាត្រា នេះ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានទាំងអស់ដែលខ្លួនមាន ទទួលបានពីបុគ្គល ឬពី តំណាងបុគ្គលនោះ និងពីរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។

៦-គណៈកម្មាធិការ ត្រូវរៀបចំកិច្ចប្រជុំបិទទ្វារមួយ នៅពេលពិនិត្យ លើបណ្តឹង តាមមាត្រានេះ ។

៧-គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនទស្សនៈរបស់ខ្លួន ទៅរដ្ឋភាគីដែលពាក់ ព័ន្ធ និងទៅបុគ្គលនោះ ។

៨-បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលដែលមានរដ្ឋភាគីចំនួន១០នៃអនុសញ្ញានេះ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។ រដ្ឋភាគី ត្រូវតែកល់សេចក្តីប្រកាសនេះ នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលជាអ្នកត្រូវធ្វើច្បាប់ចម្លងនៃសេចក្តីប្រកាសនេះទៅរដ្ឋភាគីដទៃទៀត។ សេចក្តីប្រកាសនេះ អាចត្រូវបានដកវិញនៅពេលណាក៏បាន តាមរយៈការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការ។ ការដកវិញនេះមិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ការពិចារណាលើបញ្ហានានា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដែលត្រូវបានផ្ញើរចមកហើយ ក្រោមមាត្រានេះនោះទេ។ នៅក្នុងករណីដែលអគ្គលេខាធិការ បានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងពីការដកវិញនៃសេចក្តីប្រកាសរបស់រដ្ឋភាគីណាមួយហើយ គ្មានបណ្តឹងផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋភាគីនោះ ត្រូវបានទទួលយកមកពិនិត្យឡើយ លើកលែងតែនៅក្នុងករណីដែលរដ្ឋភាគីនោះ ចេញសេចក្តីប្រកាសថ្មី។

មាត្រា ៧៨

បទប្បញ្ញត្តិមាត្រា៧៦ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់នីតិវិធីណាមួយសម្រាប់ការដោះស្រាយវិវាទ ឬបណ្តឹងនៅក្នុងវិស័យដែលគ្របដណ្តប់ដោយអនុសញ្ញានេះ ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតុបករណ៍ធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងទីភ្នាក់ងារឯកទេសនានា ឬក្នុងអនុសញ្ញានានា ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងទីភ្នាក់ងារឯកទេសនានា ហើយមិនត្រូវរារាំងរដ្ឋភាគីពីការអនុវត្តនីតិវិធីណាមួយសម្រាប់ការដោះស្រាយវិវាទ ដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ដែលនៅជាធរមានរវាងរដ្ឋភាគីទាំងនោះឡើយ ។

ផ្នែកទី៨: បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៧៩

គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិនៃរដ្ឋភាគី នីមួយៗ នៅក្នុងការកំណត់ពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់ទទួលយកពលករ ទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេទេ ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហា ផ្សេងទៀតដែលទាក់ទិនទៅនឹងការគ្រប់គ្រង និងស្ថានភាពផ្លូវច្បាប់របស់ ពួកគេ ជាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ រដ្ឋភាគី ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការដាក់កំហិត ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៨០

គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបកស្រាយថា ជាការ ប៉ះពាល់ដល់បទប្បញ្ញត្តិនៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងធម្មនុញ្ញរបស់ ទីភ្នាក់ងារឯកទេសនានា ដែលកំណត់ពីការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួននៃស្ថាប័ន ផ្សេងៗរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងរបស់ទីភ្នាក់ងារឯកទេសពាក់ព័ន្ធ នឹងបញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៨១

១-គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ប៉ះពាល់សិទ្ធិឬសេរីភាព ដែលមានភាពល្អប្រសើរជាងសិទ្ធិ ឬសេរីភាពដែលផ្តល់ឱ្យពលករទេសន្តរ ប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះទេ ដោយ អាស្រ័យទៅតាមស្មារតីនៃ :

- (ក) ច្បាប់ ឬការអនុវត្តរបស់រដ្ឋភាគី ឬ

(ខ)សន្និសញ្ញាទ្វេភាគី ឬពហុភាគីណាដែលនៅជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋភាគី ពាក់ព័ន្ធ ។

២-គ្មានចំណុចណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះអាចត្រូវបានបកស្រាយថា រដ្ឋណាមួយ ក្រុមណាមួយ ឬបុគ្គលណាម្នាក់ មានសិទ្ធិអ្វីមួយ ចូលរួមក្នុង សកម្មភាពណាមួយ ឬធ្វើអំពើអ្វីមួយ ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងសេរីភាព ដូចមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះឡើយ ។

មាត្រា ៨២

សិទ្ធិរបស់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ មិនអាចត្រូវបានលុបចោលឡើយ ។ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យមានឡើយ ដល់ការដាក់សម្ពាធតាមទម្រង់ណាក៏ ដោយ លើពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និងសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ក្នុង គោលបំណងលុបចោល ឬបំបិទសិទ្ធិណាមួយដូចមានខាងលើរបស់ពួកគេ ។ នេះជាប្រការមិនអាចធ្វើបាន ក្នុងការព្យួរសិទ្ធិនានា ដែលត្រូវបានទទួល ស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ដោយកិច្ចសន្យាឡើយ ។ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធាន ការសមស្រប ដើម្បីធានាថា គោលការណ៍ទាំងនេះ ត្រូវបានគោរព ។

មាត្រា ៨៣

រដ្ឋភាគីនីមួយៗ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវ :

(ក) ធានាថា បុគ្គលណាក៏ដោយដែលសិទ្ធិឬសេរីភាពរបស់ពួកគេ ដូចត្រូវ បានទទួលស្គាល់នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះត្រូវបានបំពាន ត្រូវទទួលបានដំណោះ ស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទោះបីជាការរំលោភបំពាននេះ ត្រូវបាន ប្រព្រឹត្តដោយបុគ្គល ដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមជាមន្ត្រីរដ្ឋាការក៏ដោយ ។

(ខ) ធានាថា បុគ្គលណាក៏ដោយ ដែលស្វែងរកដំណោះស្រាយបែបនេះ ត្រូវទទួលបានការពិនិត្យ និងការសម្រេចលើបណ្តឹងរបស់ពួកគេ ដោយអាជ្ញាធរច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ឬដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដទៃទៀតដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រព័ន្ធច្បាប់របស់រដ្ឋនេះ និងត្រូវបង្កើតឱ្យមានលទ្ធភាពរកដំណោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការ ។

(គ) ធានាថាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវអនុវត្តតាមដំណោះស្រាយទាំងនេះ នៅពេលដែលមានការសម្រេច ។

មាត្រា ៨៤

រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវអនុម័តវិធានការច្បាប់ និងវិធានការដទៃទៀត ដែលចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។

ផ្នែកទី៦: អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៨៥

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបានចាត់តាំងជាអ្នករក្សាទុកអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៨៦

១-អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ ចុះហត្ថលេខា ។ អនុសញ្ញានេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ។

២-អនុសញ្ញានេះត្រូវបើកចំហ ឱ្យរដ្ឋនានាចូលជាភាគី ។

៣-លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការចូលជាភាគី ត្រូវតែកាត់ទុកនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ៨៧

១-អនុសញ្ញានេះត្រូវចូលជាធរមាន នៅថ្ងៃទីមួយនៃខែ បន្ទាប់ពីរយៈពេល៣ខែ ចាប់គិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់ លិខិតុបករណ៍ទី២០ នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញា ។

២-សម្រាប់រដ្ឋនីមួយៗ ដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬអនុម័តលើអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមានរបស់អនុសញ្ញានេះ អនុសញ្ញានេះត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១នៃខែ បន្ទាប់ពីរយៈពេល៣ខែ ចាប់គិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬអនុម័តរបស់រដ្ឋនេះ ។

មាត្រា ៨៨

រដ្ឋដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ មិនអាចផាត់ចោលនូវការអនុវត្តផ្នែកណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះឡើយ ឬដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់មាត្រា៣ ផាត់ចោលនូវប្រភេទដោយឡែកណាមួយនៃពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ចេញពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះឡើយ ។

មាត្រា ៨៩

១-រដ្ឋភាគីណាក៏ដោយអាចប្រកាសបដិសេធអនុសញ្ញានេះ មិនឱ្យឆាប់ជាងរយៈពេល៥ឆ្នាំ ក្រោយពីអនុសញ្ញានេះ បានចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះឡើយ តាមរយៈការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២-ការប្រកាសបដិសេធបែបនេះ ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាព នៅថ្ងៃទី១ នៃខែ ក្រោយពីការផុតកំណត់រយៈពេល១២ខែ ចាប់គិតពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ។

៣-ការប្រកាសបដិសេធបែបនេះ គ្មានប្រសិទ្ធភាពធ្វើឱ្យរដ្ឋភាគីមួយនេះ រួចផុតពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមអនុសញ្ញានេះ ចំពោះអំពើសកម្ម ឬអកម្ម ណាមួយដែលកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសបដិសេធនេះ ចូលជា ធរមានឡើយ ហើយការប្រកាសបដិសេធនេះមិនប៉ះពាល់ដល់ការពិចារណា លើបញ្ហាណាមួយដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងការពិចារណារួចទៅហើយរបស់គណៈ កម្មាធិការ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសបដិសេធនេះចូលជាធរមានឡើយ ។

៤-បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសបដិសេធរបស់រដ្ឋភាគីមួយ ចូល ជាធរមាន គណៈកម្មាធិការនេះ មិនត្រូវចាប់ផ្តើមពិចារណាលើបញ្ហាណា មួយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋនោះឡើយ ។

មាត្រា ៩០

១-ប្រាំឆ្នាំក្រោយពីពេលដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន រដ្ឋភាគីណា ក៏ដោយ អាចស្នើសុំឱ្យមានការកែសម្រួលអនុសញ្ញានេះ នៅពេលណាក៏បាន ដោយធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅកាន់អគ្គលេខាធិការ អង្គការសហប្រជាជាតិ ។ បន្ទាប់មក អគ្គលេខាធិការត្រូវធ្វើលិខិតអំពីសំណើ សុំធ្វើវិសោធនកម្មនេះ ទៅកាន់រដ្ឋភាគី ដោយស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងនោះ ជូន ដំណឹងមកគាត់វិញ ថាតើពួកគេគាំទ្រឱ្យមានសន្និសីទនៃរដ្ឋភាគី សំរាប់គោល បំណងពិចារណា និងបោះឆ្នោតលើសំណើនេះ ។ នៅក្នុងករណីដែលក្នុងរយៈ ពេល៤ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃធ្វើលិខិតនេះ មានរដ្ឋភាគីយ៉ាងហោចណាស់ មួយ ភាគបី គាំទ្រឱ្យមានសន្និសីទបែបនេះ អគ្គលេខាធិការត្រូវកោះប្រជុំសន្និសីទ នេះក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។ វិសោធនកម្មណាដែល ត្រូវបានអនុម័តដោយសំលេងភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាននិងបោះ ឆ្នោត ត្រូវដាក់ជូនមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីអនុម័ត ។

២-វិសោធនកម្មនានា ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលដែលទទួលបានការអនុម័តពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ និងទទួលយកដោយសម្លេងភាគច្រើនពីរភាគបីនៃរដ្ឋភាគី ដោយអនុលោមទៅតាមនីតិវិធីរដ្ឋធម្មនុញ្ញនីមួយៗរបស់ពួកគេ ។

៣-នៅពេលដែលវិសោធនកម្មទាំងនេះចូលជាធរមាន វិសោធនកម្មទាំងនេះត្រូវចែងកាតព្វកិច្ចលើរដ្ឋភាគីទាំងឡាយដែលបានទទួលយកវិសោធនកម្មទាំងនេះ ។ រដ្ឋភាគីដទៃទៀត នៅតែជាប់កាតព្វកិច្ចនិងបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ និងវិសោធនកម្មមុនៗ ដែលរដ្ឋភាគីបានទទួលយក ។

មាត្រា ៩១

១-អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវទទួល និងផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់រដ្ឋទាំងអស់ នូវអត្ថបទនៃខណ្ឌទាំងឡាយរបស់រដ្ឋនានា នៅពេលចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬចូលជារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ។

២-ខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលមិនស្របនឹងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ ។

៣-ខណ្ឌខ្លះនានា អាចត្រូវបានដកវិញនៅពេលណាក៏បាន ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលបន្ទាប់មក ត្រូវជូនដំណឹងដល់រដ្ឋទាំងអស់ ។ ការជូនដំណឹងបែបនេះ ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពនៅកាលបរិច្ឆេទ ដែលទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ។

មាត្រា ៩២

១-វិវាទទាំងឡាយ រវាងរដ្ឋភាគីចំនួន២ ឬច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ដែលមិនអាចដោះស្រាយបាន តាមរយៈការចរចា ត្រូវបញ្ជូនទៅកាន់មជ្ឈត្តកម្ម ទៅតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋភាគីណាមួយ ក្នុងចំណោមរដ្ឋភាគីទាំងនេះ ។ ប្រសិនបើនៅក្នុងរយៈពេល ៦ខែ ចាប់

ពីថ្ងៃដាក់សំណើឱ្យមានមជ្ឈត្តកម្មមក រដ្ឋភាគី មិនអាចឯកភាពគ្នាលើការ
រៀបចំមជ្ឈត្តកម្មនេះបាន ភាគីណាមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងនេះអាចបញ្ជូន
វិវាទនេះ ទៅកាន់តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ តាមការស្នើសុំ ស្របតាម
លក្ខន្តិកៈរបស់តុលាការនេះ ។

២-នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឬផ្តល់សច្ចាប័ន ឬចូលជាជនរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា
នេះ រដ្ឋភាគីនីមួយៗអាចប្រកាសថា ខ្លួនមិនទទួលស្គាល់កាតព្វកិច្ចតាមកថា
ខណ្ឌទីមួយ នៃមាត្រានេះទេ ។ រដ្ឋភាគីដទៃទៀត មិនត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ច
ដោយសារកថាខណ្ឌនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគីណាដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាស
បែបនេះឡើយ ។

៣-រដ្ឋភាគីណាដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាស ស្របតាមកថាខណ្ឌទី២ នៃ
មាត្រានេះ អាចដកសេចក្តីប្រកាសនេះចេញ នៅពេលណាក៏បាន ដោយការ
ជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ៩៧

១-អនុសញ្ញានេះដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង
រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញដែលមានតំលៃស្មើគ្នាត្រូវបានតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខា
ធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២-អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្ញើច្បាប់ចម្លងដែល
មានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវនៃអនុសញ្ញានេះ ទៅកាន់រដ្ឋទាំងអស់ ។

ជាបន្ទាល់នៃអនុសញ្ញានេះ បុណ្ណទូតដែលមានហត្ថលេខាខាងក្រោម
ហើយដែលបានទទួលនូវការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន
បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ ។

